

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК

НАУКОВИХ СТАТЕЙ

МОЛОДИХ УЧЕНИХ,

АСПРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО

АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Рекомендовано до друку науково-координаційною радою Сумського національного аграрного університету (протокол № 9 від 23.04.2021 р.)

Редакційна колегія:

Данько Ю.І., д.е.н., професор
Пасько О.В., к.е.н., доцент
Бричко А.М., к.е.н., доцент
Михайліченко М.А., к.і.н., доцент
Кисельов О.Б., к.с.-г.н., доцент
Шкромада О.І., д.вет.н., доцент
Срібняк Н.М., к.т.н., доцент
Масик І.М., к.с.-г.н., доцент
Степанова Т.М., к.т.н., доцент
Соларьов О.О., к.т.н., доцент

Збірник наукових статей молодих учених, аспірантів та студентів Сумського національного аграрного університету. – Суми, 2021. – 75 с.

У збірник увійшли статті молодих учених, аспірантів та студентів Сумського національного аграрного університету.

Для викладачів, студентів, аспірантів інших навчальних закладів.

Відповідальність за точність наведених фактів, цитат та ін. лягає на авторів опублікованих матеріалів. Передрук матеріалів з дозволу редакції.

Друкується в авторській редакції

УДК 633.12: 631.81.095.337

ФОРМУВАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ВРОЖАЙНОСТІ ГРЕЧКИ ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ЗАСТОСУВАННІ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ТА МІКРОДОБРИВ В УМОВАХ ННБК СНАУ

Я. П. Сивак, студент

С. І. Бердін, к.с.-г.н., доцент

Сумський національний аграрний університет

У статті викладені результати досліджень по культурі гречка. Метою досліджень взято вивчення впливу комплексного застосування регуляторів росту та мікродобрив на врожайність культури у вигляді передпосівної обробки насіння. Дослідження проводилися в посівах культури з різними нормами висіву насіння. У результаті встановлено, що обробка насіння комплексом препаратів мала позитивний характер і впливала на підвищення врожайності зерна гречки в порівнянні з посівами, насіння яких не зазнало передпосівної обробки. На ефективність їх застосування впливав фактор норми висіву насіння. Найбільший ефект від комплексу препаратів Вимпел 2 та Оракул був виявлений при нормі висіву насіння 3,5 млн шт/га (прибавка біологічної врожайності зерна склала 0,38 т/га) та від комплексу АКМ та Оракул - при нормі 2,5 млн шт/га (прибавка біологічної врожайності - 0,29 т/га). Виявлено, що при нормі висіву 3,5 млн шт/га застосування комплексу препаратів АКМ та Оракул не давало суттєвої прибавки врожайності.

Ключові слова: гречка, біологічна врожайність, регулятори росту, мікродобрива, норма висіву

Постановка проблеми. Гречка цінна круп'яна культура, що є традиційною для України. Споживання її крупи (за даними, які наведені в 2020 році) в країні склало 3,5 кг на душу населення в рік. Слід зазначити, що це становить лише половину споживання попередніх років. Основними причинами цієї тенденції є високі ціни на крупу, скорочення посівних площ під культурою, конкуренція з боку країн імпортерів. В той же час крупа гречки, яка вирощена власними виробниками, залишається високоякісним продуктом, який коштує дорожче дешевої імпоротної продукції. Тобто споживачі вибираючи між дешевою гречаною крупою і якісними крупами інших злаків (вони знаходяться в одному ціновому ряду), віддають перевагу менш традиційним, але якісним продуктам [1].

Для того щоб припинити витіснення власної продукції з ринку необхідно направити всі заходи на збільшення продуктивності посівів гречки. Одним з таких рішень, беручи до уваги своєрідну реакцію культури на внесення основних добрив, це застосування регуляторів росту і мікродобрив. Згідно до заявлених властивостей ці препарати є стимуляторами росту, адаптогенами кріопротекторів та термопротекторів, антистресантами, інгібіторами хвороб, активаторами ґрунту, фото синтезаторами [2].

Таким чином, дослідження сумісного використання в посівах гречки регуляторів росту та мікродобрив для підвищення врожайності гречки є актуальним.

Методика досліджень. Дослідження проводилися на базі дослідного поля ННБК СНАУ. Ґрунтово-кліматичні умови місця проведення дослідів є сприятливими для вирощування гречки.

Об'єктом досліджень виступали процеси формування продуктивності рослин гречки.

Предметом досліджень є продуктивність зерна гречки в залежності від сумісного застосування регуляторів росту та мікродобрив при різних нормах висіву культури

Агрохімічна характеристика ґрунтів дослідного поля наведена в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 - Агрохімічна характеристика ґрунтів дослідного поля

Ґрунт	Гумус, %	рН	Ємність вбирання, мг-екв./100 г ґрунту	Вміст рухомих форм, г/кг ґрунту		Азот легко гідролізований, г/кг ґрунту
				P ₂ O ₅	K ₂ O	
Чорнозем потужний важко-суглинковий середньо-гумусний на лесовидному суглинку	4,0	6,0	20,4	0,140	0,067	0,090

Щодо погодних умов зони проведення досліджень, то середні багаторічні температури по місту Суми становлять: взимку – 6 °С, весною 9–10 °С, влітку – 17,5–18,5 °С, восени – 7–7,5 °С. За даними Сумської метеорологічної станції, середня річна температура повітря становить 6,6 °С, найбільш низька вона в січні (-7,7 °С), найбільш висока – в липні (19,2 °С). В середньому за багаторічними даними в Сумах випадає 603 мм атмосферних опадів, найменше – у жовтні, найбільше – в липні. З таблиці видно, що найбільша кількість опадів випадає в літній період, співпадаючи з максимальним ростом сільськогосподарських культур. Відносна вологість повітря в середньому за рік складає 78 %, найменша вона в травні (64 %), найбільша – у грудні (89 %).

Схема досліджу була наступною:

Фактор А – норма висіву: 2,5 млн шт/га, 3,0 млн шт/га, 3,5 млн шт/га.

Фактор Б – застосування препаратів: контроль (без застосування препаратів), сумісне застосування Вимпелу та Оракулу, сумісне застосування АКМ та Оракулу.

Дослід було закладено відповідно до "Методики польового досліджу В.А. Доспехова"[3]. Кількість ділянок - 9. Площа облікової ділянки - 5 м². Повторність у досліді - трьохкратна. Сівбу проводили 5-го травня суцільним способом з нормою схожого насіння згідно до схеми досліджу. Збирання врожаю вручну з визначенням біологічної врожайності. Дослідження структури врожаю проводилося по 40 обліковим рослинам. Методи дослідження – польові, лабораторні на основі методик, розроблених провідними науковими установами. Облік, вимірювання, супутні спостереження проводили у відповідності з методикою польових дослідів та методичними вказівками Інституту зернового господарства УААН (1995) [4].

Облік урожайності проводився суцільним способом зі всієї облікової площі ділянок із поправкою на 14% вологість і 100% чистоту зерна ячменя. Визначення вологості насіння проводили згідно з ГОСТ 13586.5-93 «Зерно. Метод визначення вологості» [5]. Результати дослідів оброблялись за допомогою статистичного пакету MS Excel [6].

Застосування комплексів препаратів – передпосівний обробіток насіння. Технологія вирощування гречки загальноприйнята для зони північного лісостепу України.

Об'єктом досліджень виступали процеси росту, розвитку і формування продуктивності рослин ячменю ярого.

Предметом досліджень є продуктивність зерна ячменю ярого в залежності від біологічних особливостей сорту.

Матеріалом досліджень виступали регулятори росту Вимпел 2,0 та АКМ, комплекс мікродобрив Оракул мультикомплекс, сорт гречки Селяночка. Бахові характеристика препаратів, що застосовувалися під час дослідів, наступні.

Вимпел 2,0. Комплексний природно-синтетичний препарат контактно-системної дії для обробки насіння та вегетуючих рослин. До складу препарату входить набір карбонових кислот, які беруть участь у циклі Кребса, що є ключовим етапом дихання всіх клітин і джерелом енергії для синтезу життєво важливих з'єднань, таких як вуглеводи та амінокислоти. Модифіковані гумінові кислоти мають стійкість як в кислому, так і в лужному середовищі, що надає стійкості препарату в широкому інтервалі рН, без зниження його активності.

АКМ - напівсинтетичний плівкоутворювальний регулятор росту рослин антиоксидантної дії, розчинний концентрат. До складу входять ПЕГ (поліетиленгліколь) 1500 - 540 г/л, ПЕГ 400 - 230 г/л, іонол - 25 г/л, диметилсульфоксид - 37,5 г/л. Препарат швидко знімає з

рослини гербіцидне навантаження, затримуючи воду в рослині сприяє збільшенню показників жаро - і холодостійкості рослини.

ОРАКУЛ мультикомплекс – комплексне універсальне мікродобриво для позакореневого підживлення польових, овочевих, плодкових та декоративних культур, квітів, ягідників, лучних та газонних трав, представлено у вигляді водорозчинного концентрату. Вміст діючої речовини: азот загальний (N) -184, амідна форма (NH₂)-44, амонійна форма (NH₄) -54 нітратна форма (NO₃) – 86, фосфор (P₂O₅) – 66, калій (K₂O) – 44, сірка (SO₃) – 36, залізо (Fe) - 6, мідь (Cu) -8, цинк (Zn) -8, бор (B) – 6, марганець (Mn)- 6, кобальт (Co) - 0,05 молібден (Mo) - 0,12 г/кг.

Результати. На основі проведених досліджень встановлено: біологічна врожайність посівів гречки коливалася за варіантами досліду і залежала від норми висіву та комплексного застосування досліджуваних препаратів.

Вплив препаратів при нормі висіву насіння у 2,5 млн шт./га визначався прибавкою врожаю у 0,18-0,28 т/га. Вирощування гречки сорту Селяночка при зазначеній нормі висіву без застосування передпосівної обробки насіння дозволило сформувати врожайність на рівні 1,64 т/га. Це непоганий показник продуктивності культури. Але обробка насіння комплексом препаратів Вимпел 2 та Оракул збільшило вихід зерна з 1 га до 1,92 т/га або відзначено зростання врожайності на 17,0 %. Застосування комплексу препаратів АКМ та Оракул не призвело до досить значного, ніж у попереднього варіанта, зростання врожайності. У зазначеному варіанті вона зростає на 10 % і склала 0,18 т/га. Різниця між варіантами із застосуванням передпосівної обробки насіння склала 5,2% на користь комплексу Вимпел 2 + Оракул (рис 1).

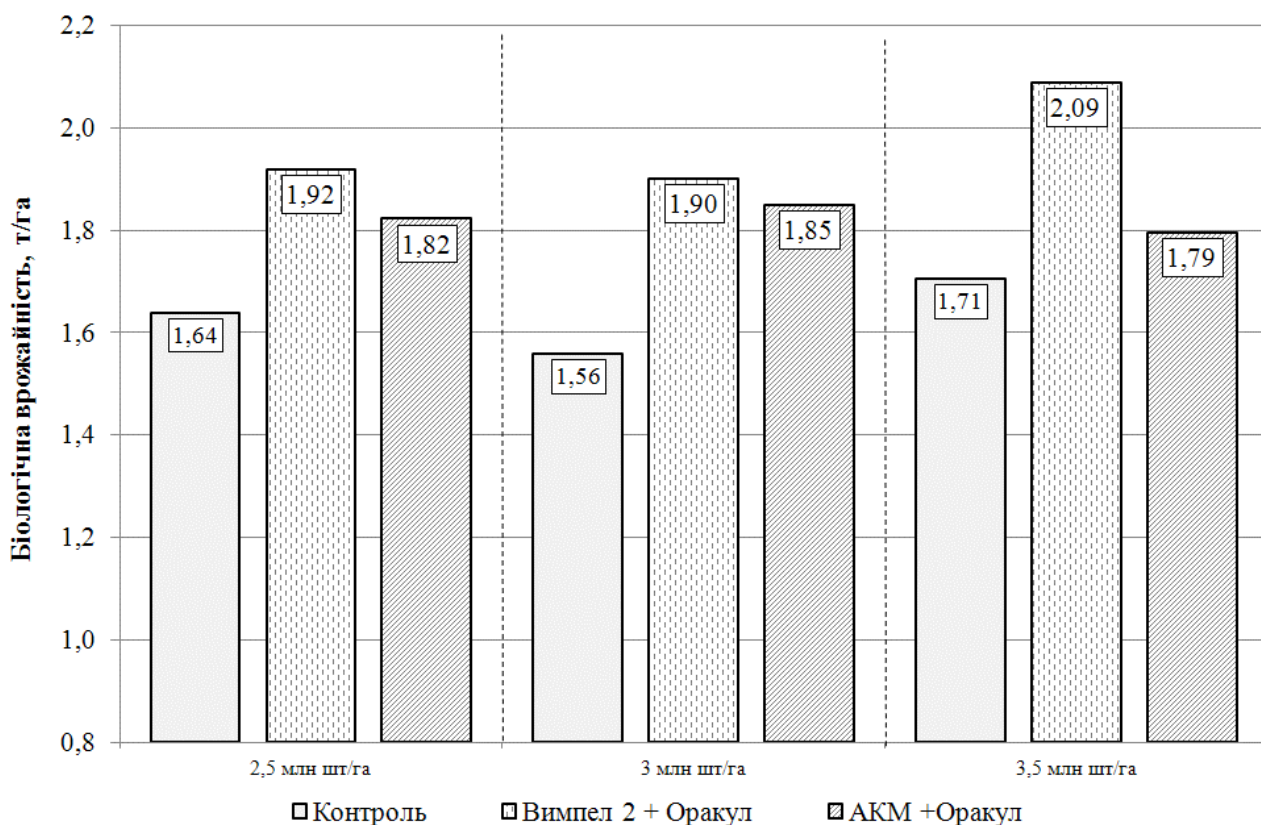

Рис. 1. Біологічна врожайність гречки в залежно від передпосівної обробки та норм висіву насіння, 2020 р.

Біологічна врожайність при збільшенні нормі висіву мала дещо гірші показники, ніж при нормі 2,5 млн шт./га. Але істотно відрізнялася врожайність лише у контрольних варіантах (без застосування препаратів). Так варіант без обробки насіння при нормі висіву 3,0 млн шт./га

поступався зазначеному показнику аналогічного варіанта при нормі 2,5 млн шт/га на 5%. Різниця між іншими аналогічними варіантами по **фактору Б** склала менше 1,5%. Формування врожайності зерна у варіантах **фактору Б** при нормі 3,0 млн шт/га мала схожу тенденцію, як і при нормі 2,5 млн шт/га. Так варіант з комплексом препаратів Вимпел 2 та Оракул мав перевагу перед варіантом із застосуванням АКМ та Оракулу. Але різниця між варіантами була меншою, ніж при попередній нормі висіву насіння, і складала 2,6 %. Перевага у врожайності варіантів із передпосівною обробкою насіння над контролем склала 16,6 – 21,8%. Тобто застосування комплексу препаратів нівелює різницю врожайності при нормах висіву насіння 2,5 та 3,0 млн шт/га. Але слід зазначити, що вирощування гречки при більших нормах висіву призводить до збільшення витрат за рахунок додаткової вартості насіння.

Вирощування гречки за нормою висіву 3,5 млн шт/га виявилось найбільш продуктивним. Так біологічна врожайність у контрольному варіанті при зазначеній нормі була вищою, ніж на аналогічних варіантах при нормі 2,5 та 3,0 млн шт/га на 4,2 та 9,6 % відповідно. В останньому випадку різниця була істотною на рівні 95% вірогідності. Саме при цій нормі висіву виявилася різниця в застосуванні різних комплексів препаратів. Так різниця врожайності між контролем та комплексами Вимпел 2 та Оракул склала 0,38 т/га (це найвища прибавка по досліді) або 22,2 %. Саме це дозволило в обговорюваному варіанті сформувати значний для гречки врожай зерна у 2,09 т з одного гектару посіву. Застосування комплексу препаратів АКМ та Оракул навпаки привело до зниження ефекту від передпосівної обробки насіння до мінімального значення по цьому варіанту **фактору Б** в досліді. При нормі висіву насіння 3,5 млн шт/га отримана врожайність 1,79 т/га. Це всього на 4,7 % вище врожайності зерна у контрольному варіанті при цій нормі висіву.

Висновки. Таким чином, за результатами досліджень встановлено, що обробка насіння комплексом препаратів, який складався із регулятора росту та мікродобрива, має позитивний характер і впливає на підвищення врожайності зерна гречки в порівнянні з посівами, насіння яких не зазнало передпосівної обробки насіння. На ефективність застосування цього технологічного прийому впливав фактор норми висіву. Найбільший ефект комплексу препаратів Вимпел 2 та Оракул був виявлений при нормі висіву насіння 3,5 млн шт/га. комплексу АКМ та Оракул - при нормі 2,5 млн шт/га. Виявлено, що при нормі висіву 3,5 млн шт/га застосування комплексу препаратів АКМ та Оракул не давало суттєвої прибавки врожайності.

Список використаної літератури:

1. Рынок гречки. Посевные площади под гречихой в Украине. *Z-Украина*. 2020. URL: <https://zet.in.ua/statistika-2/apk-zemlya/rynok-grechki-posevnye-ploshhadi-pod-grechioxj-v-ukraine/>
2. Рынок биопрепаратов для защиты растений и биоинокулянтов. *InVenture*. 2019. URL: <https://inventure.com.ua/analytics/investments/rynok-biopreparatov-dlya-zashity-rastenij-i-bioinokulyantov>
3. Доспехов Б. А. Методика полевого опыта. Москва: Агропромиздат, 1985. 351 с.
4. Методические указания Института зернового хозяйства. Днепропетровск, 1995. 22 с
5. ГОСТ 13586.5-93 Зерно. Метод визначення вологості (ГОСТ 13586.5-93, ИДТ) [Чинний від 1998-01-01]. Издательство стандартов, 1995.
6. Бердін С.І. Використання табличного процесору Excel 7.0 для проведення обробки даних польових досліджень методом однофакторного дисперсійного аналізу. *Вісник Сумського ДАУ*. 1999. Вип. 3.С. 32-36.

Sivak Ya. P., Berdin S.I.

FORMATION OF BIOLOGICAL YIELD OF BUCKWHEAT AT COMPLEX APPLICATION OF GROWTH REGULATORS AND MICROFERTILIZERS IN THE CONDITIONS OF TRPC SNAU

The article presents the results of research on buckwheat culture. The aim of the research is to study the influence of complex application of growth regulators and micro fertilizer on crop yield

in the form of pre-sowing seed treatment. The research was carried out at various seeding rates of the crop. Experiments made the experimental field of Training Research and Production Complex SNAU in 2020. The scheme of the experiment included two factors: factor A - seeding rate: 2.5 million seeds/ha, 3.0 million seeds/ha, 3.5 million seeds/ha; and factor B - use of drugs: control (without the use of preparations), joint use of Vimpel 2 and Oracle, joint use of AKM and Oracle. The results of the research established of the researches it proven that the treatment of seeds with a complex of preparations had a positive effect and influenced the increase of buckwheat grain yield in comparison with crops, the seeds of which did not undergo pre-sowing seed treatment. Their efficiency was influenced by the seeding rate. The greatest effect from the complex of preparation Vimpel 2 and Oracle was found at a seeding rate of 3.5 million seeds/ha (increase in biological grain yield was 0.38 tons/ha) and from the complex of AKM and Oracle - at a rate of 2.5 million seeds/ha (increase in biological yield - 0.29 tons/ha). Proved that at a sowing rate of 3.5 million seeds/ha, the use of a complex of preparations AKM and Oracle did not give a significant increase in yield.

Key words: *buckwheat, biological yield, growth regulators, micro fertilizers, seeding rate*

UDC 338.2

RESEARCH ON THE CURRENT SITUATION AND TRENDS OF MANAGEMENT SCIENCE DEVELOPMENT AT HOME AND ABROAD

Yuan Yang, 2nd year student of SNAU, specialty "Public Administration"
Scientific adviser PhD Diachenko Olena
Sumy National Agrarian University

The basics of management science as a fundamental science that studies the laws of human management activity are considered, which includes thought, theory and idea of management, as well as scientific, logical and reasonable methods of decision-making by managers. The methods used in management are analyzed: economic, behavioral, mathematical, informational, etc. It is proved that the science of management plays an important role in promoting the development and progress of society and plays an important role in the national system of disciplines.

Key words: *management science, content analysis method, development trend.*

Introduction

Management is productivity, which can promote the development of the country, society and enterprises. The relationship between management practice and management science is the relationship between theory and practice. The research of management science can help to improve the level of management, and then promote the development of the country, society and enterprises.

Management practice is changing with the progress of the times. It is necessary to study the development status and trends of Management Science in the new era. This will help to clarify the future development and grasp the key points of management science research, so as to promote the research of management science. At the same time, in view of the massive management research resources in the network era, it is helpful for us to extract the real and objective information by using diversified research methods from multiple perspectives.

Studying the work of renowned management scientists as Sun Dongchuan, Lin Fuyong,[1] shows that research on the school of management science, the theoretical system of management science and the qualitative content of management science finds that: management science has not yet established a unified and practical theoretical system, and the research on management science has not formed a scientific theoretical system suitable for China's management practice, which hinders the practical application of the theory; China's management science research is still weak, and the research on management science is not enough there are some leading areas in the field of management science research in China, such as Internet management theory and technology.

Research of Ji Xiangting [2], Mi Jun [6], Zhou Jinbo, Wang Chongming [7] confirms that the main body of management science research at home and abroad is the academic school, and the rate of research cooperation in the field of management science is not high; knowledge management, knowledge economy and information economy will become the hot areas of management science research in the future, and individual and organizational learning will also be concerned and studied. China's macro management and policy research have their own characteristics. In addition, the research of agricultural and forestry economic management and social security has also been developed with the needs of the times.

The research of management science is not mature as a whole, and it will take some time to establish a unified and practical theoretical system. In the future, management science will focus on the concepts of "development", "green" and "health". Knowledge management, learning management, green management and human resource management will become the future development direction of management science. The beginning of these studies was laid by Kong Dong [3], Lin Shangli [5].

Raising of the problem

Management science has gone through several stages[1]: scientific management theory (1886-1911), behavioral management theory (1924-1933), jungle of management theory (1975-1980), corporate culture theory (1981), strategic management theory (1985), learning organization theory (1990) and enterprise reengineering theory (1993). The development of management science is driven by productivity represented by means of production, transportation and communication in various times. We are now in a new era characterized by economic globalization, information networking, human-oriented management and knowledge economy. The research of management science is developing rapidly. It is necessary to study the characteristics and development trend of Management Science in the new era.

The development of Management Science in China can be divided into three stages: the initial stage of imitating the Soviet Union (1949-1977), the reconstruction and development stage (1978-1993), and the development and prosperity stage (since 1993). Especially in 1997, it was independent as a first-class discipline, so that management has made great progress.

In the new era, it is important and urgent to study the development trend of management science. However, most of the current research on the development status and trend of management science is based on qualitative analysis, while the research on quantitative methods is rare. These studies based on qualitative basis have no data support and verification, and are highly subjective. On the other hand, most of the quantitative research on the development status and trend of management science only uses a single bibliometric method, and the research lacks a certain degree of systematization and timeliness, which makes the results of quantitative research biased and limited.

Management is productivity, and the level of management science research determines the level of state, society and enterprise management. Management science plays a role in the development of the country, society and enterprises. The quality of management science research directly affects the development of the state, society and enterprises. The research of management science comes from management practice. The environment, form and content of management practice have changed greatly in the present era. Management science has also taken place and is undergoing great changes. The research on these changes and development trends can help us grasp the opportunity, clarify the direction of future development of the discipline, find the deficiencies in the management science research and grasp the key points of management science research, so as to help the formulation of discipline policies and promote the development of management science research on the whole level.

The researchers of management sciences Sun Dongchuan, Lin Fuyong [1] also had some creative theories in their research. We call these theories Chinese management theories. The introduction of these theories is as follows:

1. Harmonious management theory. This theory was put forward by Professor Xi Youmin in 1987 based on the system thought and Chinese philosophy thought. He thinks that the system and the internal elements of the system are related. By studying the control mechanism of "harmony diagnosis", "measurement of harmony degree", "two regulations and two fields", this paper gives the ideas and methods of how the general system evolves into a harmonious state and maintains a harmonious operation. With the deepening of the research, the researchers also give the application methods and cases of harmony theory. Some scholars combine management and aesthetics based on the concept of harmony, and put forward the concept of coordinated management in the research of management thought of management aesthetics and management based on harmony.

2. "Reason, emotion and law" trinity management mode. The theory is considered to be put forward by Bai Guangqiang in 1991, in which "reason" represents the scientific management method in western management and represents rational thinking; "emotion" is considered to be the human-oriented management in Chinese management and represents perceptual thinking; "law" represents laws and regulations and system; the trinity management mode is to combine reason, emotion and law, and combine the eastern and Western management to form a suitable management mode The theory of self guided management in line with China's national conditions. The theory is now accepted and used in management practice.

3. System management theory. Qian Xuesen first proposed that system engineering is the technology of organization management, which promoted the extension of system engineering in management. Later, he proposed the concept of open complex giant system and the integration method from qualitative to quantitative synthesis, which provided theory and tools for the research of enterprise system, economic system and social system.

4. Complex system management theory. Cheng Siwei pointed out five aspects of system complexity in complex science, gave three characteristics of complex science, four basic methods and tools to study complex system, and pointed out several aspects of application of complex science in management. Basically, it constructs the theory of complex system management in China.

In addition to the above research, management science researchers have other forms of research. For example, using the form of essays to record management ideas in management science research[2]; based on management practice, using the perspective of management psychology to study the process of managers' change and put forward simple management oriented to practice [3], etc. On the whole, since the research and practice of Management Science in China has only started in a short period of more than 20 years, and the accumulation of research foundation is not enough, there are few innovative management science theories put forward by the researchers of Management Science in China. In the future, how to increase the weight of Chinese wisdom in the construction of a unified management theory needs further in-depth study

According to the development trend of the secondary subjects of management science, the secondary subjects of management science can be divided into four development types: fluctuation decline type, jump type, convex symmetry type and fluctuation growth type. The fluctuating and declining discipline shows that the discipline is relatively mature in the early stage of research, and then with the development of research, its attention is declining. The development of leaping disciplines is unstable, sometimes increasing, sometimes decreasing, and the regularity is small. Convex symmetric disciplines show that they have received more attention in a period of research years. This type of discipline is generally developed recently. The subject of fluctuating growth shows that it is developing rapidly and is a hot research topic.

Research prospect and conclusion

Further expansion of the above research and further research on management science are as follows: Two ideas: the first is to combine the results of content analysis with the research of literature measurement, find out the words with strong relevance in the field of management science through the full text word frequency statistics, and then carry out a large-scale statistical research, which can be applied to computer technology. The second way is to make full use of content analysis method to make a large-scale statistical research on management science, which requires more human time input. Compared with other methods, the comprehensive measurement combined with the literature measurement method is preferable.

In general, through the analysis and Research on the combination of qualitative and quantitative content of management science, we have drawn the main conclusions on the current situation and development trend of management science at home and abroad as follows:

(1) The management science has not established a unified and practical theoretical system, nor has the research on management science formed a scientific theoretical system suitable for the management practice in China. The problems existing in the management science theory hinder the practical application of the theory. It is necessary for us to establish a unified, practical and systematic theoretical system of management science and the school of management science. In the future, we will carry out theoretical research This is an important topic of the project.

(2) The basic way to establish management theory is "wisdom, excellence, integrated creation" [4]. To establish a unified and practical management theory system should be connected with management practice, to integrate the theories and methods of other scientific disciplines and to study the management science in different regions.

(3) The research of management science is still weak, the research accumulation is not enough, the basic research is insufficient, and the overall research is not mature. The research depth is not deep enough in the foreign management science research, and the research is generally backward than

the foreign research, which is basically in the reference position. Such secondary subjects as R & D and technology innovation management, service management, organizational behavior and organization theory, enterprise theory, strategic management, human resource management, marketing, financial management and operation management have just become the research hotspot. Meanwhile, in recent years, the management science field has been developing continuously, and more and more attention has been paid to the contact with the practical needs;

(4) There are also a few leading areas in the field of management science research, which are mainly concentrated in the management science and engineering categories. We should summarize the development laws of these fields.

(5) At present, the main body of management science research at home and abroad is mainly college school. The rate of research cooperation in management science is not high, and the age of researchers is between 30-50.

(6) Knowledge management will become a hot field in the future management science research, and individual and organizational learning will also be concerned and studied.

(7) The future management science will focus on the concept of health and development, and green management[6], ecological management and technology and innovation management will become the hot areas of future management science research.

(8) There are many researches in the field of macro management and policy, among which public management, policy and financial management are emerging as the hot research topics, and macroeconomic strategy and management have been well developed [7]. The research on macro management and policy should have its own national conditions and characteristics. The research on science and technology management and policy and resource and environment management which is closely related to future development is insufficient.

(9) The research of management science and engineering at home and abroad accounts for the same research component. The difference is that the research in China focuses on the secondary categories of technology engineering such as information technology and management, evaluation technology and theory, while the research of foreign management science and engineering is focused on organizational behavior and theory, general management theory and other scientific theories.

(10) The research abroad mainly focuses on the business management, and there are more studies on the secondary subjects of human resource management. It is expected that the field of human resource management will become a hot topic in the future

Reference:

1. Sun Dongchuan, Lin Fuyong, Sun Kai. The study of Chinese School and its basic approaches to establish modern management science. Management Newspaper.2006.03, 3 (2): 127-131
2. Ji Xiangting. Exploration and demonstration of logical starting point of management. Business research. 2004.12:296:36-39
3. Kong Dong, Cui Xuzhi. Management ecology: Management Science in the 21st century. Modern management science. 2003.02:6-8
4. Drucker. Trans. Zhu Yanbin. Management challenges in the 21st century. Beijing: China Machine Press. 2006.01:26-34
5. Lin Shangli. Public management: orientation and mission. Journal of public management. 2006.04,3 (2): 2-6
6. Mi Jun, Duan Jiansheng. Theoretical thinking of Management Science in the era of knowledge economy. Research on productivity. 2006.08:94-95
7. Zhou Jinbo, Wang Chongming. On the disciplinary status and significance of management in the contemporary scientific system. Scientific research. 2004.06, 22 (3): 258-261

Юань Ян

**ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОЇ СИТУАЦІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ НАУКИ
УПРАВЛІННЯ В КРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ**

Розглянуто основи науки управління як фундаментальної науки, що вивчає закони управлінської діяльності людини, що включає думку, теорію та ідею управління, а також наукові, логічні та обґрунтовані методи прийняття рішень менеджерами. Проаналізовано методи, що використовуються в управлінні: економічні, поведінкові, математичні, інформаційні та ін. Доведено, що наука управління відіграє важливу роль у сприянні розвитку та прогресу суспільства і відіграє важливу роль у національній системі дисциплін.

Ключові слова: наука про управління, метод аналізу змісту, тенденція розвитку

ANALYSIS OF THE CURRENT SITUATION AND TRENDS OF CROSS-BORDER E-COMMERCE IN CHINA

Li Fei, 2nd year student of SNAU, specialty "Business Economics"

Scientific adviser: PhD, Associate Professor Diachenko Olena

Sumy National Agrarian University

The article analyzes the role of e-commerce in global crises, pays special attention to the role of e-commerce as a stabilizer of China's economy, a tool in reducing poverty and promoting employment. Trends in the development of China's small cross-border e-commerce market are analyzed. The differences between B2B and B2C models are considered. It is shown how the development of the B2B model provokes the rapid growth of B2C enterprises and forces manufacturing enterprises focused on domestic trade to actively move into the field of cross-border e-commerce. In addition, in a pandemic and the impossibility of movement of goods between countries, the development of B2C has a stabilizing role in the economy as a whole. Consider the levels of government support for China's B2C e-commerce model.

Key words: *e-commerce, cross-border trade, retail trade.*

Introduction. Application of the global consumer market of Internet technology have broad prospects for development, it has set up a free, open global trade platform, is to realize the linkage for the sale of the global market, cross-border trade has become to promote transformation and upgrading of traditional industries an important booster. Since the beginning of this year, the COVID-19 epidemic has increased downward pressure on the world economy. As a new form of foreign trade, cross-border e-commerce, with its digitalization, multilateralization and convenience, provides a broad space for international trade cooperation, the global economy and trade have achieved a very rapid development. In this case, cross-border e-commerce has also gained a great opportunity for development. Compared with traditional foreign trade, we can find the development potential as it helps to optimize the foreign trade process, reduce the cost of trading, digestion and domestic enterprise surplus production, prompting jobs increased greatly, but also help the degree of cognitive domestic high-quality products for the international community, prompting companies, increasing innovation spirit and realize the transformation and upgrading of enterprises, to promote enterprise development for better opportunities.

The rapid development of Internet and information technology contributed to the advent of the era of electronic commerce, and as the electronic commerce globalization, cross-border e-commerce by means of application of this technology is changing the traditional concept and pattern of international trade, the trading of informatization, network and electronic characteristics, compared with the traditional trade method, has high efficiency and low cost, convenient, the advantages of the convenient, also make the enterprise or individual transactions easier to expand to global market, cross-border e-commerce not only becomes the new engine of the development of world trade, and is becoming the mainstream in the future international trade mode, changing the traditional pattern of world trade. At present, the development of the world's major trading nations with the cross-border e-commerce as its development strategy, to promote its to even affect national competitiveness, the height of the national strategic goals, by unveiling different supporting policies, such as the United States in 2015 issued in the next 10 years of cross-border e-commerce development plan, specifically to make cross-border e-commerce scale in 2025 reached more than 70% of the entire international trade, the European Union and Japan have also made such a plan. For China, the development of foreign trade is in a "period of bottlenecks", the growth rate of foreign trade exports is declining, and traditional competitive advantages are weakening. This confirms the high relevance of this article, the purpose of which is to consider opportunities for a breakthrough and strengthening of a new driving force of China's foreign trade. Although cross-border e-commerce started late in China, its pace

of development and huge development potential make it more and more important in China's foreign trade, and its development will certainly become the main trend in China's trade development.

In the study, we relied on the work of such scientists as Luo Li[1], Zhang Sha [4], Su Fengjie [7], Lu Ping [2], Mai Fuxiu [3] and others to identify trends in the development of e-commerce at this stage and to propose ways to intensify this direction of the Chinese economy.

Main research. E-commerce in China has achieved a very rapid development, as represented by Jingdong Mall and Suning Tesco [1], such enterprises are developing rapidly. In recent years, the total value of goods traded has also been reaching new highs. Moreover, in different fields, the depth and breadth of application of e-commerce technology and trading mode are increasing. In the current period, the degree of integration between online e-commerce transactions and traditional real economy is continuously improving, and it has gradually entered a period of rapid development. In this case, personal shopping and economic life, have been greatly affected. As the latest field of e-commerce business, cross-border e-commerce has gradually become a very important support for the growth of China's foreign trade, and has achieved very rapid development in various fields. According to the statistics of relevant departments [2], in recent years, the growth trend of cross-border e-commerce transaction volume is very obvious, and in the first half of 2018, China's cross-border e-commerce transaction volume has made a huge breakthrough, with a year-on-year growth of nearly 40%. Therefore, in the current period, China's enterprises should seize the opportunity of e-commerce to accelerate the transformation and upgrading of enterprises. China's e-commerce model has not only promoted the growth of the world's digital economy and become a powerful tool in developed cities, but also played a very important role in reducing poverty and promoting employment.

According to data from “Analysis on the Development Trend of China's Small Cross-border E-commerce Market” [2], preliminary estimates show that the number of overseas online shopping users in China reached 149 million in 2019 and will continue to grow rapidly, reaching 211 million in 2020. In the case of consumption upgrade, Chinese overseas online shopping users continue to grow. With the improvement of relevant policies and regulations, the tightening of market supervision, the continuous progress of merchants in supply chain upgrading and product quality assurance, more and more consumers will conduct overseas online shopping, and merchants and platforms will pay more attention to user experience.

From the perspective of China's cross-border e-commerce import and export transaction structure, in 2015, China's cross-border e-commerce volume reached 5.4 trillion yuan, [3]. Exports responsible for three years accounted for 85.4% of the whole business [3]. Exports responsible for three years accounted for 85.4% of the whole business Cross-border e-commerce transactions, while imports only accounted for 14.6%. Although there were some changes in 2016, two women died in the blast. it is predicted that the dominant role of exports in China's cross-border e-commerce will not change in a long time.

From the perspective of business model, cross-border e-commerce mainly focuses on B2B business, and B2C cross-border model is gradually forming. B2B of foreign trade has always been in the dominant position in cross-border e-commerce, and before 2015 it had reached more than 90% of the business share, taking the absolute advantage of the whole transaction. B2C mode, which represents cross-border e-commerce retailers to face terminal customers directly, currently has a relatively low proportion in cross-border e-commerce, but its growth rate has exceeded that of B2B business. China's cross-border e-commerce retail transaction volume is expected to exceed 3.6 trillion yuan by 2020, with an average annual growth rate of 34% [4]. From the perspective of business model, although the B2B model of cross-border e-commerce will occupy the mainstream for a long time in the future, the B2C development will have more development potential.

From the perspective of transaction product structure, China's cross-border e-commerce commodities mainly focus on consumer goods such as clothing, electronic products, mother and baby toys, which have low added value and weak brand influence. But the overall structure of from cross-border electricity trading products, brand products accounted for more than 30% of the total turnover amount, is growing at a faster rate, which suggests that although cross-border electricity is a kind of new trade development mode, but the traditional meaning of the brand competition is still in the future

electric dealer market competition decides the competitive strength of enterprises, brand competition internationalization has become inevitable. If China's cross-border e-commerce does not follow the trend, enhance brand awareness and actively build their own brand advantages, they will not achieve sustainable development.

From the main body of the transaction, the traditional foreign trade enterprises are still playing an important role. More and more traditional foreign trade enterprises publicize their brands through various platforms and carry out various online trading activities. The number of transaction subjects further increases. The cross-border e-commerce transactions of small and medium-sized enterprises increase significantly and gradually occupy the dominant position in the industry. The entry of Alibaba, Dunhuang, Made in China, Jingdong Mall and other e-commerce enterprises has become a booster for the development of cross-border e-commerce. The mature and stable development of B2B model and the rapid growth of B2C enterprises make manufacturing enterprises and enterprises focusing on domestic trade actively swarm into the field of cross-border e-commerce.

From the distribution of domestic development regions of cross-border e-commerce, in recent years, developed regions of foreign trade represented by Guangdong, Jiangsu, Zhejiang, Shanghai and Fujian have occupied nearly 80% share of cross-border e-commerce transactions [5]. The development of cross-border e-commerce has a good economic foundation and a relatively complete development system. However, in terms of the growth rate of transaction volume, the central provinces have the fastest growth rate, which has maintained an annual growth rate of nearly 80% since 2015 [2]. Compared with the mature markets in the eastern region and the growth rate in the central region, the cross-border e-commerce in the western region has a broad space for development. Actively promoting the development of cross-border e-commerce in the western region can improve the competitive strength of China's cross-border e-commerce on the whole.

The global outbreak of COVID-19 has provoked serious problems for the development of China's foreign trade. Enterprises engaged in the export of cross-border e-commerce faced difficulties in transportation, delivery. However, cross-border e-commerce has received government support and created a large number of user markets. Although cross-border e-commerce will be affected to some extent in the short term, in the long term it will continue to be a priority for economic development. The popularity of e-commerce is supported by a favorable policy of developing new retail sales during the spread of the epidemic [6],[7]. On the policy front, in June this year, the General Directorate of Customs issued an Announcement for a pilot export supervision program between cross-border e-commerce businesses and businesses. Its goal is to accelerate the development of new forms of cross-border business in Beijing, Tianjin and other 10 local customs, to promote the direct export of goods and services. In this regard, the policy can bring many benefits to cross-border e-commerce enterprises, such as supporting the development of overseas warehouses, enabling cross-border e-commerce enterprises to intelligently plan their supply chain, inform customs declaration and simplify declaration, and assist cross-border e-commerce enterprises in prioritizing shipping priorities. orders and verification of export goods B2B.

The development of new retail is also opening up two veins of cross-border e-commerce. The concept of "new retail" was born in 2016 and began to grow rapidly in 2017. China's new retail industry has a compound annual growth rate of 115% from 2017 to 2019, and the new retail market is expected to exceed RMB 1.8 trillion in 2022, according to Foresight Analytical Institute for Economic Research [2]. The growing demand for jobs in the new retail industry amid the epidemic trend also reflects the promising prospects for the new retail industry, such as increased sales, employment, and more. Industry marketing research indicates that the future of cross-border e-commerce is in new retail.

Cross-border e-commerce connects logistics and customs with a new retail system that can speed up three orders and improve efficiency. At the same time, it can also sell global goods through multiple retail scenarios and distribution channels. In fact, some platforms have already started hosting new international e-commerce retail stores, such as Tmall International cross-border customs pickup point, Kaola overseas cross-border offline direct selling stores, etc.

It is noted that under the influence of epidemic factors, traditional foreign B2B trade has significantly decreased, however, China has the most complete manufacturing chain in the world, and the foreign market is limited by time and supply chain, as a result it is characterized by a high degree of dependence on Chinese products. Buyers are still in high demand for Chinese products. In addition, during the epidemic, consumers will have a preference for online consumption, which will lead to a significant increase in cross-border e-commerce and export sales.

However, with the rapid economic and social development, the growth of the middle class, the rise of overseas study, overseas travel and other factors, consumers' demand for cross-border e-commerce increases, and the user scale continues to expand. Trend of China's cross-border e-commerce market in 2020 - Branding. With the improvement of Chinese residents' income level and national consumption level, the focus of cross-border e-commerce products is no longer the international price difference in the past, but the product quality and brand.

The national consumption upgrade makes the development of cross-border e-commerce turn to refinement and vertical, so as to meet the personalized needs of consumers. In addition, quality-oriented consumers are attaching greater importance to brands. Some leading brands in certain categories have established brand influence among consumers through various marketing strategies, and the competition focus in cross-border e-commerce market has shifted from the previous copyless and unbranded products to brand competition. Small but beautiful brands will play an important role in cross-border e-commerce competition.

Since Amazon launched the concept of Amazon Go, Chinese e-commerce and retail giants have launched innovative new retail store projects: Walmart launched self-service grocery kiosks; Unexpectedly the home opened unmanned convenience store EAT BOX; Rainbow also officially launched Well Go, an unmanned convenience store. Unmanned retail stores are favored by all e-commerce platforms because of their lower operating costs and lower drainage costs.

Conclusion. The development of cross-border e-commerce is of great significance to the social and economic development of China and relevant countries and regions. The cross-border e-commerce industry has gained a variety of development opportunities, including policy support, elimination of trade barriers, and economic transformation of small and medium-sized enterprises. At the same time, it is also faced with problems in transaction credit, logistics, technical management and other aspects. For the national government, cross-border e-commerce enterprises and consumers, the only way to promote the healthy, stable and sustainable development of the cross-border e-commerce industry under the background of "One Belt And One Road" is to actively improve the management level of cross-border e-commerce, strengthen cross-border cooperation, and adhere to the integrity and law.

References:

1. Luo L. Research on the Strategy of China's Cross-border E-commerce Boosting the Transformation and Upgrading of Foreign Trade [J]. Brand Research,2018(05):38-39.
2. Lu Ping, Huang Jiali. Analysis on the Development Trend of China's Small Cross-border E-commerce Market [J]. Value Engineering,2018,37(32):1-4.
3. Mai Fuxiu. The Government Regulation of Cross-border E-commerce in China [J]. Journal of Business Research,2018(18):217-218.
4. Zhang Sha. Research on Cross-border E-commerce Development and Foreign Trade Pattern Transformation [J]. China Market,2018(30):193-194.
5. Li Jingjing, Wang Minghui. Analysis of China's B2C Cross-border E-commerce Logistics Model [J]. Journal of Business Economics,2018(03):119-121.
6. Yang Z, Zhu Pengyi, Wang Sheng. Influencing Factors and Countermeasures Innovation of Cross-border E-commerce Logistics Transportation [J]. Science and Technology & Industry,2018,18(02):32-37.
7. Su Fengjie. Analysis on the development of cross-border e-commerce in Guangxi under the background of "One Belt And One Road" [J]. Northern Economic and Trade,2018(01):28-30.

8. Lu Meimei. Construction of Cross-border E-commerce Diversified Dispute Resolution Mechanism in the "Internet +" Era [J]. China Market,2018(28):191-192+196.

Лі Фей

АНАЛІЗ ПОТОЧНОЇ СИТУАЦІЇ ТА ТЕНДЕНЦІЙ ТРАНСКОРДОННОЇ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В КИТАЇ.

У статті проаналізовано роль електронної комерції у світових кризах, приділено особливу увагу ролі електронної комерції як стабілізатора економіки Китаю, інструменту зменшення бідності та сприяння зайнятості. Проаналізовано тенденції розвитку малого транскордонного ринку електронної комерції в Китаї. Розглянуто відмінності між моделями B2B та B2C. Показано, як розвиток моделі B2B провокує швидке зростання підприємств B2C та змушує виробничі підприємства, орієнтовані на внутрішню торгівлю, активно переходити у сферу транскордонної електронної комерції. Крім того, в умовах пандемії та неможливості переміщення товарів між країнами розвиток B2C відіграє стабілізуючу роль в економіці в цілому. Розглянуто рівні державної підтримки китайської моделі електронної комерції B2C.

Ключові слова: електронна комерція, транскордонна торгівля, роздрібна торгівля.

INFLUENCE OF TRANSNATIONAL CORPORATIONS' ACTIVITY ON CHINA'S ECONOMY

Miao Junke, Master student

Sumy National Agrarian University, Sumy, Ukraine

With many multinational companies investing in China today, the impact of multinational companies on China's economy has increasingly become the focus of scholars' thinking and attention. From the perspective of capital, technology, human resources and other influencing factors, multinational companies' investment in China is analysed. It is an influence on China's economic strength, capital supply and capital outflow, technological progress and technological restrictions, industrial suppression and structural upgrading, talent training and brain drain, and accelerated corporate reform and innovation.

Key words: *multinational companies; China's economy; macroeconomic influence; investments*

Problem statement. As the largest developing country in the world, China has attracted many multinational companies to invest in China with its abundant resources, huge consumption power and increasingly perfect investment environment. As of the end of May 2002, a total of 401,637 foreign-invested enterprises have been approved nationwide. The actual use of foreign investment amounted to 412.145 billion U.S. dollars. China has become the developing country that has absorbed the most foreign capital for six consecutive years, second only to the United States in the world, and has become the second largest international direct investment host country. Among the world's 500 largest multinational companies already nearly 400 companies have invested and set up factories in China.

Analysis of recent research. Scholars pay attention to the development and expansion of transnational corporations' activity in China's economy. In particular, Li Derong [1], Ren Peiyu [2], Jiang Xiaojuan [3]. They point that multinational companies have seen an increase in investment in China and the remarkable characteristics of rising projects, expansion of fields, diversification of methods, and expansion of regions have accelerated the entry of multinational companies to accelerate China's modernization. At the same time, the negative effects of these processes are often misjudged.

The goal of the paper. This paper aims to analyse the comprehensive effects of transnational corporations' activity on China's economy and to find the ways to deal with them objectively and impartially.

Main results. The direct investment of multinational companies has brought about the reform and innovation of China's corporate system and has promoted the internationalization of Chinese enterprises. It has accelerated the integration of China's corporate behaviour with international standards. Many multinational companies invested in China have not only introduced advanced management experience and internationalization, but business skills have also promoted the behaviour of Chinese enterprises to adapt to the requirements of changes in the world economy, and brought in market mechanisms and competition mechanisms, introduced advanced quality awareness, service awareness, brand awareness, and risk awareness, enhanced the competitiveness of enterprises, and led to domestic competition. The exemplary role of internationalization, international competition and domesticization of its business behaviour has greatly improved the management capabilities and levels of Chinese enterprises and has spurred the institutional reform and innovation of Chinese enterprises. With the gradual participation of multinational companies in market competition, whether to carry out reform and innovation has become Haier Group, which is well-known for its innovative spirit, has established itself as the key to the survival of the company. Under the guidance of its CEO Zhang Ruimin's famous brand strategy, after 17 years of reform, innovation and hard work, it has grown at an annual growth rate of 78%. The development of small collective factories has become a multinational company with a high reputation at home and abroad. It can be seen that the entry of multinational companies has set off a new upsurge in corporate reform and innovation [1].

The direct investment of multinational companies has expanded the international vision of my country's economy, promoted the emancipation of minds and updated ideas. It has promoted the reform of my country's economic system and the establishment and improvement of the market economy system. Multinational companies have been established in the form of internationally accepted corporate organizations and are established in accordance with the market economy. The implementation of international operations has accelerated the integration of the domestic market and the international market. On the other hand, it has also promoted the formation and development of capital labour technology, information and other production factors markets, and has accelerated the marketization of my country's economy. It has also promoted the reform of the legalization and standardization of the macro management system. It has provided a useful reference for the establishment and improvement of the socialist market economic system [2].

After joining the WIO, with the gradual acceleration of infrastructure construction and the improvement of policies and regulations, my country's economy has basically achieved the integration of the world economy. Many multinational companies that are hesitant to wait and see will soon appear on the Chinese economic stage. The established multinational companies are even more so. Like a fish in the water, they have increased their investment. Multinational companies are like a double-edged sword, with pros and cons coexisting. For this we should guide them through the formulation of correct policies and regulations and other measures under the guidance of the grand idea that development is the last word. Conducive to the path of China's economic development, achieving a win-win situation between multinational companies and China's economy.

The entry of multinational companies has brought us capital technology and advanced management methods, injected new vitality into my country's rapid economic growth, and enabled my country to maintain an economic growth rate of more than 7%. Despite the economic externalization caused by multinational companies. The increase in dependence has increased the vulnerability of the economy and the transmission of external economic risks and reduced the ability of economic autonomy and the effect of government policies. However, from a macro perspective, multinational companies have enhanced my country's economic strength.

The operation of a large number of foreign-funded enterprises in China has increased the country's fiscal revenue. Since 1992, foreign-related taxation has been one of the fastest-growing tax sources. At the same time, the direct investment of multinational companies has a clear driving effect on my country's trade. At present, the continuous growth of the import and export of foreign-invested enterprises has become the main driving force for the rapid development of my country's foreign trade. The rapid growth of product exports of foreign-invested enterprises can produce a virtuous circle effect and promote the sustained and rapid growth of my country's economy [1].

The direct investment of multinational companies has improved China's international balance of payments. Since 1987, foreign-invested enterprises have been in overall balance of foreign exchange payments for 10 consecutive years, and their net surplus has increased year by year. In 1997, the net surplus of foreign exchange settlement and sales of foreign-invested enterprises was 165.86 Billion U.S. dollars, accounting for 41.21% of the national net surplus of foreign exchange settlement and sales. The situation in which foreign-invested enterprises' net foreign exchange surplus is greater than trade settlement has been fundamentally improved, and the foreign exchange balance has entered a virtuous circle, creating a smooth implementation of the foreign exchange system reform. condition [1].

The direct investment of multinational corporations has created employment opportunities for the Chinese labor force. It has also accelerated the establishment and cultivation of China's labor market and cultivated a batch of international business management talents. According to the latest statistics, multinational corporations have provided a total of 20 million jobs for the Chinese labor market. Positions. Motorola alone employs 12,000 employees. General Electric also has more than 8,000 Chinese employees. Motorola has established talent localization as one of its "four major business policies". More than 600 employees were sent to the United States for training. Multinational companies have been actively training local talents to continuously train Chinese employees in various aspects of process technology and operation management and have cultivated a batch of modern

managers and skilled workers for China. Hundreds of thousands of international business talents who are familiar with the international business environment, master professional skills, and have a multicultural perspective. At present, in Motorola (China) Electronics Co., Ltd., more than 100 managers and supervisors are held by Chinese people, accounting for 72% of the total number of management personnel, they have become the backbone of Motorola's business development. However, it is not difficult to find that there are quite a few people who have flowed into multinational companies-some of them are Chinese high-tech and high-quality talents, so China's brain drain phenomenon. It is becoming more and more serious. According to statistics, since the 1990s, since the large-scale entry of multinational companies in the international IT industry such as IBM, HP, and Microsoft into the Chinese market, the loss of IT talents in Zhongguancun-more than half, most of them have gone to these multinational companies. It is true that multinational companies have competitive advantages that domestic companies do not have and can provide employees with better treatment and working conditions. Today, human resources have become the main determinant of the competitiveness of modern enterprises, and the brain drain naturally restricts China's high-tech industries. An important factor for development [2].

At present, international multinational companies have occupied 95% of China's mobile communications industry, 90% of the film industry, 80% of the shampoo and hair care products market, and 85% of the soft drink market. Multinational companies have indeed produced a certain restraint on China's industry. Function. First, it creates monopoly in new industries such as high-tech, which makes the entry cost of Chinese enterprises too high or impossible to enter. Multinational companies have great competitive advantages in terms of capital and technology, so they have formed a high market entry barrier for the development of Chinese high-tech enterprises. Secondly, the products of multinational companies squeeze out China's market, exclude China's local enterprises, and restrain certain Chinese companies. The development of local industries in these industries. At the same time, the strategic and systematic direct investment of multinational companies has also driven and promoted China's related industries and services, increased the openness of China's economy, and promoted China's industrial structure and exports. Structural upgrading. The market effect brought by the local procurement of multinational companies has played an industrial chain role in the development of relevant upstream and downstream sectors in China. The investment of multinational companies has brought China a deeper participation in the international division of labor and broadened the scope of the realization of comparative benefits. So as to obtain more benefits of comparative benefits and open effects. As Mr. Lai Bingrong, President of Motorola (China) Electronics Co., Ltd. said: "Whether it is in the process of cooperation with Chinese government departments or suppliers, Motorola's investment, advanced the technology and management experience of the company have promoted the business progress of the partners, and also made their own business development in China a success" [3]. In addition, the global network of multinational companies determines that its entry will inevitably drive the associated companies and the companies they serve. Entering China. Moreover, the direct investment of multinational corporations has also enabled China's idle resources to be used, transforming potential productivity into actual productivity. Therefore, the entry of multinational corporations has promoted the overall upgrading of the industrial structure.

Conclusions. Since the influence of multinational corporations on my country's economy has a distinction between plumage influence and insecure influence, we must proceed from the overall situation and take into account China's current national conditions and formulate it in advance. The corresponding measures conform to the new development of the economy. This article believes that China's national economic security can be maintained from the following three aspects:

First, there is a need to establish a system of participation by all people to accelerate the process of industrialization of the Chinese economy. If we want to better realize the safe development of the national economy, our country must actively mobilize the initiative of residents, enterprises, social organizations, education, etc., in order to establish a national emergency strategy with the theme of safeguarding the security of the national economy. Mechanism and organization of talent system to ensure national economic security.

Second, there is a need to establish a national economic security police issuance mechanism to maintain national economic security. The state proactively builds an early warning mechanism for economic security and punishes individuals and groups that affect the country's economic development accordingly, so as to prevent it from happening.

Third, there is a need to rationally introduce foreign-funded enterprises. For companies that seriously affect my country's economic development and environmental safety, their entry into the Chinese market will be cancelled.

References:

1. Li Derong. The Chinese Road of Multinational Corporations. Beijing: Jiuzhou Publishing House, 2002. 10-14.
2. Ren Peiyu. International Business Management. Chengdu: Southwestern University of Finance and Economics Press, 1998. 30-35.
3. Jiang Xiaojuan. China's economic development and the use of foreign capital: problems and prospects for achievements. *China Economic Research*, 2001. Vol. 3. 23-25.

Мяо Цзюньке, студентка магістратури, Сумський НАУ

ВПЛИВ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ НА ЕКОНОМІКУ КИТАЮ

Сьогодні все більше транснаціональних компаній інвестують в економіку Китаю. Дослідження різних аспектів впливу цих процесів на соціально-економічне середовище та подальший розвиток Китаю привертає все більшу увагу науковців. Вплив транснаціональних компаній та відповідних інвестиційних процесів у статті досліджується з точки зору впливу на нарощування та розподіл капіталу, впровадження технологій, використання людських ресурсів. Встановлено, що діяльність транснаціональних корпорацій, окрім збільшення інвестицій у Китайську економіку, водночас спричиняє й відтік капіталу; окрім сприяння технологічному прогресу – також і технологічні обмеження; окрім негативного впливу на національну промисловість – також сприяє структурній модернізації; призводить до розвитку людського капіталу з одночасним «відтоком мізків». Діяльність транснаціональних корпорацій в Китаї також супроводжується пошквалюванням реформ у корпоративному секторі та інноваційної активності.

Ключові слова: транснаціональні компанії; економіка Китаю; макроекономічний вплив; інвестиції.

УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА З УРАХУВАННЯМ РИЗИКІВ

А. Ю. Максичка, магістрант

Науковий керівник: Могильна Л.М., д.е.н., доцент кафедри менеджменту,
Сумський національний аграрний університет

Стаття присвячена обґрунтуванню теоретичних аспектів управління виробництвом сільськогосподарської продукції, зокрема продукції рослинництва, з урахуванням ризиків. Розглянуто вплив ризиків на виробництво продукції рослинництва. Зроблено висновки щодо необхідності вдосконалення управління виробництвом продукції з урахуванням ризиків.

Ключові слова: управління виробництвом, рослинництво, організація виробництва, продукція рослинництва, ризик.

Постановка проблеми. Проблема грамотного і ефективного управління виробництвом і реалізацією сільськогосподарської продукції обумовлена сучасним станом економіки в цілому і в конкретних її галузях. В ході ринкових перетворень докорінно змінилися економічні відносини, багато підприємств змінили правовий статус. Велика частина виробників не змогла адаптуватися до нових, постійно мінливих умов господарювання, що, зокрема, стало причиною спаду аграрного виробництва.

Зміни економічних відносин в системі агропромислового комплексу країни стали причиною виникнення таких явищ і процесів, які в свою чергу піддали виробничо-господарську діяльність сільськогосподарських підприємств різним видам ризиків.

При всьому різноманітті причин, що обумовлюють кризову ситуацію в агропромисловому виробництві, однією з головних є різке зниження керованості процесами, що відбуваються.

Удосконалення управління виробництвом - важливий резерв зростання його ефективності. Процес раціоналізації управління включає розробку комплексу організаційно-технічних і соціально-економічних заходів, що забезпечують більш ефективне використання землі, робочої сили, техніки та інших ресурсів, створення сприятливих умов праці та побуту працівників, впровадження нових технологій і якісне вдосконалення виробництва.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Дослідження питань управління сільським господарством України розкриті в працях М. Ф. Кропивка, Ю. Я. Лузана, Ю. О. Лупенка, П. Т. Саблука. Питанням управління підприємствами АПК, обґрунтуванню теорії, методології та практики розв'язання техніко-технологічних, організаційно-економічних питань присвячені роботи П. А. Стецюка. На проблемах неефективного управління та нераціонального використання виробничих ресурсів у сільськогосподарських підприємствах акцентує увагу в своїх працях В. Д. Залізко.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Разом з тим на даний час недостатньо розробленими є теоретико-методологічні та практичні підходи до управління сільським господарством, і зокрема виробництвом продукції в галузі рослинництва, з урахуванням ризиків.

Постановка завдання. Метою написання статті є обґрунтування особливостей управління виробництвом продукції рослинництва та його удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. В економічній науці прийнято вважати, що управління являє собою цілеспрямовану організацію і координацію суспільного відтворення. Воно органічно пов'язане з політикою держави, її аграрним сектором. В кінцевому рахунку, вузловими завданнями розвитку економіки АПК в сучасних умовах слід вважати наступні:

- неухильне підвищення добробуту народу;
- зростання економіки;

- забезпечення населення продовольством за доступними цінами;
- продовольча незалежність країни.

Управління виробництвом завжди мало велике значення для розвитку суспільства, але його роль особливо зросла в умовах ринку.

Існує безліч факторів, що підвищують значимість управлінської діяльності, в тому числі:

- зростання масштабів виробництва і якісні зрушення в економіці;
- ускладнення соціально-економічних зв'язків у суспільному виробництві;
- прискорення науково-технічного прогресу, використання досягнень якого стає одним з головних завдань в будь-якій галузі;
- посилення концентрації та спеціалізації, розширення кооперування та комбінування у суспільному виробництві;
- перехід від екстенсивних до інтенсивних форм господарювання;
- розширення можливостей менеджменту завдяки загальному зростанню рівня розвитку освіти, розвитку науки управління, використанню комп'ютерної техніки.

Управління - це та ланка, де організуються, трансформуються і реалізуються економічні закони суспільства, визначаються форми організаційно-економічних відносин, його регіональні аспекти, виробляються форми і методи функціонування підприємств і організацій [1].

Ефективним можна вважати тільки таке управління, яке успішно вирішує проблеми економіки на основі визначення напрямів аграрної політики.

Система управління - сукупність форм, за допомогою яких на практиці реалізується процес управління. До таких форм можна віднести суб'єкти управлінської діяльності, зв'язки між ними, цілі, функції, методи, технічні прийоми управління та інше [1].

Суть системи управління повинна зводитися до наступного:

- забезпеченню максимальної активізації кожного працівника на всіх рівнях та підвищенню якості життя;
- посиленню ролі матеріальних стимулів;
- здійсненні економічно обґрунтованих відносин між сільським господарством та сферою його обслуговування;
- якісній розробці нормативних актів, встановленню контролю за їх дотриманням.

Процес управління передбачає наявність керованого об'єкта і суб'єкта. Це означає, що будь-яка організація являє собою єдність двох підсистем управління: керованої і керуючої. В обох випадках відносини між керованою і керуючою підсистемами - це взаємини людей [2].

Під об'єктом управління слід розуміти окрему структуру організації або організацію в цілому, на яку направлено керуючу дію. Суб'єкт управління - орган або особа, яка здійснює керуючу дію. Владні повноваження суб'єкта, економічні та морально-етичні важелі впливу лежать в основі процесу управління.

В даний час з метою забезпечення сталого функціонування сільськогосподарського виробництва необхідно дотримання та використання основних принципів дослідження ризиків, реалізація яких повинна сприяти формуванню системи організаційно-економічних заходів зниження негативного впливу факторів ризику на результати виробничо-фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств. Під ризиком слід розуміти ймовірність втрати особою або підприємством частини своїх ресурсів, недоотримання доходів або поява додаткових витрат у результаті здійснення певної виробничої або фінансової діяльності. Під управлінням ризиком слід розуміти заснований на оцінці ризику процес вироблення і здійснення рішень, що дозволяє мінімізувати негативний вплив різних факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, що приводить підприємство до різних втрат [1].

Сільське господарство - найбільш ризикова галузь агропромислового комплексу, схильна до впливу як внутрішніх, так і зовнішніх факторів ризику [3]. Це пов'язано з тим, що

результати діяльності сільськогосподарських товаровиробників визначаються не тільки кількістю і якістю вкладеної праці, рівнем використання техніки і технологій, а й об'єктивними умовами ведення сільськогосподарського виробництва, пов'язаними з підвищеним ступенем ризику.

Зовнішні ризики (цінові, погодні, політичні), як правило, є некерованими з боку господарюючого суб'єкта. Керованими є внутрішні ризики, до яких відносять виробничі (техніко-технологічні) і фінансові ризики втрати неплатоспроможність. Виникнення цих видів ризиків негативно позначається на формуванні фінансового результату в галузі рослинництва (рис. 1).

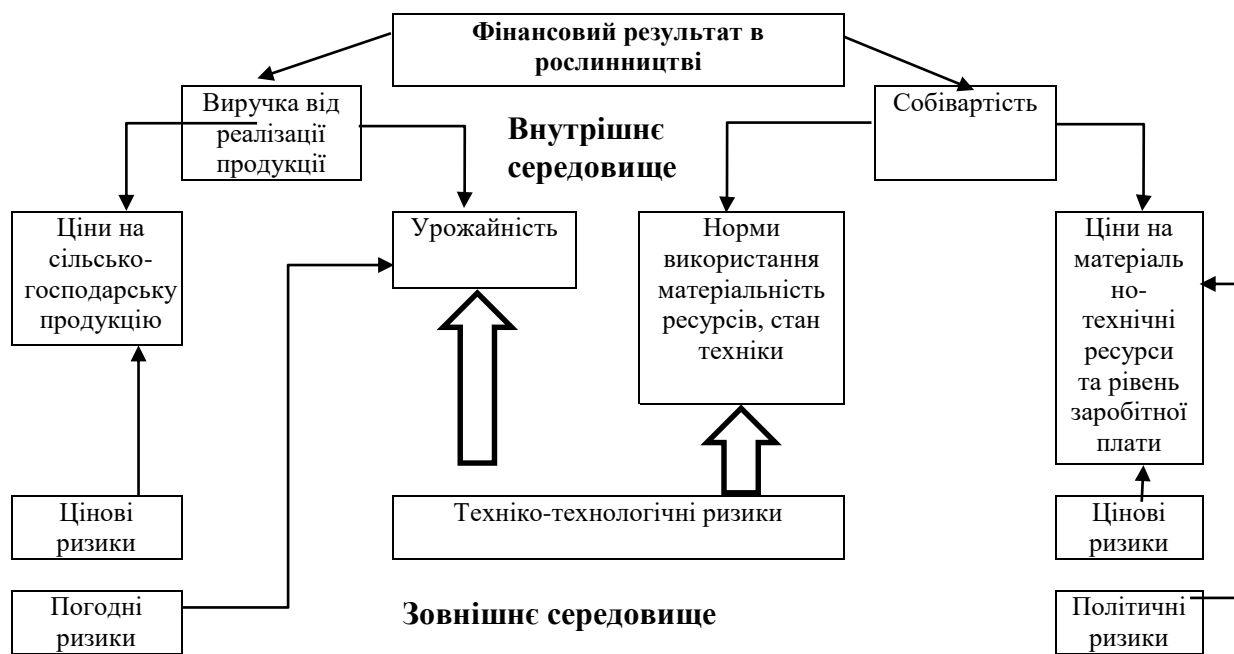

Рис. 1. Вплив ризиків на виробництво продукції рослинництва

Все це доводить необхідність управління галузевими ризиками з метою зміцнення фінансового стану підприємств та підвищення ефективності їх виробничої діяльності.

Ухилення від ризику є найбільш простим і радикальним способом його уникнення, який може бути виражений в формі відмови від реалізації ризикованих проектів. Цей спосіб дозволяє повністю уникнути потенційних втрат, але, в той час, не дозволяє отримати прибуток від реалізації продукції. Більш прийнятним в даному випадку є один з методів компенсації ризику-моніторинг ринкового середовища, що полягає в оперативному відстеженні поточної інформації та постійному коригуванню управлінських рішень.

З метою управління ціновими ризиками в сільському господарстві може бути використаний один з методів зниження ризику (хеджування, диверсифікація виробництва) або його компенсації шляхом прогнозування ринкової кон'юнктури. Приймання зниження ступеня виробничих ризиків у рослинництві виступає реалізація організаційно-технологічних заходів, спрямованих на захист сільськогосподарського виробництва (підбір адаптованих сортів, впровадження ґрунтозахисних сівозмін, використання ресурсозберігаючих техніки і технологій, контроль термінів проведення агротехнологічних операцій та ін.).

В такому випадку слід передбачити такі заходи з управління виробничим ризиком, які б сприяли, в першу чергу, зростанню врожайності продукції рослинництва і скороченню втрат насінневого матеріалу.

З метою пом'якшення рівня ризику при виробництві продукції рослинництва в господарстві слід використовувати такі способи управління ризиком, як удосконалення технології обробки культур та використання нових високопродуктивних сортів рослин. Це, в кінцевому підсумку, сприятиме підвищенню врожайності, що дозволить отримати підприємству додатковий дохід.

Основними напрямками вирішення даного завдання є: застосування мінеральних добрив; вибір найкращого попередника для даної культури; удосконалення сортового складу рослин.

Висновки. Запропоновані заходи дозволять підвищити ефективність діяльності підприємства в умовах ризику і невизначеності шляхом мінімізації ймовірності отримання збитків, викликаних несприятливими ризиковими подіями. Удосконалення технологій посіву рослин та впровадження нових сортів, дозволить пом'якшити рівень виробничого ризику підприємства та підвищити ефективність його господарської діяльності.

Таким чином, в даний час з метою забезпечення сталого функціонування сільськогосподарського виробництва необхідно дотримання і використання основних принципів дослідження ризиків, реалізація яких повинна сприяти формуванню системи організаційно-економічних заходів зниження негативного впливу факторів ризику на результати виробничо-фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств.

Список використаної літератури:

1. Дієсперов В.С. Ефективність виробництва в сільськогосподарських підприємствах Сумської області. *Економіка АПК*. 2016. № 11 С. 26-33.
2. Аванесова Н. Е. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади: монографія / Н. Е. Аванесова, О. В. Марченко ; Харків. нац. ун-т буд-ва та архітектури. – Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.
3. [Ефективність системи управління підприємством: теоретико-методологічні аспекти та механізми реалізації: монографія/ Харків. ін-т фінансів; за заг. ред. Г. О. Дорошенка. - Харків: НТМТ, 2014. 424 с.](#)

Artur Maksychka

Management of production of crop production taking into account risks

The article is devoted to the substantiation of theoretical aspects of agricultural production management, in particular crop production, taking into account the risks. The influence of risks on crop production is considered. Conclusions are made on the need to improve the management of production taking into account the risks.

Key words: *production management, crop production, organization of production, crop production, risk.*

THEORETICAL ASPECTS OF MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF WAYS TO IMPROVE BUSINESS IN RURAL AREAS

L. Mohylna, PhD (Economics), Associate Professor Department of Management

Zhang Yi, 2nd year master student of “Administrative management”

Sumy National Agrarian University

The article is devoted to the management and development of ways to improve business in rural areas. Rural enterprises are the important drivers and main forces of rural economic development and play an important role in promoting the rapid development of rural regional economy in China. It has been proven that the standardization of rural enterprise management is the main problem in the development of rural enterprises. The leading agricultural enterprises have great influence in rural areas and are closely related to rural small and medium-sized enterprises and farmers. The article covered the company "Y" as an example.

Key words: *enterprise, agricultural enterprise, rural areas, Chinese farmers, China's rural economy*

Problem statement. Rural enterprises are the great creation of Chinese farmers and the economic form and enterprise type with Chinese characteristics. At the beginning of reform and opening up, the sudden rise of township enterprises not only promoted the rapid growth of China's national economy, but also provided conditions and set an example for urban reform. However, due to the shortage of technology, talents, management and transportation, since 1990s, rural enterprises have gradually become competitive disadvantages and their influence have been declining. At present, the development of Chinese rural enterprises is in a delicate period: on the one hand, from the perspective of China's industrial development trend, because of the need for industrial upgrading and structural adjustment, the traditional rural industrial development model of low technology, excessive consumption of resources and destruction of the environment is no longer sustainable, most rural enterprises are facing adjustment.

Analysis of recent research and publications. The research of agricultural management of Ukraine disclosed in the works by Zhu Honggen [1], Chen Zhaojiu [1], Zhang Yueshui [1], Li Li [2], Yan Lidong [2], Chen Yuping[2], Zhang Ruojin [3] and other economic scientists.

Selection of previously unsolved parts of the overall problem. At the same time, theoretical and methodological and practical approaches to the development of rural areas are not well developed.

The purpose of the article is to consider the theoretical aspects of management and development of ways to improve business in rural areas (on the example of Chinese agricultural enterprises).

Presentation of the main research material. Among the great achievements of China's rural economy, rural enterprises undoubtedly play an irreplaceable important role. At present, Chinese rural enterprises have entered a new stage of development, and the connotation and external environment of rural enterprises have undergone profound changes. First, through market regulation and government guidance, more than 30% of enterprises have changed from scattered in rural areas to industrial concentration areas and small towns. Second, through the reform of the property right system, more than 95% of the enterprises have changed from collective ownership in the past to individual private enterprises and mixed ownership enterprises, which have made rural enterprises radiate new vitality. Third, rural enterprises enjoy the same "national treatment" as urban enterprises, breaking through the shackles of the system on rural enterprises, and making rural enterprises no longer have unique policy preferences. Fourth, the processing industry of agricultural products has become an important advantage and characteristic industry of rural enterprises, and the proportion of rural industry has increased obviously [1]. The new rural service industry, which mainly includes sightseeing, tourism, leisure, vacation and rural circulation, has developed rapidly. With the

deepening of China's reform and opening up, especially in the new period of "industry feeding agriculture, urban supporting rural areas" and coordinating urban and rural development, rural enterprises are shouldering a new mission in the construction of new socialist countryside. It is particularly important to study the contribution of rural enterprises to rural economic development.

Features of management and developing ways to improve business in rural areas

1 Socio-Economic challenges facing agriculture and rural areas. Challenges to rural enterprise access to data, At present, our country has entered the network information age, but at present, some rural enterprises have low degree of information construction, it is difficult to meet the needs of the development of the times, especially rural enterprises still have many difficulties and resistance in innovation, there are many problems in the construction of soft and hard data. The competition between enterprises is at the core of the challenge faced by the management team of rural enterprises. If rural enterprises want to make great progress, they need to build a management team suitable for the needs of enterprises to further improve the efficiency of talent utilization. However, many high-quality management talents work relatively short hours in rural enterprises, which lead to the slow progress of information management in rural enterprises, and the construction of the whole management team is relatively lagging behind [2]. Challenges to rural enterprise management processes, with the continuous development of network information technology, the management mode of rural enterprises needs to be innovated to better meet the needs of the big data era, but at present, most rural enterprises in China are lagging behind. In particular, many such rural enterprises, due to the lack of attention to big data, single enterprise management model, resulting in the lack of core competitiveness in the market competition, brand efficiency is not strong, and the whole enterprise in the process of development encountered more problems.

2 Current Situation of Rural Enterprise Management in China. Rural enterprises are the main force of rural economic development. At present, there is no unified definition of rural enterprises, generally refers to the production and management of various enterprises in rural areas, in further refinement, we can define rural enterprises as related enterprises with production and management locations below the county level. Generally with township enterprises and village-run enterprises more closely linked. Rural enterprises are a new type of enterprises created by Chinese farmers under the form of socialist economy with Chinese characteristics. It is no exaggeration to say that rural enterprises are of great significance to the development of local economy and society. These enterprises have a natural relationship with agriculture, countryside and farmers [3]. On the one hand, the standardization of enterprise management can be the rule-based work of employees, help to improve their work efficiency, reduce work errors and reduce work risks; on the other hand, the standardization of enterprise management helps to simplify the workflow. Increase staff fluency and convenience to avoid staff turnover. The standardization of rural enterprise management is the main problem in the development of rural enterprises, and it is also the way out.

The implementation of modern agriculture, So that the vast number of rural small and medium-sized enterprises and farmers have a large demand for funds. According to the "three rural" Internet financial blue book released in August 2016, in 2015, China's "three rural" Internet finance scale of 12.5 billion Yuan, during the 13th Five-Year plan period, China's "three rural" Internet finance will maintain a rapid growth trend, by 2020, the overall scale of Internet finance in China will reach 320 billion Yuan. Therefore, Rural revitalization, we must solve the "three rural" Internet financial gap. But rural enterprises have a problem of financing difficulties, rural enterprises are weak, credit ratings are hard to define. And the lack of collateral, therefore, traditional banks is less involved in this field. Current Internet financial companies and P2P financial platforms lack close ties with rural enterprises, Coupled with some P2P financial platforms breaking out bad news, rural enterprises are deterred from borrowing.

Consider the organizational and economic characteristics of an investigating enterprise (Y Company). Company profile: Y Company was founded on February 8 in 1999 is a production, sales as one of the liquid products intelligent packaging equipment manufacturers. China liquid food machinery industry ten companies, China light industry growth 500 enterprises [4]. The company's main products are various liquid products filling and sealing equipment, rear intelligent packaging

equipment, as well as hollow container blow molding equipment. Provide customers with integrated solutions for packaging production line design planning, engineering installation, equipment life cycle maintenance and plastic packaging products. The company's products are widely used in dairy products, beverages, edible oils, condiments, daily chemicals and other industries.

According to Y Company's financial reports over the past five years, DuPont analysis is used to analyze the company's finances, Status of funding management. At present, the scale operation of Y Company is not very large; there are still many risks in the process of company operation, so it is impossible to attract foreign capital into the development of enterprises in the aspect of financing. From the table 1 above, as you can see, Y company has a certain percentage of cash, Used to repay debts and other cash payments related to fund-raising activities. As a result, its overall fund-raising activities are under greater pressure, of which the net cash flow generated by the financing activities in 2017-2018 is -265.54 million Yuan and -444.75 million Yuan respectively, which shows that Y companies are facing increasing capital pressure. According to the above data, we can find that the cash flow generated by Y Company's financing activities is not much, and the main cash flow is generated by borrowing. We can also understand that on the one hand Y the company has a certain improvement in external investment, but also obtain a good return, but the overall investment strength still has a lot of room for improvement. Instead of using funds for other investment activities, investment funds cannot be recovered in the short term. On the other hand, the company also lacks investment in intangible assets such as technology and manpower. Because of Y Company's low management quality, weak management ability and poor management level, the investment management method of the company is not scientific

Table 1 - The Y Company's cash flow from fund-raising activities in 2017-2021 years, thousand Yuan

Indexes	2017	2018	2019	2020	2021
Absorb the funds received from internal investment	223.1	271.6	314.8	350.1	665.2
Cash received through borrowing	1482.6	1530.3	2468.5	4359.0	8426.9
Receive other cash related to fundraising activities	100.1	--	311.9	512.7	478.2
Subtotal of cash inflows	1805.8	1801.9	3095.2	5221.8	9570.3
Cash paid for debt repayment	264.9	301.4	576.4	1283.1	3449.3
Cash paid for dividends, profits, or interest payments	862.0	963.0	1269.8	5474.0	7980.2
Other funds paid in connection with fundraising activities	205.0	376.9	469.1	1120.1	2588.3
Subtotal of cash outflows	1331.9	1641.3	2295.3	7877.2	14017.8
Net cash flow from financing activities	473.9	160.6	799.9	-2655.4	-4447.5

Source: 2017-2021Y company financial report

With the continuous development of China's economy and society, especially after China's accession to the World Trade Organization, in order to adapt to the increasingly fierce global competitiveness of the society, the Chinese market has gradually opened up, and the development of small and medium-sized enterprises has a very large proportion in the market economy. This chapter analyzes the development path of enterprise financial management from the perspective of information construction, confirms the main methods of improving enterprise (or company) business in rural areas, and puts forward more reasonable countermeasures and suggestions.

Conclusions and prospects for further research. In order to better adapt to the opportunities and challenges of the big data era, rural enterprises must conform to the development trend of the big data era and make up for the short board of rural enterprises. The key to the improvement of rural enterprise development management level lies in changing ideas, introducing and cultivating talents and innovating management mode. Therefore, rural enterprises should take measures, aim at the market, expand their own scale of development, actively tap and rationally utilize local resources, and actively introduce technical personnel to promote the overall development of enterprises, and finally make greater contributions to the development of rural economy.

References:

1. Zhu Honggen, Chen Zhaojiu, Zhang Yueshui (2011). Factors influencing the satisfaction of migrant workers returning home to start a business Analysis of J. *Business Studies*. № 2. pp. 143-148.
2. Li Li, Yan Lidong, Chen Yuping (2016). Policy financial support to return home to start-up farmers livelihood reform Effects of good. *4 East China Economic Management*. 31 (09). pp. 129-135.
3. Zhang Ruojin (2018). Entrepreneurship subsidy and micro-entrepreneurial loan policy stimulate the entrepreneurial willingness of returning migrant workers A Comparative Study of Incentive Effectiveness -- An Empirical Analysis of Bilateral Inquiry. *Agricultural technology economy*. № 2. pp. 88-103.
4. Shi Tao (2016). Analysis of Financial Supply Factors Affecting the Choice of Venture Financing Channel for Returning Migrant Workers - Based on the survey data of 782 migrant workers returning home in the central region. *Financial theory and practice*. № 3. pp. 75-79.

Могильна Л., Чжан І.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ТА РОЗРОБКИ ШЛЯХІВ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В СІЛЬСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

Стаття присвячена управлінню та розвитку шляхів вдосконалення бізнесу в сільській місцевості. Сільські підприємства є важливими суб'єктами сільського господарства та відіграють важливу роль у сприянні швидкому розвитку сільської місцевості в Китаї. Доведено, що стандартизація управління сільськими підприємствами є головною проблемою у розвитку сільських підприємств. Провідні сільськогосподарські підприємства мають великий вплив на розвиток сільської місцевості та тісно пов'язані з малими, середніми підприємствами та фермерами. В статті розглянуто діяльність компанії "Y".

Ключові слова: підприємство, сільськогосподарське підприємство, сільські регіони, китайські фермери, сільська економіка Китаю.

ОБЛІК КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ВІДПОВІДНО ДО ISO 9000

О. М. Сердюк, студентка

Сумський національний аграрний університет

Метою роботи є проаналізувати взаємозв'язок між моделлю ISO 9000 та функцією кредиторської заборгованості, описати потенційні вигоди від їх інтеграції, оцінити їх сумісність та запропонувати метод їх об'єднання на практиці. Здійснений аналіз підкреслює важливість функції кредиторської заборгованості в організаціях та розкриває її придатність бути включеною до моделі ISO 9000 на рівні із будь-якими іншими організаційними процесами. Доведено теоретичну сумісність та практичну взаємозалежність між основними функціями бухгалтерського обліку та моделями управління якістю.

Ключові слова: ISO 9000, контроль якості, бухгалтерський облік, кредиторська заборгованість

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Управління якістю та бухгалтерський облік - це дві різні дисципліни, які рідко поєднуються в літературі. Однак деякі фахівці в обох галузях починають визнавати переваги або їх спільне розглядання і поєднання заради кращих результатів діяльності підприємства. По-перше, автори з точки зору якості (Tye et al., 2011) почали наголошувати на необхідності включення фінансової перспективи в свої системи управління разом із більш чітким вимірюванням їхніх наслідків, а отже, вдосконалення інструментів прийняття рішень. Подібним чином, вчені з бухгалтерського обліку (Brown et al. 2020) визнають, що для того, щоб ця галузь зберегла свою актуальність, вона повинна почати розглядати наслідки принципів TQM, оскільки це буде єдиний спосіб, яким він і надалі надаватиме цінну підтримку сучасним виробничим та сервісним процесам. Нарешті, було проведено деякі дослідження щодо інтеграції цих двох функцій на практиці (Modell, 2009; Sedevich-Fons, 2011, 2018, 2019), які демонструють доцільність та забезпечують цікаві методи їх одночасне використання в організаціях різних видів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми.

Отже, на сьогоднішній момент є напрямком пов'язаний із контролем якості (Tye et al., 2011), а є напрямком пов'язаний із обліком кредиторської заборгованості (Shank and Govindarajan, 1995). Що стосується поєднання цих напрямків, то перші кроки у цьому напрямку зробили (Hoque and Alam, 1999; Modell, 2009; Sedevich-Fons, 2011, 2018, 2019).

Формулювання цілей статті. Основною метою даної статті є дослідження та аналіз взаємозв'язків між кредиторською заборгованістю, що є специфічною функцією бухгалтерського обліку, та моделі ISO 9000, яка є однією з найвідоміших систем просування принципів TQM.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Структура та основний зміст ISO 9000. Модель ISO 9000 - одна з кількох концептуальних основ у всьому світі, що забезпечує метод впровадження та застосування принципів TQM. Цей стандарт охоплює три основні стандарти:

- (1) ISO 9000: Системи управління якістю - основи та словниковий запас (ISO, 2015a).
- (2) ISO 9001: Системи управління якістю - вимоги (ISO, 2015b).
- (3) ISO 9004: управління для стійкого успіху організації - підхід до управління якістю.

Ця міжнародно визнана схема сприяє прийняттю та застосуванню семи основних принципів, включаючи орієнтацію на клієнтів, керівництво, залучення людей, процесний підхід, вдосконалення, прийняття рішень на основі фактичних даних та управління відносинами. Ці

основні положення перелічені та описані стандартом ISO 9000 та переведені у вимоги документу ISO 9001. Найважливіший зміст останнього може бути узагальнений наступним чином:

Розділ 4: він підкреслює необхідність аналізу компанії та її контексту, врахування очікувань усіх зацікавлених сторін, визначення сфери СУЯ та прийняття процесуального підходу.

- Глава 5: в ній висвітлюється важливість твердих зобов'язань вищого керівництва, постійної уваги до клієнтів, встановлення відповідної політики та розподілу ролей, відповідальності та повноважень.

- Глава 6: вона надає вказівки для загального планування СУЯ, наголошуючи на необхідності виявлення ризиків та можливостей та встановлення цілей якості.

- Розділ 7: встановлює реквізити, пов'язані з процесами підтримки, такими як людські ресурси, інфраструктура, робоче середовище, спілкування та формування документації.

- розділ 8: охоплює весь процес реалізації продукції або надання послуг, описуючи вимоги, яким повинна відповідати організація щодо оперативного планування та контролю, спілкування із замовниками, проектування та розробки, закупівлі, виготовлення чи надання, випуску продукції та послуг та не - відповідність обробці.

- Розділ 9: у ньому описано вимірвальні заходи, які повинні включати організації, що відповідають вимогам ISO 9000, включаючи оцінку задоволеності споживачів, моніторинг продукції та процесів, часті внутрішні аудити та періодичні огляди керівництва.

- Розділ 10: у ньому згадується та пояснюється важливість виявлення можливостей вдосконалення, з особливим акцентом на здійсненні коригувальних дій.

Незважаючи на те, що було в значній мірі продемонстровано, що модель ISO 9000 позитивно впливає на ділові показники діяльності компаній, система піддається критиці через надмірну спрямованість на отримання сертифікатів з маркетинговими цілями замість досягнення справжнього внутрішнього вдосконалення. Іншими словами, багато організацій, що використовують цю модель, не в повній мірі користуються її перевагами, оскільки не узагальнюють її основні принципи. Для того, щоб компанії могли впроваджувати принципи TQM за допомогою СУЯ, їм потрібна була б більш конкретна та відчутна інформація, що показує фактичні економічні та фінансові наслідки, які ці принципи можуть створити, окрім сприяння збільшенню продажів.

Функція бухгалтерського обліку та обліку кредиторської заборгованості. Функція бухгалтерського обліку полягає у виявленні та реєстрації господарських операцій, що здійснюються компанією (закупівлі, виробництво, продаж, платежі, інкасації, депозити, інвестиції тощо), з трьома основними цілями:

- (1) Оперативна мета: генерувати інформацію, необхідну для завершення цих операцій (наприклад, реєстрація та оплата рахунка-фактури постачальника дозволяє компанії завершити покупку; а випуск та інкасація рахунку-фактури дозволяє компанії завершити продаж).

- (2) Мета моніторингу: забезпечити здійснення транзакцій згідно з умовами (наприклад, забезпечення того, щоб компанія платила лише за предмети, отримані та перераховані у замовленні на придбання; або забезпечувати отримання компанією платежів за товари доставляються та відповідно до умов, встановлених у договорі купівлі-продажу).

- (3) Мета звітування: надати інформацію для прийняття рішень як внутрішнім (менеджерам, керівникам), так і зовнішнім (акціонерам, інвесторам) користувачам. Наприклад, звіт про витрати, класифіковані за типом витрат та місцем витрат, зазвичай вимагається топ-менеджерами під час аналізу альтернативних напрямів дій.

Кредиторська заборгованість - це разом з дебіторською заборгованістю, нарахуванням заробітної плати та поданням фінансової звітності - один із процесів, охоплених системою бухгалтерського обліку. Функція кредиторської заборгованості може бути визначена як частина циклу бухгалтерського обліку, що складається з отримання, запису та оплати рахунків постачальникам точно і своєчасно. В даний час багато організацій нехтують цією функцією, припускаючи, що більшість її діяльності можуть автоматично виконуватися програмними системами та комп'ютерами. Як наслідок, вони не виділяють йому належних ресурсів або навіть

повністю передають його стороннім сторонам, що в кінцевому підсумку спричиняє проблеми з небажаними наслідками, такими як:

Пізнє отримання рахунків-фактур: несвоєчасне отримання рахунку-фактури може поставити під загрозу його своєчасну обробку та оплата. Окрім генерування відсотків за несвоєчасну оплату (або перешкоджання організації скористатися знижками), це, швидше за все, послабить довіру постачальника і, зрештою, негативно вплине на комерційне партнерство.

Платежі за товари або послуги, які не отримані: якщо контрольно-пропускні пункти процесу оплати не будуть належним чином впроваджені, організація не зможе виявити помилки, допущені постачальниками, і, отже, може закінчитися оплатою матеріалів, які не були отримані (або послуг, які не були надані). У свою чергу, ця ситуація призведе до невиправданого зростання витрат.

Платежі за ціни, вищі за встановлені: відсутність належним чином виконаних етапів моніторингу може також змусити компанію платити за ціни, які відрізняються від тих, що встановлені у замовлення на придбання. Це не тільки спричинить збільшення витрат, але й може спричинити невиправдані розбіжності між фактичними та передбаченими в бюджеті витратами.

Виплати зборів, не включених в угоду: більшою чи меншою мірою більшість компаній отримують рахунки-фактури, включаючи товари, за які не потрібно платити як частину початкової угоди, такі як транспортні витрати, відсотки або страхові збори. Якщо їх не виявити під час обробки рахунків-фактур, ці нарахування матимуть прямий негативний вплив на прибуток.

Недотримання вимог бухгалтерського та податкового законодавства: функція кредиторської заборгованості також відіграє важливу роль у дотриманні законодавства. Рахунки-фактури, як правило, містять податкову складову, яка, якщо неналежним чином розподілена під час їх введення, може призвести до невідповідності організацій фіскальним правилам. Подібним чином, є деякі закупівлі, які залежно від їхніх характеристик повинні бути розподілені на конкретні рахунки фінансової звітності, щоб відповідати вимогам бухгалтерського обліку (наприклад, є деякі капітальні активи, вартість яких повинна розподілятися в часі, а не зараховувати їх до періоду покупки).

Повторювані платежі: ще однією поширеною проблемою, пов'язаною з відсутністю належних контрольно-пропускних пунктів у функції „Кредиторська заборгованість”, є дублювання нарахувань, будь то за одним і тим самим рахунком, введенням двічі, або за повторними позиціями, включеними в різні рахунки-фактури. Хоча в наш час більшість адміністративних систем зазвичай (хоча і не завжди) запобігають першій ситуації, остання все ще може бути частою причиною зростання витрат.

Використання неправильних рахунків та / або центрів витрат при введенні рахунків-фактур: якщо кредиторська заборгованість перевантажена роботою або не підготовлена належним чином, вони можуть пропускати деякі важливі деталі під час введення рахунків-фактур. Точність та послідовність є важливими під час вибору рахунку та центру витрат для розподілу витрат, щоб отримати точні, порівнянні звіти для прийняття рішень.

Використання неправильних дат під час введення рахунків-фактур: введення в систему бухгалтерського обліку дати, яка відрізняється від зазначеної у рахунку-фактурі, також може спричинити проблеми. Майбутня дата може спричинити запізнення платежу, викликаючи тим самим інтерес та невдоволення постачальника; тоді як попередня дата може змусити компанію витратити можливість надати фондам альтернативне (більш вигідне) використання.

Використання неправильної валюти або способу оплати: це не рідкісна помилка в транснаціональних компаніях, що мають постачальників, розташованих в іноземних країнах. У багатьох випадках одні й ті самі кредитори повинні обробляти рахунки, виражені в різних валютах, і, працюючи під тиском та не маючи належних ресурсів, вони можуть схилитися до помилок у цьому відношенні. Такі помилки можуть призвести до відхилення платежів (із пов'язаними з ними банківськими комісіями) та спотворення звітів про прийняття рішень.

Платежі, здійснені не тому постачальнику або на інший банківський рахунок: суворі обмеження часу та строки терміни, як правило, змушують бухгалтерів працювати під надзвичайним тиском. За цих обставин службовці, що ведуть облік кредиторської заборгованості ризикують помилитися з номером рахунку постачальника і, таким чином, переслати кошти не тому постачальнику. Навіть коли в більшості випадків компанія повертає ці суми, помилка, швидше за все, спричинить затримки та додаткові банківські збори. Подібна проблема може виникнути, якщо банківську інформацію постачальника ввести неточно. У цьому випадку фінансові установи відхилять перекази, а кошти повернуть на банківський рахунок компанії, що також призведе до непотрібної відстрочки платежу та додаткових платежів.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Більшість організацій стикаються з проблемами, пов'язаними з роз'єднанням функцій управління якістю та бухгалтерським обліком. Без бухгалтерських та фінансових заходів, що демонструють переваги, пов'язані з якісними програмами, топ-менеджери, як правило, дотримуються лише зовнішніх спонукань до впровадження СКЯ і, отже, втрачають можливість досягти стійкого зростання. Крім того, коли функція кредиторської заборгованості виходить за межі сфери управління СКЯ, організації можуть зазнати збільшення витрат, послаблення відносин з постачальниками та недостатньої точності у звітах та звітності. Включення функції кредиторської заборгованості в модель ISO 9000 може допомогти компаніям поліпшити свої показники в обох сферах. Розширення процесуального підходу до функцій бухгалтерського обліку може суттєво підвищити їх ефективність, оскільки кожна діяльність процесу кредиторської заборгованості буде ретельно проаналізована та розподілена на його складові, що дозволить виявити та вирішити неефективність. Більше того, цінні дані, які постійно генеруються СУЯ за допомогою її записів (включаючи замовлення на придбання, пакувальні квитанції, звіти про якість, перелік підписів та оцінки постачальників), будуть легко доступні для кредиторів, і, таким чином, не доведеться витратити свій час на відстеження та не вимагаючи своїх внесків від інших департаментів. Взаємно, підвищення результативності та результативності функцій кредиторської заборгованості сприяло б покращенню роботи СУЯ кількома способами. По-перше, це зміцнить відносини з постачальниками, і, в свою чергу, це може призвести до кращих умов і умов для майбутніх покупок. По-друге, це збільшить шанси запобігти або виявити помилки, допущені постачальниками, відділом закупівель або тим самим персоналом, що задіяний у обліку кредиторської заборгованості. Нарешті, це покращило б своєчасність та точність звітів, інформація для яких походять з цієї галузі бухгалтерського обліку, тим самим опосередковано допомагаючи топ-менеджерам приймати кращі рішення. На практиці інтеграція функцій кредиторської заборгованості в СУЯ може бути досягається за рахунок додавання функцій бухгалтерського обліку до операцій та макропроцесів оцінки ефективності СУЯ (розділи 8 та 9 відповідно стандарту ISO 9001), як описано у розділі 5, та подальшої ідентифікації та детального опису рахунків, як пояснено в Розділі 6. Іншими словами, це передбачає обробку цих функцій бухгалтерського обліку згідно з принципами, встановленими стандартами ISO 9000 та 9001.

Список використаної літератури:

1. Brown, J. O., Lail, B. E., MacGregor, J. E., & Thomasson, T. (2020). Controls, Payables, and Materiality: A Case of Unknown Collusion. *Current Issues in Auditing*, 14(1), A10–A30. <https://doi.org/10.2308/ciia-52639>
2. Hoque, Z., & Alam, M. (1999). TQM adoption, institutionalism and changes in management accounting systems: a case study. *Accounting and Business Research*, 29(3), 199–210. <https://doi.org/10.1080/00014788.1999.9729580>
3. Jang, W., & Lin, C. (2008). An integrated framework for ISO 9000 motivation, depth of ISO implementation and firm performance. *Journal of Manufacturing Technology Management*, 19(2), 194–216. <https://doi.org/10.1108/17410380810847918>
4. Kuzmenko, H., Yahelska, K., Artyukh, O., Babich, I., Volenshchuk, N., & Sulimenko, L. (2021). Improved Methodology of Accounting and Audit of Payments to Employees in Ukraine.

Universal Journal of Accounting and Finance, 9(1), 44–53.
<https://doi.org/10.13189/ujaf.2021.090105>

5. Martínez-Costa, M., Martínez-Lorente, A. R., & Choi, T. Y. (2008). Simultaneous consideration of TQM and ISO 9000 on performance and motivation: An empirical study of Spanish companies. *International Journal of Production Economics*, 113(1), 23–39.
<https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2007.02.046>

6. Modell, S. (2009). Bundling management control innovations. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 22(1), 59–90. <https://doi.org/10.1108/09513570910923015>

7. Nair, A., & Prajogo, D. (2009). Internalisation of ISO 9000 standards: the antecedent role of functionalist and institutionalist drivers and performance implications. *International Journal of Production Research*, 47(16), 4545–4568. <https://doi.org/10.1080/00207540701871069>

8. Sampaio, P., Saraiva, P., & Guimarães Rodrigues, A. (2010). A classification model for prediction of certification motivations from the contents of ISO 9001 audit reports. *Total Quality Management & Business Excellence*, 21(12), 1279–1298.
<https://doi.org/10.1080/14783363.2010.529367>

9. Sedevich-Fons, L. (2018). Linking strategic management accounting and quality management systems. *Business Process Management Journal*, 24(6), 1302–1320.
<https://doi.org/10.1108/BPMJ-02-2018-0038>

10. Sedevich-Fons, L. (2019). Accounting and quality management: the accounts payable function under ISO 9000. *Business Process Management Journal*, 26(3), 694–706.
<https://doi.org/10.1108/BPMJ-12-2018-0344>

11. Sedevich Fons, L. A. (2011). Measuring economic effects of quality management systems. *The TQM Journal*, 23(4), 458–474. <https://doi.org/10.1108/17542731111139527>

12. Sedevich Fons, L. A. (2012). Integration of quality cost and accounting practices. *The TQM Journal*, 24(4), 338–351. <https://doi.org/10.1108/17542731211247364>

13. Tye, L. H., Halim, H. A., & Ramayah, T. (2011). An exploratory study on cost of quality implementation in Malaysia: The case of Penang manufacturing firms. *Total Quality Management & Business Excellence*, 22(12), 1299–1315. <https://doi.org/10.1080/14783363.2011.625191>

Olena Serdyuk

ACCOUNTS PAYABLE AS A COMPONENT OF THE QUALITY CONTROL SYSTEM OF THE ENTERPRISE IN ACCORDANCE WITH ISO 9000

The aim of the work is to analyze the relationship between the ISO 9000 model and the accounts payable function, to describe the potential benefits of their integration, to assess their compatibility and to propose a method of combining them in practice. The analysis emphasizes the importance of the function of accounts payable in organizations and reveals its suitability to be included in the ISO 9000 model on a par with any other organizational processes. Theoretical compatibility and practical interdependence between the main functions of accounting and quality management models are proved.

Key words: ISO 9000, quality control, accounting, accounts payable

THE COUNTERMEASURES AND MANAGEMENT STRATEGIES OF LOGISTICS SERVICE ENTERPRISES TO COPE WITH THE OUTBREAK OF CORONA VIRUS DISEASE

Qiu Hongzhou, Ph.d student of the Department of Economic and Management
Sumy National Agrarian University

Since the outbreak of the Corona Virus Disease, The Chinese government and all sectors of society have made unprecedented efforts to fight against the epidemic situation, made every effort to improve the efficiency of distribution of relief materials, and made every effort to ensure the supply of production and life. The outbreak poses a huge challenge to the logistics service system. How to make full use of logistics service enterprises' capacity to ensure the emergency supply of large-scale outbreak is a huge challenge that must be dealt with in production and life. And how to make logistics enterprises effectively deal with the epidemic situation, not overnight, not in a day to achieve. We hope that the whole society logistics and supply chain managers can take advantage of socialized logistics and supply chain capabilities to fully participate in supporting this large-scale war between humans and viruses. It is very necessary and valuable to discuss it.

Key words. *logistics service enterprises, epidemic situation, risk, countermeasures*

Formulation of the problem in general. The outbreak of Corona Virus Disease at the end of 2019 has caused a serious impact on China's economy and people's lives. Chinese logistics companies have rushed to the front line and responded to the national call through various channels to join in the fight against the epidemic. But at the same time, we should also see that because of the national isolation and other measures caused by the supply chain upstream and downstream of the overall obstruction, to the enterprise's operation and employee safety brought a major risk, but also to the supply chain logistics enterprise's operation brought serious difficulties.

Analysis of recent research and publications. The analysis of the publications of leading scientists enables to conclude that a number of works are devoted to the problem of forming an enterprise logistics service management strategy, where only certain aspects of this issue are studied. In particular, these questions were studied by such scientists as: Jing Qian, Zhaobo Chen, Zhenjiang Hou [1], Yanping Zhang, Ruhe Xie, Xiaojun Huang [2], Shifeng Zhao, Xuegong Li [3], Juan Wang, Rui Nie, Yuanyu Yan [4], Ju Huo [5], Xiaoping Wang [6], Hao Wang, Ruidong Guo [7].

Forming the goals of the article. The purpose of our study is to study the strategies for forming a strategy for managing the logistics service of an enterprise in the context of coronavirus infection.

Results and Discussion. Three stages of the impact of the outbreak of Corona Virus Disease on business operation, on the supply chain logistics industry, the impact of the epidemic how much, how far? What are the operational risks of enterprises? What are the corresponding ones? First, we analyzed the impact stage of the Corona Virus Disease.

The first stage: the "outbreak stage" before February 10, 2020, with the focus on the continued shutdown of the national economy, the difficulty for employees to resume work, the continuous contraction of business, the risk of employees getting sick, and the sharp year-on-year decline in sales revenue.

The second stage: from the end of the February 10 holiday to the "sticky phase" where the outbreak is basically over, business customers, market demand, business resources, social economy is in a considerably during the turbulent, this time the whole economic and social unrest is bigger, the customer's market, the relationship between the supply chain, the supply and demand of society changes will appear even comprehensive adjustment, all kinds of management, operation, service, market, personnel, funds and other issues and risks will emerge in endlessly, enterprise management has to focus on dealing with all kinds of emergency state, efforts to maintain the balance of the enterprise survival and stable operation; during the preliminary judgment for about half a year or so, in this half year, the market's recovery was slow, enterprise revenue will decline substantially, rising

cost of relative enterprises loss serious, appear even continuing losses, cash flow risk, capital chain at this stage is one of the biggest risk, because the net outflow of funds, there may be a serious risk of capital chain is broken chain.

The third stage: the "recovery stage" from the end of the epidemic to about one year after the end of the epidemic. After the end of the epidemic, the economy and society gradually return to normal, and the enterprises begin to absorb the cost and capital risk caused by the second stage, and gradually return to the normal operation and development track. But during the epidemic situation of the market changes, changes in the supply chain will continue from dynamic to the norm, to form a new logistics service requirements, gradually formed the new supply chain relationship, strong ability to resist risk of distributed supply chain mode will receive the attention of the main supply chain, this will bring the rare chance of new logistics service supply chain service enterprise and opportunity; According to the analysis, the overall impact of the epidemic on the enterprise's operation is about one and a half years, the most critical is the first and second phase of the period of half a year, is critical to the enterprise's life and death half a year.

What operational risks may be brought to enterprises by the outbreak of the Corona Virus Disease. According to the operational judgment, we focus on analyzing the 7 major operational risks that may be brought by the outbreak of Corona Virus Disease to the service enterprises in the supply chain (only the logistics enterprises affected by the epidemic, excluding the enterprises with saturated business volume in the epidemic).

Capital risks:

1. Capital risk is the biggest risk. The outbreak of the epidemic in February is combined with the Spring Festival in January. Since January, the business will decrease year on year.

2. The cash flow generated by continuous expenditures such as fixed costs, prevention and control, and personnel costs will continue to flow out, which will result in a serious shortage of liquidity for enterprises. Since February, the capital chain of many enterprises will become tighter and tighter, and capital may enter a very tight period from march;

3. Because of the characteristic of the logistics enterprise fully market competition, capital chain tight generally, and affected by the outbreak of a serious shortage of liquidity, will soon have salary, rent payment difficulties, accounts payable payment difficulties, which part of the cash flow is not enough business will enter a major sudden trouble, brings to the enterprise the management risk of the major.

Employee risks:

1. Due to the nationwide blockade, non-local employees cannot return to the enterprise on schedule and the enterprise is short of employees;

2. The employee is infected during the vacation and loses the ability to work in a short time;

3. The employee is infected during emergency business, which constitutes industrial injury and causes significant operational risk to the enterprise;

4. Psychological disorders of employees affect the normal operation of business and the stability of the team;

5. The combination of multiple factors causes the shortage of human resources and affects the normal operation of the enterprise.

Cost risk:

1. Due to the stagnation of the overall economy, the income significantly decreased, below the break-even point, the revenue cost rate of ten thousand Yuan increased significantly;

2. The acquisition and use of equipment and facilities required for epidemic prevention resulted in a significant increase in costs;

3. The increase in operating costs caused by the substantial increase in the cost of operating necessities and consumer goods;

4. Due to the lack of smooth transportation channels and resource shortage across the country, many businesses are isolated and cannot be returned on time, resulting in a substantial increase in the cost of business and outsourcing;

Legal risks:

1. Due to the extended holiday, it is not easy to resume work in different places, and the policy explanation is different.

2. Increased legal risk of contract performance caused by partial business failure during the epidemic;

Market risks:

1. It takes time for macroeconomic recovery after the resumption of work, and the business volume of customers declines significantly and the business income declines significantly in stages;

2. Customer business adjustment and supply chain adjustment are accelerated, resulting in a decline in the business volume of existing contracts;

3. Due to the changes in epidemic control and market demand in different regions, the customer's supply chain and business have great uncertainties, resulting in the original market fluctuations;

Operational risks:

1. Due to insufficient personnel on duty, various emergency measures are not in place, resulting in deformation of operation process, deformation of management and control, and decline of operation service capacity;

2. Suppliers are faced with numerous difficulties, business capacity is greatly reduced, and serious difficulties occur in national operation services;

3. Different management and control measures in different places have resulted in operational service obstruction, delay in service time, substantial increase in costs and increase in customer complaints.

Outbreak risk of new Corona Virus Disease:

1. Once employees are infected and infected during the return to work, it may lead to collective infection of the enterprise, which may lead to closure of the enterprise and create huge operational risks.

2. Employees are infected with diseases, causing health risks for employees and business risks for enterprises;

Establish a systematic strategic thinking strategy. In the face of the outbreak of a national epidemic, the most critical thing for logistics enterprise decision makers is to have a correct understanding. The epidemic situation will cause severe market volatility and create new opportunities as well as risks for companies. Therefore, enterprises especially need systematic thinking, pay attention to the timely adjustment of operation and development strategy, focus on the opportunities brought by market changes, speed up the decision-making advantages of enterprises, adopt systematic strategic thinking, and scientifically formulate the development strategy of enterprises.

Anti-risk management countermeasures to deal with the major risk of Corona Virus Disease. In the face of a sudden outbreak, logistics enterprises should prepare for a protracted war, and at the same time, according to the local situation and the actual situation of enterprise operation, formulate anti-risk management countermeasures, mainly including:

- employee safety and enterprise safety first.
- ensure the security of the capital chain and resolutely prevent major capital risks.
- pay attention to market adjustment, take the initiative to seize innovation opportunities.
- strengthen training, practice internal skills, reserve operational strength.
- cost reduction is the most critical measure for the enterprise's cash flow crisis and its survival in the epidemic
- reduce legal risks so that the labor risks of enterprises can be controlled and reasonably resolved in advance.
- strengthening operation management.
- to do a good job in the prevention of the outbreak of Corona Virus Disease.

Conclusion. As the epidemic situation continues, the overall production cycle of most industries in China will be delayed due to the outbreak, and many things cannot be determined. But we all know that the more adversity there is, the more development there is, and during an epidemic,

the greatest fear is fear itself. China is in the process of economic transformation and high-quality development, which is also a test of the resilience of China's industrial development.

For the logistics industry, what is tested during the epidemic situation is the enterprise's ability to dispatch resources and organize emergencies, while what is tested after the epidemic situation is the enterprise's self-rescue speed and sustainable operation ability. Everyone is in a race against time. As a logistics industry needs to restore operations at a faster speed to ensure the operation of production and consumption order. Of course, The above analysis is based on the premise that the epidemic can be effectively controlled, so we also wish the public health of the countless adverse travellers, looking forward to the early return of the angels in white. Come on wuhan ! Go China!

Reference:

1. Jing Qian, Zhaobo Chen, Zhenjiang Hou Rresearch on collaborative decision-making system of emergency logistics network. *Market forum*. No.1. 2019. pp. 66-68
2. Yanping Zhang, Ruhe Xie, Xiaojun Huang, Food logistics cost analysis and calculation for large-scale emergencies. *Jiangsu business theory*. No.7. 2010, pp. 65-67
3. Shifeng Zhao, Xuegong Li, Research on agricultural product emergency logistics coordination command system, grain circulation technology, *1st issue*, 2013, pp.1-7
4. Juan Wang, Rui Nie, Yuanyu Yan, A review of the application of multi-objective planning in emergency logistics, *China's production safety science and technology*. 7th issue, 2017, pp. 68-73
5. Ju Huo Four measures for the integration of military and civilian construction of foreign emergency logistics. *China's military to civilian*. 2 nd issue. 2019. pp. 46-48
6. Xiaoping Wang, Research on development problems and countermeasures of emergency logistics in China. *Journal of Anhui Electronic Information Vocational and Technical College*. № .6. 2016. pp. 83-86
7. Hao Wang, Ruidong Guo, Research on construction of reverse emergency logistics system for emergencies. *Economic forum*. 10th issue, 2015, pp. 114-116

Чжан Жуй

Цю Хунджоу

ПРОТИМІРИ ТА СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СЛУЖБИ ПІДПРИЄМСТВА, З МЕТОЮ БОРТЬБИ З КОРОНОВІРУСНОЮ ІНФЕКЦІЄЮ

З моменту спалаху короно вірусної хвороби китайський уряд та всі сектори суспільства доклали безпрецедентних зусиль для боротьби з епідемічною ситуацією, для підвищення ефективності розподілу матеріальної допомоги та забезпечення виробництва і життєдіяльності. Спалах представляє величезну проблему для системи логістичного обслуговування. Як повною мірою використовувати потужності підприємств логістичного обслуговування для забезпечення надзвичайних ситуацій масштабних спалахів є величезною проблемою, з якою потрібно впоратися при виробництві продукції. І як зробити так, щоб підприємства в сфері логістики ефективно справлялися з епідемічною ситуацією, на протязі всього періоду інфекції. Ми сподіваємось, що менеджери з логістики та постачання всього суспільства можуть скористатися соціалізованою логістикою та можливостями ланцюга поставок, щоб повною мірою взяти участь у підтримці цієї масштабної війни між людьми та вірусами.

Ключові слова: логістичне обслуговування підприємства, епідемічна ситуація, ризик, контрзаходи

STUDY ON FINANCIAL STRATEGIC COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL LISTED ENTERPRISES

Zhang Rui, Ph.d student of the Department of Economic and Management
Sumy National Agrarian University

Agricultural listed companies represent advanced agricultural productivity and are the backbone of agricultural enterprises. Their competitiveness will directly affect the development of China's agricultural economy. By studying previous literatures and relevant theoretical methods, the financial strategic competitiveness index system was constructed. The financial data of 37 Chinese agricultural listed companies were taken as samples for empirical analysis by entropy method. Thus the following conclusions can be drawn: the overall financial strategic competitiveness level of agricultural listed companies is not strong; The number of agricultural listed companies is small, the scale is small, the integration ability is poor, the profitability is general; The ability to obtain cash and profitability play a greater role in the financial strategic competitiveness of agricultural listed companies, but the promotion of the company's financial strategic competitiveness still needs the common support of various factors. In view of the above conclusions, at the macro level, proposed to increase the government support and improve the development environment, promote the industrial upgrading proposals; At the micro level, combined with the status of financial strategic competitiveness, specific Suggestions are proposed from the aspects of cash acquisition ability, profitability, growth ability and operational ability.

Keywords: *financial competitiveness; agricultural listed companies; the index system; entropy method*

Formulation of the problem in general.. Agricultural listed companies represent advanced agricultural productivity and are the backbone of agricultural enterprises. Their competitiveness will directly affect the development of China's agricultural economy. In-depth and systematic study of the financial strategic competitiveness of China's listed agricultural companies, effectively improve the competitiveness of enterprises, China's agriculture is facing the complex situation at home and abroad active choice. Therefore, based on the financial perspective, we can deeply discuss which factors will affect the financial strategic competitiveness of agricultural listed companies, how to scientifically and systematically evaluate the financial strategic competitiveness, what financial competitive advantages agricultural listed companies have and how to improve their financial strategic competitiveness. In this background, this article is based on the existing financial strategic competitiveness research, combined with China's current development situation and characteristics of agricultural listed companies, building agricultural financial strategic competitiveness evaluation system of listed companies, in order to promote the competitiveness of the Chinese agriculture listed company's financial strategy, promote the healthy and steady development in China's agriculture industry.

Agriculture plays an important role in China's national economy. The study on the financial strategic competitiveness of listed companies represented by advanced agricultural productivity and its improvement measures can not only promote the operation and development of listed agricultural companies, but also contribute to the upgrading of China's agricultural industrialization and the healthy development of agricultural economy. Agricultural listed companies with the characteristics and operating characteristics of agricultural industry, different from other industry listed companies, so this paper on the basis of a mature enterprise competitiveness theory, research as a key component of financial strategic competitive enterprise competitiveness, conducive to the further perfect agricultural listed companies financial strategic competitiveness evaluation theory and evaluation method, has certain theoretical significance.

Analysis of recent research and publications. The analysis of the publications of leading scientists enables to conclude that a number of agribusiness financial competitiveness strategy, where

only certain aspects of this issue are studied. In particular, these questions were studied by such scientists as: Chen Lei [1], Chen Hongming, Qing Si [2], Gao Xichao, Fan Lili [3], Agha S, Alrubaiee L., Jamhour M. [4], Barney J. [5], Collis D.J. [6].

Forming the goals of the article. Forming the goals of the article. The purpose of our study is to study the strategies for forming financial strategic competitiveness of individual agricultural enterprises.

Results and Discussion. As the backbone of many agricultural enterprises, agricultural listed companies with strong representativeness and drawing, in-depth study of China's agricultural listed company financial strategic competitiveness is conducive to the thorough analysis of the financial strategy of the agricultural industry competitive situation, make the enterprise management focus back to the enterprise internal management, to realize financial strategic competitiveness in an important role in enterprise production operation process, improve the enterprise internal financial ability, under the background of complex domestic and international sustainable economic benefits, improve enterprise's overall value, has important practical significance.

Evaluation index system of financial strategic competitiveness of agricultural listed companies:

- the principle of scientificity and objectivity. Scientific financial evaluation index system can not only reflect the characteristics of financial strategic competitiveness and its formation mechanism, in line with relevant theoretical basis, but also objectively reflect the characteristics and development law of China's agricultural listed companies, is the combination of theory and practice. In addition, the authenticity and reliability of data sources and the reasonableness of processing methods and evaluation methods are also important aspects to reflect the scientific nature, so as to ensure the objective and realistic evaluation results.
- systematic and critical principles. Financial strategic competitiveness is the organic integration of a variety of financial capabilities and financial resources, involving many factors, so in the process of designing the financial index system should be fully considered to reflect the factors affecting the financial strategic competitiveness, and strive for a systematic and scientific evaluation of the research object. However, too many indicators will not only make the correlation degree of variables too high, information repetition, and consume a lot of working time and cost, but also increase the systematic error, making the evaluation results inaccurate. Therefore, on the basis of ensuring the index system is relatively systematic and comprehensive, select the key index.
- the principle of comparability and operability. Selected indicators need to be comparable, not only the same company can undertake to compare the change trend of financial strategic competitiveness, targeted to improve company internal management efficiency, different companies in the same industry can also horizontal comparison of financial strategic competitive situation, clear the company position in the industry, discover your has advantages and disadvantages, foster strengths and circumvent weaknesses, enhance the competitiveness of the company's financial strategy. In addition, the evaluation index should be operable to facilitate data collection and operation.

Selection of evaluation indicators. Because of the financial data of listed companies can reflect the company's operating conditions and operating results, and the comparability and operability is stronger, therefore this article is based on agricultural listed company's annual report, on the premise of guarantee the index system of comprehensive system, combined with the characteristics of the agricultural listed companies and the data characteristics of selected key indicators, to build China's agricultural competitiveness evaluation index system of the listed company's financial strategy, for subsequent comprehensive system to evaluate the financial state strategic competitiveness in a fiscal year basis. This article will affect agricultural listed companies financial strategic competitiveness index preliminary divided into six first-level indicators, namely the profit ability, growth ability, operation ability, debt paying ability, by now, the scale strength, each influence factor has a number of relevant indicators, specific financial strategic competitiveness index system as shown in table 2-1.

Table 2.1 - Evaluation index system of financial competitiveness of agricultural listed company

	Financial indicators	Computing formula	Index attribute
Profitability	Diluted earnings per share	Net profit ÷ ending share capital	+
	Operating margin	Operating profit ÷ all business income	+
	Net profit on sales	Net profit ÷ sales revenue	+
Growth ability	Revenue growth rate	Revenue growth ÷ Total operating revenue last year	+
	Growth rate of net assets	Growth in net assets this year ÷ Initial net assets	+
	Growth rate of total assets	Total assets growth for the year ÷ Total assets at the beginning of the year	+
Operation Capability	Asset turnover	Net sales income for the period ÷ average total assets for the period	+
	Equity turnover	Sales revenue ÷ average shareholders' equity	+
Debt-paying ability	Quick ratio	Quick assets ÷ current liabilities	moderation
	Equity ratio	Total debt ÷ shareholders' equity	moderation
	Asset-liability ratio	Total liabilities ÷ total assets	moderation
Cash acquisition capacity	Cash on sale ratio	Net cash flow from operating activities - main business income	+
	Cash recovery on total assets	Net operating cash - average total assets	+
	Net cash ratio from operating activities	Net cash flow from operating activities - current liabilities	+
	Cash flow ratio	Net cash flow from operations - total net cash flow	+
The size of the power	The total assets of	Balance sheet	+
	Total net assets	Balance sheet	+
	Operating income	Balance sheet	+

Source: of author's calculations

Empirical analysis of financial strategic competitiveness of agricultural listed companies. Sample selection and data description. In 2012, the China Securities Regulatory Commission (CSRC) published the industry classification guidance of listed companies as the classification standard, selection in deep Shanghai dual-listed agricultural listed companies as research samples, were involved in agriculture, forestry, animal husbandry, fishery and services 40 companies, eliminating data is incomplete and abnormal financial position of the ST companies a total of 37 after selected, the original data from the annual reports of listed companies with sina finance and economics website, index data calculated by the original data in the financial statements.

Evaluation process based on entropy method. Based on the evaluation index system and sample data of financial strategic competitiveness of agricultural listed companies. There are m listed agricultural companies and n evaluation indicators reflecting their financial strategic competitiveness, and the matrix $R = (r_{ij})_{m \times n}$ is obtained, where r_{ij} is the statistical value of the j company in the i indicator, $i = 1, w, m; j = 1, w, n$. The normalized matrix $R = (r_{ij})_{m \times n}$ was obtained after positive and dimensionless transformation of the statistical data. After substituting the following formula, the index weights of agricultural listed companies were calculated, as shown in table 3-1.

(1) the entropy formula of the ith index

$$e_i = -k \sum_{j=1}^n s_{ij} \ln s_{ij} \quad (1)$$

Among them, $k = 1/\ln n$, $s_{ij} = r_{ij} / \sum_{j=1}^n r_{ij}$

(2) entropy weight formula of the ith index

$$W_i = \frac{1 - e_i}{m - \sum_{i=1}^m e_i} \quad (2)$$

Table 3-1 The index entropy weight

index	The entropy weight	index	The entropy weight
Diluted earnings per share	0.055	Equity ratio	0.040
Operating margin	0.068	Asset-liability ratio	0.043
Net profit on sales	0.071	Cash on sale ratio	0.092
Revenue growth rate	0.049	Cash recovery on total assets	0.083
Growth rate of net assets	0.046	Operating cash ratio	0.053
Growth rate of total assets	0.047	Cash flow ratio	0.088
Asset turnover	0.048	Total assets	0.045
Equity turnover	0.049	Total net assets	0.042
Quick ratio	0.040	Operating income	0.041

Source: of author's calculations

Ranking of financial strategic competitiveness of agricultural listed companies. The calculated entropy weight and index data were substituted into the formula $F_j = \sum_{i=1}^m w_i r_{ij}$, and the comprehensive score and ranking of the financial strategic competitiveness of 37 agricultural listed companies were obtained, as shown in table 3-2.

Table 3.2 - The comprehensive score and ranking of financial competitiveness of agricultural listed companies

The name of enterprise	Composite scores	Ranking	Gansu Dunhuang Seed Group	4.088	19
ShanDongDenghai Seeds Co., Ltd	4.925	1	Hunan Dakang Pasture Farming	4.080	20
Fortune Ng Fung Food (Hebei) Co., Ltd	4.820	2	Dahu Aquaculture	4.040	21
One bridge of cucumber Co., Ltd	4.774	3	Winall Hi-tech Seed	3.940	22
Luoniushan Co., Ltd	4.454	4	Xinjiang Talimu Agriculture Development Co., Ltd	3.937	23
Yuan Longping High-tech Agriculture Co., Ltd	4.368	5	Shandong Oriental Ocean Sci-Tech Inc.	3.907	24
Hefei Fengle Seed Co., Ltd	4.326	6	Shandong Homey Aquatic Development Co., Ltd	3.879	25
Kaichuang Marine International Co., Ltd	4.324	7	Xinjiang Western Animal Husbandry Co., Ltd	3.864	26
Hunan New Wellful Co., Ltd	4.283	8	Xinjiang Sayram Modern Agriculture Co., Ltd	3.833	27
China Hainan Rubber Industry Group Co., Ltd	4.277	9	Zhongfu Straits (pingtan) Development Co., Ltd	3.796	28
Baiyang Investment Group Inc.	4.260	10	Fujian Yongan Forestry (group) Joint-stock Inc.	3.789	29
Henan Huaying Agriculture Development Co., Ltd	4.249	11	Grand Agriseeds Technology Inc.	3.716	30
Gansu Yasheng Industrial Co., Ltd	4.211	12	Wanxiang Doneed Co., Ltd	3.636	31
Zhangzidao Co., Ltd	4.157	13	Xinjiang Korla Pear Co., Ltd	3.624	32
Fujian Sunner Development Co., Ltd	4.155	14	Yunnan Yuntou Ecology and Environment Technology Co., Ltd	3.580	33
Shandong Zhonglu Oceanic Fisheries Co., Ltd	4.145	15	Xinjiang Tianshan Animal Husbandry Bio-engineering Co., Ltd	3.552	34
China Fisheries Vanuatu Co., Ltd	4.130	16	InkonLife Technology Inc.	2.996	35
Chuying agro-pastoral group Inc.	4.111	17	Shandong Yisheng Livestock & Poultry Breeding Co., Ltd	2.925	36
Zhanjiang Guolian Aquatic Products Co., Ltd	4.105	18	Fujian Jinsen Forestry Co., Ltd	2.743	37

Source: of author's calculations

Comparing the real financial status of agricultural listed companies and the comprehensive score ranking, it is found that the evaluation results are roughly the same as the actual situation. This shows that the introduction of entropy weight method to the financial strategic competitiveness of agricultural listed companies has certain theoretical and practical significance, and also verifies the rationality of index selection. Compared with other analysis methods, entropy weight method does not have high requirements on the size of sample data, which will not cause partial information loss in the process of analysis and is more comprehensive. Compared with other factors, the ability to obtain cash and profitability have a greater impact on the financial strategic competitiveness of agricultural listed companies.

Research conclusions. Through the analysis of the financial strategic competitiveness of 37 agricultural listed companies, it is concluded that the overall financial level of agricultural listed companies is not strong, and the sense of financial competition has not been fully formed. The number of agricultural listed companies is small, the overall scale strength is small, and most of the companies fail to effectively integrate enterprise resources and capabilities, the performance of operating capacity and growth capacity is mediocre; Government subsidies and accidental income have a certain degree of influence on the company's profitability, and some companies have poor profitability quality. Compared with other indicators, the ability to obtain cash and profitability have a greater impact on the financial strategic competitiveness of agricultural listed companies.

Countermeasures to improve financial strategic competitiveness

There are many factors influencing the financial strategic competitiveness of agricultural listed companies. This paper provides relevant Suggestions for effectively improving the financial strategic competitiveness of agricultural listed companies by combining the development characteristics of agricultural listed companies at macro and micro levels.

Macro measures: (1) to strengthen the government's guidance and support for listed agricultural companies. The government should support agricultural listed companies from capital and policy, and guide the development of agricultural listed companies from knowledge. In addition, the government should also increase investment in agricultural research.(2) improve the development environment of agricultural listed companies and promote the upgrading of agricultural industry. The government should, according to the actual situation, build a multi-level financial market system, strengthen the supervision of the financial market, and promote the upgrading of the agricultural industry on the basis of building a multi-level financial market.

Micro measures :(1) establish the concept of financial strategic competitiveness, develop the long-term development of listed agricultural companies financial strategy;(2) strengthening cash flow management to improve the business performance of listed agricultural companies;(3) grasp the market conditions, improve the profitability and growth ability of enterprises, and improve the quality of profits;(4) improve the financing channels of listed agricultural companies, and steadily expand the scale of the company;(5) improve operational capacity and strengthen financial control of agricultural listed companies.

Reference:

1. Chen lei. Evaluation research on corporate financial strategic competitiveness. Chengdu: library of southwest Jiao tong university, 2010. 245p.
2. Chen hongming, qing si. Research on financial strategic competitiveness of listed biomedical companies. *Statistics and decision-making*, №1. 2012. pp. 162-163.
3. Gao Xichao, Fan Lili. Ahp-ann combination system evaluation method for enterprise core competitiveness. *Statistics and decision-making*. №5. 2014. pp.50-53.
4. Agha S, Alrubaiee L and Jamhour M. Effect of core competence on competitive advantage and organizational performance. *International Journal of Business and Management*. №1(7). 2012. pp. 192-204.
5. Barney J. Firm Resources and sustained Competitive Advantage. *Journal of Management*. № 17(1). 1991. pp. 99-120.

6. Collis DJ. A Resource-based Analysis of Global Competition: The Case of the Bearings Industry. *Strategic management journal*. № 12(S1). 1991. pp. 49-68.

Чжан Жуй

ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЧНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ОКРЕМИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Окремі сільськогосподарські підприємства, представляють високу продуктивність сільськогосподарського виробництва. Їх конкурентоспроможність безпосередньо впливає на розвиток сільськогосподарської економіки Китаю. Вивчаючи літературні джерела та відповідні теоретичні методи, було побудовано систему показників фінансової стратегічної конкурентоспроможності. Фінансові дані 37 китайських сільськогосподарських компаній були взяті як зразки для емпіричного аналізу методом ентропії. Дослідження дозволило зробити наступні висновки: загальний рівень фінансової стратегічної конкурентоспроможності сільськогосподарських компаній, що котируються на ринку, не є сильним; кількість сільськогосподарських компаній, що входять до списку, невелика, їх масштаб невеликий, здатність до інтеграції погана, прибутковість загальна; можливість отримувати грошові кошти та прибутковість відіграють більшу роль у фінансовій стратегічній конкурентоспроможності сільськогосподарських компаній, що котируються на біржі, проте сприяння фінансовій стратегічній конкурентоспроможності компанії все ще потребує спільної підтримки різних факторів. З огляду на вищезазначені висновки, на макрорівні пропонується збільшити державну підтримку та покращити середовище розвитку, просувати пропозиції щодо модернізації промисловості; На мікрорівні, у поєднанні зі статусом фінансово-стратегічної конкурентоспроможності, пропонуються конкретні пропозиції з точки зору можливостей отримання додаткових коштів, прибутковості, здатності до зростання та операційних можливостей.

Ключові слова: фінансова конкурентоспроможність; сільськогосподарські підприємства, метод ентропії.

RESEARCH ON SPORTS MANAGEMENT SYSTEM IN FOREIGN COUNTRIES

Li Zongxi, Ph.d student of the Department of Economic and Management
Sumy National Agrarian University

Through the study of foreign sports management and policies, and under the inspiration of foreign sports management, the supply-side structural reform can fully mobilize the enthusiasm of Chinese sports workers, transform their own sports management status quo, and implement improvement measures, so as to improve China's sports management level.

Key words: *Foreign, Sports, management system*

Formulation of the problem in general. Sports carry the dream of national prosperity and rejuvenation. When sports are strong, China will be strong. Through the abroad study sports management and policy, and under the enlightenment of foreign sports management, do overall consideration at the same time, supply side structural reforms, fully arouse the enthusiasm of the Chinese sports workers and change their own sports management present situation, the implementation of improvement measures, and enhance the level of our country sports management, actively promote "area" sports exchanges, broad participation in the multilateral international cooperation mechanism and high-level people-to-people and cultural exchanges. Finally, we will improve the health of the whole nation, serve major-country diplomacy with distinctive features, and enhance the voice of China's sports and international influence. Through the research of literature and logical analysis, it is found that in the process of formulating the school sports management system, all countries more or less reflect the will of the government. However, the governments of various countries are mainly involved in the establishment of standards and financial support for school sports management. They are less and less involved in the specific affairs of school sports, and social organizations are more and more involved in school sports affairs, especially extracurricular sports activities. Using social resources to develop school sports has become a common trend in developed countries. We should explore a set of efficient and scientific school sports management system and operation mechanism as soon as possible to realize the dream of sports power.

Analysis of recent research and publications. The analysis of the publications of leading scientists enables to conclude that a number of works are devoted to the problem of management and state regulation of the physical culture and sports industry, where only certain aspects of this issue are studied. In particular, these questions were studied by such scientists as: Chen Ming (Chen Ming, 2006), Dai Jian (Dai Jian, 2010), Jiang Dianzai (Jiang Dianzai, 2019), Jiang Dianzai (Jiang Dianzai, 2019), Liu Qing (Liu Qing, 2007), Wang Chunying (Wang Chunying, 2006), Wen Haiyan (Wen Haiyan, 2012), S. Zaporozhets (Zaporozhets S., 2015), N. Sitnikova (Sitnikova N., 2011), V. Cherba (Cherba V. Gerasimova E., 2017).

Forming the goals of the article. The purpose of our study is to study foreign experience in the development of management of physical culture and sports.

Results and Discussion. Sports management system refers to the general name of the system and system in the aspects of the establishment of sports management organization, subordination of leaders, division of management authority and operation mechanism [1]. It is an organizational guarantee to achieve sports goals, subject to the constraints of the country's political and economic system. According to the role of sports organizations in sports management, foreign sports management systems can be divided into three types: government-led, socially-led and combined.

Basic characteristics of government-managed sports management system. Government administration-oriented sports management system refers to the sports management system that the central government sets up special administrative organs for sports management, comprehensively monitors and manages the national sports undertakings, plays a leading role in the formulation and implementation of sports policies and the allocation of sports resources, and the administrative work is mainly undertaken by social groups. It has the following characteristics: first, since the state can

represent the interests of the broadest range of citizens and play a leading role in the formulation and implementation of sports policies, the government-managed sports management system can directly and centrally reflect the will of the state. Second, it is beneficial to integrate all social forces and serve the realization of the government's overall sports policy goals. Thirdly, it is conducive to the promotion of sports public service. The disadvantages of this management system are: first, it is easy to create industry monopoly. Second, it is easy to block the channels for social groups to participate in sports management. Third, it is easy to get involved in a lot of transactional work and weaken the macro management function. Fourthly, in the foreign government-managed sports management system, many important sports management fields are often scattered among different government agencies, resulting in the waste of management resources. At the same time, as the government out of many doors, is not conducive to the unity and consistency of sports policy.

The countries that adopt government management sports management system mainly include Canada, Japan, Russia, France, Greece, South Korea, South Africa and so on. Japan and South Korea are typical countries that adopt government - run sports management system.

Combined with the basic characteristics of the sports management system. The integrative sports management system refers to the sports management system mainly undertaken by the quasi-administrative organs and sports associations. Although a national government with a combined sports management system may also establish a sports administration, it only undertakes the functions of the appointment and financial support of the main leaders of the quasi-administrative agencies, while the other management functions are entirely undertaken by the quasi-administrative agencies. Its basic characteristics are: first, it can fully reflect the will of the government. Second, the corporate management method has effectively improved the work efficiency. Third, quasi-administrative bodies can communicate and cooperate more effectively with various sports organizations. Fourthly, quasi-administrative organs may carry out certain sports management activities.

The United Kingdom, Australia, New Zealand, Spain and Singapore are the countries that adopt the integrated sports management system.

Basic characteristics of sports management system of community management. The sports management system of social group management refers to that the central government does not set up special sports management organizations, basically does not interfere in sports management affairs, and fully guarantees the autonomous status of sports, except for giving certain financial support to relevant sports associations. The formulation and implementation of the national sports policy, the allocation of sports resources and the sports management are all undertaken by the sports social organizations. Its characteristics are: first, it is rooted in people's sports interests and hobbies, easy to get widespread social support, easy to mobilize a wide range of social forces to participate in sports affairs, give full play to the enthusiasm of the community, fully reflect the will of the community. Second, this management system is conducive to the development of the sports industry. Thirdly, the sports management system of community management embodies a high degree of democracy in decision-making. Fourth, in the sports management system of community management, the management work is mainly undertaken by volunteers, which helps to cultivate the national spirit of dedication. The obvious shortcomings of the sports management system of community management are as follows: as sports organizations and private institutions represent specific interest groups, they are not well coordinated in the distribution of interests, communication and cooperation of sports management, and even quarrel and resist each other. This directly hinders the government's sports goal of improving the country's image.

The countries that adopt the sports management system of community management include the United States, Italy, Germany, Sweden, Norway and so on.

Conclusion. From the perspective of the above foreign school sports management systems and the relationship between the central and local governments, the authority of school sports management in developed countries, the United States and Germany is mainly in the states and local governments, which is a typical case of local management. The United Kingdom, Japan and Russia are representatives of the central and local condominiums, but the local autonomy is also on the rise. All governments are more or less involved in the management of school sports, and there are

institutions related to school sports in the government Settings. In the process of formulating the school sports management system in various countries, the will of the government is more or less reflected. However, the governments of various countries are mainly involved in the establishment of standards and financial support for school sports management. They are less and less involved in the specific affairs of school sports, and social organizations are more and more involved in school sports affairs, especially extracurricular sports activities. Using social resources to develop school sports has become a common trend in developed countries.

The national school sports management system in developed countries gradually shows the characteristics of the government, the school and the market. In the process of school sports reform in developed countries, more and more attention is paid to the linkage between school, community and family, and the social participation degree of school sports management is getting higher and higher. Most developed countries have adopted the policy of strengthening school sports at the same time, and the formulation of school sports standards reflects that all countries attach great importance to the reform of school sports management system [2]. There are great differences in the binding force and flexibility of sports management system standards in various countries. The government-led sports management system is relatively more restrictive, but it also attaches great importance to the autonomy of local and school characteristics.

The government should re-understand the function of sports and make positive adjustments according to the main characteristics of sports in different periods. Social sports is the foundation of competitive sports. Attach importance to the "combination of sports and education"; Cultivating and utilizing sports associations; Paying attention to the all-round development of the people; Prevent other factors to the development of sports too much interference, let sports return to education. We will expand exchanges with other countries and promote exchanges between universities and the outside world. To promote the reform of school sports management system, the reform should have both macro strategy and micro measures. As soon as possible for a set of effective scientific school sports management system and operational mechanism, realizing dreams sports power, building a service-oriented government, avoid one size fits all, step by step according to the actual situation, highlighting practical investigation, resources docking, and international project management talents, promote the comprehensive development of China's sports cause, and to lay a solid foundation for China to become the world sports power.

References:

1. Gao Xuefeng. Sports management. Beijing: people's sports publishing house, 2009. 654p.
2. Zhang Jinqiao. Development mode and enlightenment of school sports in some developed countries. Journal of wuhan university of physical education. 2015. (10). pp. 5-20.

Лі Цзунсі

ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ СПОРТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ІНОЗЕМНИХ КРАЇНАХ

Завдяки вивченню закордонного досвіду спортивного менеджменту та державного управління, а також враховуючи вплив зовнішніх факторів спортивного менеджменту, структурної реформи та інших факторів можна досягнути ефекту покращення менеджменту спорту в діяльності спортивних установ та організацій та працівників, удосконаливши їх власний статус-кво в управлінні спортом та здійснити заходи щодо вдосконалення з метою підвищення рівня управління спортом у Китаї.

Ключові слова: іноземні країни, спорт, система менеджменту.

MANAGEMENT OF EMPLOYEE MOTIVATION IN CHINESE ENTERPRISES**Liu Yuhang****V.V. Tkachenko***Sumy National Agrarian University*

At the present stage of development, most enterprises attach importance to the important influence of incentive mechanism on the enthusiasm of employees, and devote themselves to promoting the behavior of employees through reasonable incentives, so that their development goals and enterprise goals are unified. In order to promote the efficient development of enterprises. This paper mainly analyzes the effective methods of using incentive mechanism to arouse the enthusiasm of employees in order to further improve the energy efficiency of enterprise management and promote the rapid development of enterprises.

Key words: *incentive mechanism; employee motivation; stimulus.*

Formulation of the problem. With the rapid change of market system, the external environment of enterprises tends to complicate development. In this environment, if enterprises want to achieve stable development, they should strengthen the construction of human resources and give full play to the value of talents in order to obtain good competitive strength.

In order to further promote the development process of enterprises and adapt to the complex external development environment as soon as possible, it is necessary to effectively innovate the incentive mechanism, give full play to the maximum efficiency of the incentive mechanism, and realize the optimization of staffing and the maximization of employees' ability to act. Thus, it is of positive significance to study the method of using incentive mechanism to arouse the enthusiasm of employees.

Analysis of recent research and publications. It should be noted that in the works of domestic and foreign authors such as Bandura S., Goddess D., Grishnova O., Danyuk V., Dmitrenko G., Taylor F., Mayo E., Maslow A., Fayol A., Heckhausen H., Herzberg F. and others, various aspects of labor incentives are reflected. However, they do not contain a generalized definition that would be recognized by most scholars and practitioners. In this regard, the problem of further study of the concept of labor incentives is very relevant, has scientific and practical significance.

The purpose of the article. The purpose of this article is to analyze the existing methods of motivating work and their possibilities practical application in enterprises.

Presentation of the main results. When it comes to motivation methods and employee needs, managers first think of material incentives and employee material needs. In the implementation of incentive mechanism, material incentive is also regarded as the main way, hoping to arouse the enthusiasm of employees by meeting the material needs of employees. In fact, this incentive method has achieved better incentive effect, and the enthusiasm of employees has been obviously improved. However, through the investigation of employees, although most employees recognize the role of material incentives, some employees also have a higher level of pursuit, hoping that their contribution to the enterprise can be recognized and expressed as spiritual needs. Therefore, it can be considered that it is difficult to give full play to the role of incentive mechanism simply relying on material incentive, and the content of spiritual incentive should be effectively included in the construction of incentive mechanism in the future. Taking a company as an example, the survey of employee motivation needs and results are shown in tables 1 and 2.

Table 1 - Survey of Employee Incentive Demand Based on Demand Level Theory

Type of requirements	Content requirements	Score
Physiological needs	Good salary, specific meal supplement and transportation allowance, reasonable vacation time	5 minutes
Security requirements	Good and safe working conditions, retirement protection, occupational disease prevention and control measures	5 minutes
Social needs	Harmonious interpersonal relationship, regular team building, good communication environment	5 minutes
Respect for needs	Work can be recognized by leaders and personal advice and ideas respected	5 minutes
Self-fulfilling needs	Personal abilities are brought into play, with clear career planning and better development prospects	5 minutes

From the data of Table 1 and Table 2, it can be seen that the needs of employees are most prominent in physiological needs and self-actualization needs, in which self-actualization needs and respect needs can be called the content of spiritual needs.

Table 2 - Results of Employee Incentive Demand Survey

Type of requirements	Average score	Ranking
Physiological needs	4.518	1
Self-fulfilling needs	4.501	2
Respect for needs	4.456	3
Security requirements	4.395	4
Social needs	4.372	5

The examination and promotion system is not perfect and it is difficult to play an incentive role. Although some enterprises realize the important role of incentive means in promoting the development of enterprises, there is randomness in the implementation of incentive system. Due to the lack of clear incentive system, various incentive behaviors lack fairness. Mainly in the examination and promotion aspect, because the examination content and the promotion mechanism are not clear enough, in the daily examination, only takes the attendance as the only standard, does not establish the clear index according to each department's work characteristic and the business characteristic. When the post is promoted, it is also guided by the subjective consciousness of the leader, which will seriously limit the effect of the incentive work and promote the enthusiasm of the staff.

The incentive mechanism is not perfect and cannot arouse the enthusiasm of employees at all levels. The main incentive method based on material incentive is that employee ability and job performance are linked to salary, that is, the enterprise will pay according to employee's personal ability and job performance. However, according to the results of incentive mechanism questionnaire conducted by Changxing Hualong Silk Co. Ltd., only 10% of employees think that salary can fully reflect their ability and performance. The proportion of employees who think that compensation does not reflect their ability and performance is 38% (see Table 1 for questionnaire data). This data shows that the incentive mechanism of the enterprise is not perfect, it is difficult to obtain the recognition of the employees, and it is difficult to play the role of the incentive mechanism by blindly adopting the salary incentive means without considering the needs of the employees at different levels [1].

Table 3 - Survey of whether compensation reflects employee competencies and performance

Options	Number of persons	Percentage (%)
Of course	10	10%
Compare can	12	12%
General	40	40%
Not really	28	28%
Not at all	10	10%

Based on the problems raised above, we can make clear some existing defects in the incentive mechanism. According to the results of data analysis, we need to determine the incentive methods and means on the basis of defining the needs of employees, and optimize the talent structure reasonably. Fully tap the value of enterprise employees. The main idea of work is to design dynamic incentive schemes based on the theory of demand level and the actual needs of employees to meet the needs of employees at different levels and to realize the self-worth of employees. Consciously contribute their own strength for the development of enterprises, forming a more perfect incentive mechanism. The optimization of incentive mechanism is shown in Figure 1.

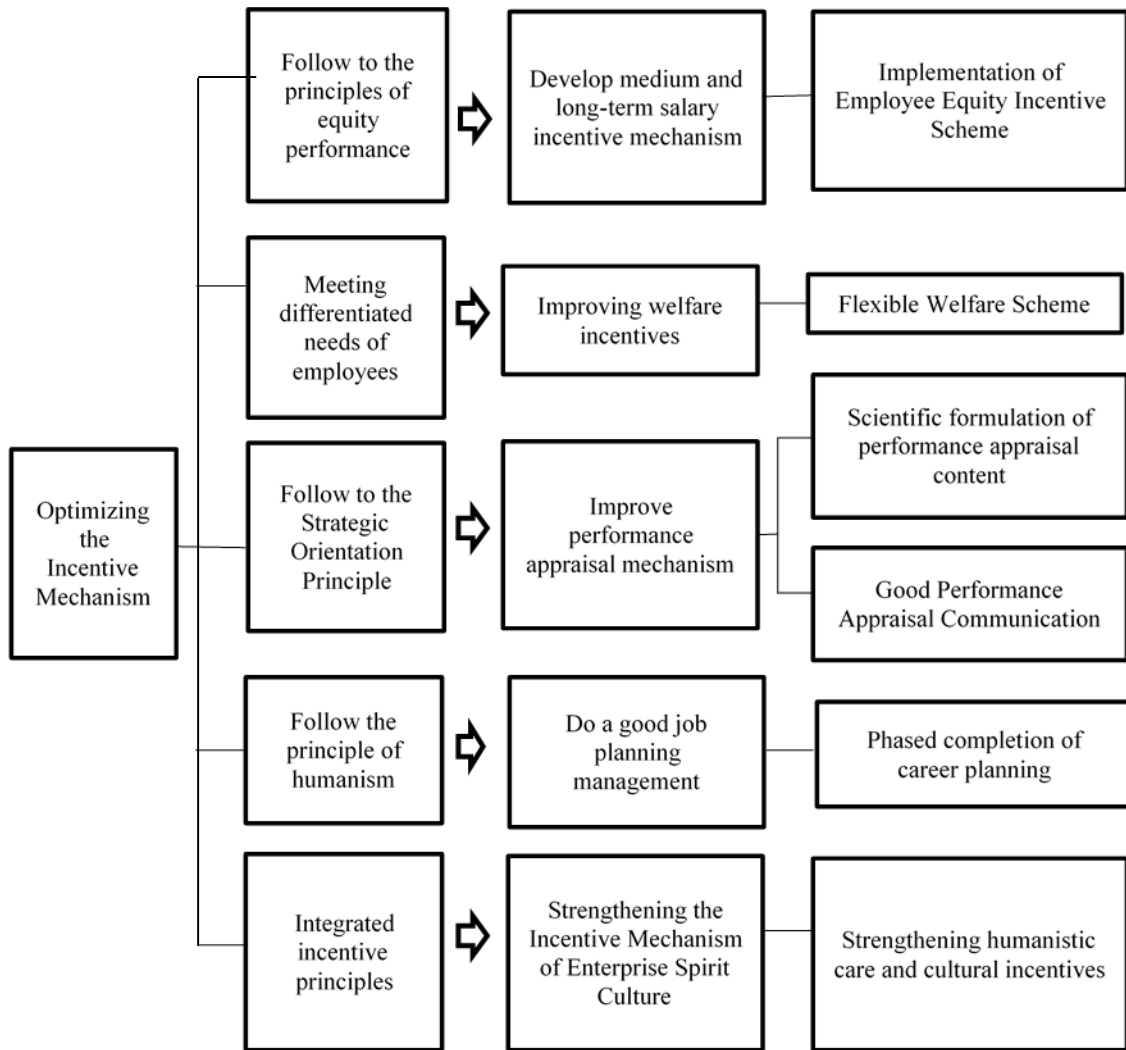

Figure 1 - Optimizing the Employee Incentive Mechanism

In order to obtain the recognition of employees, the enterprise incentive mechanism needs to satisfy the principles of fairness and fairness, and link it with performance. Secondly, it is required to meet the differentiated and individualized needs of employees, to give full play to the role of incentive mechanism, and to fully mobilize the enthusiasm of employees.

The principle of strategy-oriented refers to that enterprises can make clear the goal of employee motivation according to their own development trends and development directions, fully excavate the application value of enterprise employees, and make them create greater benefits for the overall development of enterprises. The principle of humanism is to consider from the perspective of employees, to mobilize the enthusiasm of employees by making career plans for employees, and to realize the self-worth of employees, which can enhance the sense of belonging and identity of employees to a certain extent. In addition, we should pay more attention to the level of corporate

culture, encourage employees to create profits for enterprises, strengthen humanistic care, and highlight the important role of cultural incentives.

From the above analysis, we can see that the current employee demand is not limited to the material level demand, some employees show multi-level demand, in order to play an important role in the incentive mechanism, effectively mobilize the enthusiasm of employees, need to combine the current situation of employee needs, promote various incentive models. At present, material and spiritual incentives and incentives are needed to fully mobilize the enthusiasm of employees.

In terms of material incentive, salary design should be regarded as the key content to ensure the fairness and fairness of salary standard. At the same time, in order to retain enterprise talents, the salary standard is also required to have strong external competitiveness, that is, to raise the salary standard appropriately if conditions permit. In addition, it can effectively improve the loyalty of employees, promote them to give full play to their potential and help enterprises grow and develop through the implementation of employee stock ownership system.

In terms of spiritual motivation, the following work should be done: first, to establish clear incentive goals, so that employees understand the development trends and goals of the enterprise, can clarify their role in the development of the enterprise, and contribute to the development of the enterprise; second, to provide employees with opportunities to participate in management, which can effectively enhance their sense of belonging, enable them to contribute their wisdom and strength to the development of the enterprise, and fully meet their self-worth needs; third, we can take honor incentives, that is, for individuals or organizations that perform well in their work or projects, the advantages of this incentive are better spiritual incentives and lower incentive costs. At this time, employees can feel their ability to work is recognized, in the future work will go all out.

The fairness of performance appraisal system and promotion system will directly affect the effect of incentive mechanism implementation. According to the theory of fairness in psychology, the criterion of judging fairness is to analyze the concrete results from the vertical and horizontal levels and incorporate them into the salary aspect. Employees compare their work, ability and salary horizontally with others, and compare their wages vertically according to their efforts and time. When the income and expenditure ratio of employees exceeds that of other employees, they will think that their working ability has been recognized by the organization, maintain a good mood in the actual work, and improve their work efficiency. On the contrary, when employees find that their labor remuneration is not proportional, they will think that the performance appraisal system lacks fairness. Therefore, when formulating performance appraisal standards and promotion standards, we should consider the performance of employees and the development of the company, and form a clear system. In particular, there is a need to initiate democratic voting in accordance with regulations and to ensure that the voting process is open and transparent so that the leadership of a position is placed in the public eye, after which employees will be persuaded to be more willing to submit to leadership arrangements [2].

In compiling the content of incentive mechanism, we should consider the different influence of employee's position, age, values and living environment on their own value realization and demand, and understand the different performance of employee's demand. Improve the content of incentive mechanism on the basis of understanding employee's needs. At this time, we can appropriately introduce spiritual incentives, such as promotion opportunities and opportunities to study abroad; for female employees, pay more attention to salary and benefits. At this time, we can give more material incentives to link employees' performance and ability with salary. In some cases, special incentive methods, such as employee stock ownership system, are adopted to the existing high-quality talents of enterprises, so that they can take root in enterprises better, constantly stimulate their potential and creativity, and create greater value for enterprises and themselves.

Conclusions. The enthusiasm of employees is closely related to the efficiency of production and development. In order to promote the enthusiasm of employees and enhance the efficiency of enterprise development, effective incentives should be taken to affect the work behavior of employees. Therefore, in the future development, incentive management should be regarded as the

key content of enterprise management, and the value of enterprise employees should be brought into play through incentive means.

References:

1. Gu Xuhuan (2020). Effective Application of Incentive Mechanism in Human Resource Management Institutional Management Watch , 70-71 [in Chinese].
2. Zhang Luhui (2019). Consideration of employee incentive mechanism. Journal of Jiangnan Petroleum Workers University, 109-110 [in Chinese].

Люй Юхань, Ткаченко В.В.

УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЄЮ ПРАЦІВНИКІВ НА КИТАЙСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

На сучасному етапі розвитку, більшість підприємств надають важливого значення впливу механізму стимулювання на мотивацію працівників і присвячують свою діяльність стимулюванню поведінки працівників за допомогою обґрунтованих методів, щоб цілі розвитку працівників та цілі підприємства були єдиними, з метою сприяння ефективному розвитку підприємств. В статті аналізуються ефективні методи використання механізму стимулювання для підвищення мотивації працівників, сприяючи стабілізації управління енергоефективністю підприємства в подальшому та його швидкому розвитку, приведені та проаналізовані основні шляхи вдосконалення управління мотивацією праці на підприємствах Китаю. Висвітлюються основні принципи формування мотиваційного механізму, мотиваційні фактори та форми стимулювання персоналу. Основну увагу приділено розробці та реалізації заходів, пов'язаних з підвищенням рівня мотивації співробітників, а також аналізу основних матеріальних і нематеріальних мотиваційних факторів, на яких він базується.

Ключові слова: механізм стимулювання, мотивація працівника, стимул.

СТАН ВІЗУАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У МІСЬКОМУ ПРОСТОРИ

І. А. Височин, д.арх., професор

С. А. Галушка, ст. викладач

Сумський національний аграрний університет

Середовище міст і, особливо, надвеликих міст сьогодні виглядає не суцільним, а подрібненим і пістрявим полотном, яке складається з символів, текстів та образів. Вони спотворюють або викривляють візуальне сприйняття міського простору. Автори поставили собі за мету вивчення стану дослідження візуально-комунікаційних процесів у міському просторі, як процесу створення та сприйняття візуальних повідомлень; класифікація засобів візуальних комунікацій за типологічними ознаками в архітектурному просторі міст.

Ключові слова: глобалізація процесів, візуально-комунікаційні процеси, візуальні повідомлення, атрибути (бренд), знаки, урбанізований (святковий) дизайн, інформаційно-рекламні знаки, фрески, мурали, графіті, корпоративні символи.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Візуальний простір великих міст сучасного періоду в умовах зародження капіталізму в молодих державах при тотальному споживанні та глобалізації виглядає не суцільним, а подрібненим і пістрявим полотном з символів, текстів, образів. Вони спотворюють або викривляють візуальне сприйняття міського середовища. Фахівці в галузі архітектури та містобудування, мистецтвознавці, дизайнери, психологи, соціологи виявляють своє незадоволення з цього приводу. Ця проблема вже досить давно турбує демократичні держави зі стабільною економікою. Звичайно, що вона є актуальною і для держав, які обрали шлях побудови демократії (куди відноситься і Україна). Дослідження виконане у межах наукової тематики кафедри АтаІВ «Специфіка та особливості проектування просторової системи у міських населених пунктах», тематики наукових досліджень д. арх., проф І.А. Височина «Принципи гармонійної організації просторової структури міських поселень згідно основних положень Нової Афінської Хартії».

На думку авторів цієї статті існує декілька чинників розвитку мегаполіса і саме вони впливають на актуальність даної причини:

1. Стрімка глобалізація процесів (розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, процесів і тенденцій: Всесвітня мережа Internet, засоби мас-медіа – смартфони, реклама).
2. Особливість розвитку держав «молодого капіталізму».
3. Стрімкий і часто мало контрольований розвиток надвеликих та великих міст, а також постійна конкуренція між ними за «багатого інвестора і туриста» призводить до спотворення міського простору. Тому необхідна комплексна робота з формування належного архітектурного образу у міському середовищі – аж до формування сучасних візуально-комунікативних атрибутів (бренду) мегаполісу.

Аналіз основних досліджень і публікацій

Дослідження проблеми з даного питання спонукало авторів звернутися до теоретичних викладок та практичного їх втілення спеціалістами як фахових, так і поза фахових дисциплін. Це роботи з інформаційних чинників вітчизняних авторів: А. Мадера [1], І. Середюка [2], В. Устіна [3]. Дані праці з теорії архітектури оприлюднено у 70-90 рр. 20 ст.

У монографії «Естетика архітектури» (видана у 1988 рр.) А.П. Мардер подав комунікаційну схему або ланцюг, де в якості інформаційного процесу виступає передача архітектурного образу від архітектора до реципієнта (споживача). Причому він «трансформує» потенційний образ в образ актуальний. Цебто архітектурна форма подається у вигляді організованої системи, а мірою організованості слугує кількість та якість інформації (образ розглядається як інформація, архітектор – як джерело інформації; носії образу – як канали (комунікації) зв'язку.

У монографії І.І. Середюка «Сприйняття архітектурного середовища» (видана у 1989 р.) застосовані подібні інформаційні методи аналізу, де архітектурний об'єкт виступає як смислове посилання від автора до споживача. Автор творчого процесу (інформації) використовує власний код, свою архітектурну мову, власний творчий задум у вигляді креслення, рисунків, макетів).

При натурній реалізації об'єкту дуже є важливим розкодування будівельниками даної архітектурної мови і, особливо, реципієнтом-споживачем на етапі сприйняття об'єкта у міському середовищі [2]. Оцінка може бути різною – позитивною, спірною, негативною тощо.

У дисертаційному дослідженні В.Б. Устіна «Візуальна інформація в естетичному формуванні міського середовища» піднято питання підвищення архітектурно-художнього рівня візуальної інформації, яка повинна вирішувати довідкові, рекламні, орієнтаційні завдання. В дисертації визначено принципи взаємодії візуальної інформації та архітектурно-містобудівної композиції [3].

Цікавими видаються дослідження закордонних авторів, присвячених візуальному сприйняттю міського простору з поданої проблеми, та у яких були підняті проблемні питання конфлікту між архітектурними об'єктами та інформаційними повідомленнями [4,5,6].

Розміщення комерційних знаків та питанням сприйняття їх у міському просторі присвячено багато наукових закордонних досліджень.

Так, у роботі «Автономні світи» Л.Фасслер (видана у електронному доступі 2017 р.) фокусує увагу на простих, утилітарних чинниках, які сприймає пересічний мешканець міста при русі просторами міста: площі, перехрестя, вулиці, двори, квартали. Порівнює їх з недалеким минулим та якими вони стали сьогодні – позбавлені системної ієрархії, соціальної спрямованості та орієнтації [4].

Дослідження випускника університету мистецтв в Австрії Г. Граф, з даного питання, були експоновані на міжнародних виставках у Великобританії, США, Німеччині, Португалії. Г. Граф повністю ретушує (очищує) міський простір від будь-яких знаків, реклами, інформаційних повідомлень і, таким чином, домагається повернути архітектурний образ у первинному його стані. Однак мешканці міст уже звикли до пістрявості та зухвальства інформаційних знаків і «очищення», міське середовище здається їм чужим та нереальним [5].

Віртуальні експерименти з кіберпростором П. Кольхонена, професора Гельсінського технологічного інституту ім. А. Аалто в інтернет-журналі «ContemporaryFestics (CA)», які він втілює у статтю «Рухомі зображення – реклама, транспорт та міський пейзаж» [6], де у вигляді вправи-атракціона під назвою «CityWireout» продемонстрував повне зникнення вулиці, а натомість залишив тільки рекламні оголошення, комерційні знаки, вивіски та інші інформаційні складові. «Наша картина міста, – пише П. Кольханен, – швидко стає містом картин. Частина нашого поля зору, продана за рекламу, - місто є закритим емблемами, оголошеннями; двовимірною графікою (муралі, графіті, скульптура (скульптурні групи, реклама) іноді бере гору над тривимірним міським ландшафтом. Ми рідко помічаємо це в повному обсязі, але вона вже постійно присутня у міському просторі» (робота видана іще в 2005 р.).

Можна відзначити статтю А. Портелли «Візуальне забруднення в історичному центрі міст: теоретичні концепції для розробки засобів контролю рекламних вивісок в різних культурних контекстах» (видано у 2006 р) [7]. Отримані результати виявили наявність загальних естетичних поглядів, котрі притаманні для споживачів з різних культурних контекстів як для фахівців, так і пересічних городян. А. Портелла захистила докторську дисертацію «Еволюція комерційних знаків в історичному центрі міста: ефективність впливу заходів контролю над рекламою і вивісками у відношенні сприйняття споживачем якості навколишнього середовища» (2007 р.) [8]. Авторка розвинула уже існуючі і розробила основні теоретичні розробки, присвячені проблемам забруднення візуального середовища міста. Свої дослідження вона розділила на три блоки: аналіз концепцій, пов'язаних з візуальною якістю штучно створеного середовища, оцінка середовища споживачами; встановлення формальних та символічних чин-

ників міського простру, які активно впливають на естетичні оцінювання споживача; встановлення нефізичних параметрів (споживча культура, органи управління, міський туризм та маркетинг).

Значний вплив на хід досліджень А. Портелли надали експерименти д. наук, професора А. Сампсона.

У своїх роботах різних років А. Сампсон застосовував технології віртуальної реальності, де фіксувалися оцінки реципієнтами архітектурного простору в залежності від різних параметрів. Наприклад, у своїй статті «Вулиці Сан-Франциско: ефекти присутності дерев, автомобілів, електродротів і будівель» (видано в журналі *EnvironmentandPlanningDesign* у 1997 р. [9]) аналізуються ефекти впливу системи озеленення, автомобілів (тросів, дротів, розтяжок), архітектура фасадів будівель на сприйняття житлового кварталу в цілому. Стаття «Візуальна та пішохідна доступність, безпека і захищеність» (видана в журналі «*EnviromentandBehavior*» у 2005 р.), у якій подано чотири експерименти, що дозволяють зафіксувати вплив розмірів об'єкта, його конфігурації, розташування у просторі на сприйняття та відчуття безпеки [10]. Стаття «Прогулянки уздовж кварталу: як просторово-часові параметри впливають на оцінку естетичних якостей забудови» (видана в журналі «*PerceptualandMotorSkius*» у 2012 р.), у якій отримано різні естетичні оцінки міського простору в залежності від просторово-часових параметрів. Автор встановив п'ять основних характеристик перебування людини в архітектурному просторі та як впливають на його естетичну оцінку: абсолютний (поточний час, час тривалості перебування і час прийняття рішення, довжина шляху сприймання і кількість вузлів сприймання) [11].

Виділення невирішених раніше частин поданої проблеми.

Вище подані дослідники перелічуючи форми візуальних комунікацій, наводять в основному тільки рекламні засоби. Крім того, подані спроби класифікацій не торкаються тих властивостей візуальних засобів, котрі не дозволяють підпорядкувати їх певним «правилам», хоча автори праць усвідомлюють, що засоби ці існують і мають велике значення. Незаперечним є і величезна їх кількість та розмаїття (призначення).

Постановка завдання (мета статті) – стан дослідження візуальних комунікацій у міському просторі, як процесу створення та сприйняття візуальних повідомлень. Встановлення ролі візуально-комунікаційних знаків у формуванні сучасного архітектурного образу міста.

Завдання статті:

- Встановити головні тенденції сучасних досліджень за темою роботи;

- Класифікувати засоби візуальних комунікацій за типологічними ознаками в архітектурному просторі міст.

Об'єктом дослідження є візуально-інформаційне архітектурне середовище міста.

Предметом дослідження виступають візуальні комунікації як процес формування, розповсюдження і сприйняття візуальних повідомлень в архітектурному середовищі.

Базою дослідження є наявні візуально-інформаційні фрагменти повідомлень у міському середовищі: комерційні знаки, урбанізований дизайн (у тому числі святковий дизайн) і тому подібне, який зафіксовано у різному просторово-часовому відрізьку в містах України та в інших державах світу.

Наукова новизна полягає у встановленні протиріччя між спробами впорядкування системи візуальної комунікації в архітектурному просторі з метою гармонізації візуального образу. На підставі цього запропоновано класифікацію інформаційно-реklamних знаків та елементів, диференціація засобів та їх впорядкування.

Виклад основного матеріалу дослідження.

В поданій класифікації пред'явлено форми візуальних комунікацій, котрі умовно поділені на декілька типів, а вже кожний тип включає до свого складу конкретні елементи. Наприклад, елементи вуличного благоустрою мають подвійне значення: якщо вуличні меблі складаються з малих архітектурних форм, пофарбований у певну кольорову гаму (відповідно до фірмового стилю) або мають логотипи корпорації, мають спільні риси фірмового дизайну, або

містять рекламу з певною інформацією – то крім естетично-утилітарної функції додається і функція реклами.

Незважаючи на величезне розмаїття візуальних комунікацій в архітектурному середовищі, їх досить легко розділити на дві групи; *архітектурні* та *поза архітектурні*. Архітектурні: з висоти пташиного польоту або сучасних дронів (див. інтернет) легко і досить чітко виділяється вулична система міст Харкова, Києва, Одеси, Львова та Сум. За звичай, історичне ядро кожного міста сформовано вже декілька століть і воно підпорядковане рельєфу місцевості, фортечним та церковним спорудам, водним джерелам і мають відомі схеми (решітка або грати, кільчасто-променева, ландшафтна або довільна і змішана системи). Часто за схемою структури вуличної мережі, відомі історичні мегаполіси без зусиль упізнаються. Наприклад, у м. Харкові, навколо майдану Незалежності (пл. Дзержинського) – змішана система з напівциркульних, променевих вулиць і аж до ландшафтного (вільного) планування. Вулиці є пішохідно-транспортними артеріями, і водночас є композиційними осями, які структурують форму кварталів. Це можна віднести до першого рівня. Другим рівнем ідентифікації міста виступають силуети будівель та споруд з яких формуються ракурси панорамної забудови. Окремі будівлі є домікантами, акцентами і відносяться до вузлових або архетипних точок. Наприклад у м. Суми: Спасо-Преображенський кафедральний собор, Свято-Воскресенська кафедральна церква, готельний та банківський комплекси. У м. Харкові – «Госпром», готельно-банківський комплекс. В Парижі – Ейфелева вежа, Сіднейський оперний театр а Австралії. У Києві, в історичному центрі – Андріївська церква, Золотоверхий Михайлівський монастир, Києво-Печерська Лавра. Домінуючі «висотки» є візуальними орієнтирами в міському просторі. Вони ж є акцентами - архітектурна форма, пластика та декор фасадів є засобом візуальної комунікації, по яких ми прочитуємо та впізнаємо час зведення, архітектурний стиль, вгадуємо іноді за творчим почерком автора твору тощо.

Позаархітекторні засоби комунікацій. Відомий вчений В. Шимко у своїх дослідженнях усі складові візуального середовища мегаполісу назвав «заповнення міського інтер'єру». Це заповнення можна розділити на складові елементи. Їх утворення або формування обов'язково здійснюється санкціоновано і вони нормативно упорядковані. До них відноситься урбан-дизайн (атрибути міських меблів, елементи малих архітектурних форм та благоустрою) [12, с. 186]; системи навігації, візуально-інформаційні елементи; колірний дизайн (штучне підсвітлення, освітлення, лазерні шоу, теле- та відео екрани, феєрверки, святкові ілюмінації).

Проте, вироби приватного підприємства, які дуже активно впливають на якість сприймання фактично ніким не контролюються і не регулюються, хоча вони складають величезний прошарок засобів: знаки фірмового стилю корпорацій, зовнішня реклама, вітрини тощо.

Засоби візуальних комунікацій, котрі в переважній більшості відносяться до вуличного мистецтва (стріт-арт) є теж різновидом маркетингової та рекламної діяльності, відіграють активну роль у формуванні та просуванні його в міському просторі, а відтак активно впливають на сприйняття людини, хоча ці засоби (на думку деяких вчених) іще не врегульовані. До таких можна віднести «графіті» та «діпінті». Відомо, що є написані фарбою, а є видряпані або заглиблені написи (від італійського – *graffire* – «дряпати»). Образи, що створені таким чином «графіті-художникми» є жанром сучасного мистецтва і часто у вуличному просторі створюють довершені малюнки. Даний жанр розпочався десь у середині 20 ст. – зараз знаходиться на вершині свого розвитку.

Муралі, настінний живопис, фрески на стінах і т. і. відомі ще з доісторичних часів. Створені вугіллям; розфарбовані вохрою, окисом заліза або марганцю, крейдою тощо. В сучасному просторі міста спостерігається використання техніки фрески. Розміщують їх на великих фасадних площах будинків, полишених архітектурної привабливості. Тематика подібних розписів залежить від фантазії вуличних митців (за звичай один-три спільники). Носять інформаційно-пізнавальний, історичний характер мультиплікаційний, гумористичний. Проте такі малюнки є великомасштабні та деконструктивні і руйнують звичне архітектурне середовище. Найзнаменитіші фрески-муралі декілька десятиліть тому з'явилися в Ліоні (засновником студії є французький художник Ж. Курден). За весь період свого існування цією студією створено близько

600 фресок. Їх можна зустріти в Китаї, Мексиці, Португалії, Німеччині, Італії, Іспанії та інших державах.

До теми фресок можна віднести настінні мурали у м. Суми: по вул. 20 років Перемоги, на стінах Сумського національного аграрного університету, на вул. Петропавлівський, Харківській, на вулицях Козацького валу. Тематика портретів різна: історична – портрет Г. Кондратьєва (засновника м. Суми); портрет Мадонни, Леонардо да Вінчі; перспективи історичних вулиць міста; невідомі малюнки птахів та звірів тощо (рис. 1).

Класифікація візуальної інформації і повідомлень

1. Історичного спрямування (в настінному живопису)

2. Історичного спрямування (скульптура та скульптурні групи)

3. Портретного спрямування (мурали та графіті)

4. Символічного спрямування

5. Неусвідомленого спрямування

Рис. 1. Різновиди вуличного мистецтва – стріт-арт у просторі м. Суми

Малюнки крейдою на асфальті (у формі 3Д) теж відносяться до вуличного мистецтва (до речі перші спроби було започатковано невідомими художниками десь в середині 16 ст. у Європі). Тематикою служила в основному релігія: святі, Боги, ікони виконані відомими художниками (їх часто називали богомазами).

Автори статті досліджуючи міський простір, за даною темою [13], неодноразово стикалися з різними формами, видами, композиціями візуально-інформаційних повідомлень, які постійно з'являються, а також скульптури, скульптурні групи (у вигляді химер з казок, мультиків

та міфології народів світу; урн, котрі несуть і естетичні функції гаманця з грошима, глечиків різного вжитку і т.і.).

На рис. 1 автористатті спробували класифікувати різні прояви візуальної інформації та повідомлень зібраних у просторі м. Суми.

Висновки

1. Аналіз візуальних інформацій та повідомлень, котрі з'явилися у другій половині 20 ст. в міському середовищі виконаних різними дослідниками, у т.ч. і авторами даної статті, дають підставу стверджувати, що роль засобів інформації значно виросла. Спроби розглядати персональний архітектурний образ як комунікативний процес, при якому передається повідомлення автора (знаків, графіті, дорожовказів, вуличної реклами та інше) до споживача (людини) була уже неодноразово проведена. Проте, здебільшого, йдеться про позаархітектурні засоби, які розміщені в міському середовищі і активно впливають на сприйняття архітектурного простору.

2. Фахівці з просторового дизайну, технічної естетики і взагалі будь-які фахівці, які здійснювали спроби гармонізації навколишнього середовища використовували термін «візуальні комунікації або просторові комунікації». Трансформуючи цей термін до сьогодення (мурали, графіті, корпоративні знаки і символи, різнокольорова гама кодів, пектогліфів, піктограм, топографічних символів, вуличних дорожніх знаків і таблиць і т.п.) їх як візуально-інформаційні засоби призначено для орієнтації в різних просторах міста: вулиць, транспорту, площ, системи озеленення та водойм, в середині громадських приміщень.

2.1. Видані у другій половині 20 і початку 21 ст. за даною тематикою праці у т.ч. і наукові, мають свої версії принципів, правил, аспектів (чинників), наукових концепцій створення та розміщення в архітектурному середовищі комунікативних та інформаційних засобів. В даних працях «продивляються» на початковій фазі свого розвитку, методи і засоби по упорядкуванні візуальних інформацій та повідомлень. Отже, була спроба нецілеспрямованої, а здебільшого хаотичної гармонізації візуальної інформації.

Методами ж науково-концептуальної архітектурної, дизайнерської та містобудівельної діяльності з покращення гармонізації комунікаційних засобів фактично ніхто не займався.

2.2. Встановлено, що засоби візуально-інформаційних повідомлень у формуванні візуального образу архітектури міського простору іноді мають більший вплив на психіку реципієнта-споживача ніж існуюче архітектурне середовище. І це не тільки засоби політичної реклами, а й архітектурно-художні засоби: графічні, мурали, суперграфічні, малюнки на асфальті тощо. При цьому часто виникають суперечності, тому проектування та переміщення візуально-інформаційних комунікацій в просторі міста, без належного контролю муніципалітету і громадкості, не має шансу на покращення гармонізації загального міського простору.

3. Розмаїття візуальних форм в сучасному великому місті, специфіка у їх сприйманні (з погляду на деяку їх ворожість до історичної забудови), спонукає до необхідності у їх класифікації.

Список використаної літератури:

1. Мардер А. П. Эстетика архитектуры : Теоретические проблемы архитектурного творчества / А. П. Мардер – М. : Стройиздат. 1998. – 216 с. : ил.
2. Середюк И. И. Восприятие архитектурной среды / И. И. Середюк. – Львов : Вища школа, изд-ва при Львовском ун-те, 1979. – 202 с.
3. Устин В. Б. Визуальная информация в эстетическом формировании городской среды: дис. ... канд. искусствоведения. 17.00.06 / Устин Виталий Борисович – М. : 1984.
4. Fassler Larissa. Autonomous Worlds. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.Larissafassler.com/startside.html> / - [Доступ 18.07.2017] – Заголовок з екрану.
5. Graf Gregor. Hidden town / [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.gregorgraf.net/startside.html> / - [Доступ 19.07.2017] – Заголовок з екрану.

6. Kolhonen Pasi. Moving Pictures – Advertising, Trafficand Cityscape. / [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.contempaesthetics.org/newvolume/peges/article.php article D = 351 / -> [Доступ 18.07.2017] – Заголовок з екрану.
7. Nasar. I., Hond, X. Visual Preference sin Urban Signs capes. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.researchgate.net/publication/ 249624307–Visual Prefences_in Urban – Signscapes / - [Доступ 18.07.2017] – Заголовок з екрану.
8. Cronin, Anne M. Advertising and the metabolism of the city: urbanspaces, commoolityrhyhms. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.research.lancs.ac.uk /portal/en/publications/-/830176ab-fdf1-4aff-8702-f08b7b283fe2.htme / -> [Доступ 19.07.2017] – Заголовок з екрану.
9. Portella, A. A. Visual Pollutionin Historic City Center: Teoretical Conceptsto Develor Commercial Signage Controlsin Different Cultural Contexts. InErvironment, Healthand Sustainable Dewelopment (IARS 19 Conference Proceedingson CD-Rom. / APS. Alexandria, Eгypt, 2006. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://iaps.architexturez.net/doc/oai-iaps-id-iaps-19-2006-788/ -> [Доступ 19.07.2017] – Заголовок з екрану.
10. Portella, A. A. Evaluating commercials igns in historic streetscapes: the effects of the control of advertising and signage on user’s senso of environmental gnality. Doctthesis, OBU, 2007. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://discovery.ucl.ac.uk/10817/ -> [Доступ 18.07.2017] – Заголовок з екрану.
11. Nasar, J. Zighting modesand and the ireffectson inpressions of public sguares. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.researchgate.net/publication /312080382_Zighting_modes_andtheir_effects_on_impressions_of_public_sguares/ - [Доступ 07.06.2017] – Заголовок з екрану.
12. Шимко В. Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование городской среды: Учебник / В.Т. Шимко. – М. : «Архитектура – С», 2006. – 384 с. : ил.
13. Стан візуально-інформаційного простору м. Суми на сучасному рівні / І. А. Височин// Міське середовище - ХХІ сторіччя. Архітектура. Будівництво. Дизайн: Тези доповідей ІІІ Міжнародного науково-практичного конгресу, м. Київ,14-16 2018р. / відп. Ред.. О. А. Трошкіна. – К. : НАУ, 2018. – С. 119-121.

Vysochin I.A., Galushka S.A.

STATE VISUAL COMMUNICATION PROCESSES IN THE CITY

The environment of cities and, especially, super-large cities today does not look solid, but a crushed and colorful canvas, which consists of symbols, texts and images. They distort or distort the visual perception of urban space. The authors set out to study the state of research of visual communication processes in urban space, as a process of creating and perceiving visual messages; classification of visual communication tools by typological features in the architectural space of cities.

Key words: *globalization of processes, visual communication processes, visual messages, attributes (brand), signs, urbanized (holiday) design, information and advertisingsigns, murals, murals, graffiti, corporate symbols.*

ОБСТЕЖЕННЯ КОНСТРУКЦІЙ БУДІВЛІ МЕТОДАМИ НЕРУЙНІВНОГО КОНТРОЛЮ В ЗВ'ЯЗКУ З ЇЇ РЕКОНСТРУКЦІЄЮ

Н.М. Срібняк, к.т.н., доцент

А.О. Хурсенко, к.т.н., доцент

Л.А. Циганенко, к.т.н., доцент

Г.М. Циганенко, к.т.н., доцент

О.С. Савченко, к.т.н., доцент

Сумський національний аграрний університет

У вступі до роботи обґрунтовано актуальність випробувань будівельних конструкцій з основами наукових об'єкту, що реконструюється. Сформульовано мету, задачі, об'єкт та предмет дослідження, методи наукового дослідження. Результати практичних випробувань та досліджень з визначення фізико-механічних показників основних несучих конструкцій дозволяють достовірно оцінити фактичну несучу здатність конструкцій, а також на основі отриманих даних розробити проєкт реконструкції об'єкту за технічним завданням замовника. В основній частині наведено характеристику технічного стану конструкцій, що потребують дослідження та підсилення. У висновках узагальнено, що будівля за сукупністю ознак знаходиться загалом в непридатному для нормальної експлуатації технічному стані (категорія III).

Ключові слова: *метод пластичних деформацій, метод пружного відскоку, молоток Кашкарова, молоток Шмідта, карбонізація бетону*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Технічне обстеження будівель і споруд дозволяє визначити перспективу їх подальшої експлуатації і поточний стан. Завдяки такій експертній оцінці виявляються дефекти, що існують, та можливі пошкодження конструкцій, здатні привести до аварійної ситуації, а також повного або часткового руйнування об'єктів. Об'єкт, що досліджується – будівля по вул. Маршала Тимошенко, 2 в м. Києві [1]. Вважається, що реконструкція будівель та споруд є ефективною, коли витрати на реконструкцію не перевищують 70% вартості нової будівлі чи споруди [5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

В [5] наведено алгоритм обстеження промислових будівель при реновації. Дослідження допомагають визначити, як буде відбуватися реконструкція: легко, з незначними затратами, зі значними затратами чи взагалі вона не є недоцільною [5]. В [5] зазначається, що більшість наукових джерел та публікацій, які стосуються питання обстеження будівель, наголошують на важливості застосування сучасних приладів з неруйнівного дослідження конструкцій.

Мета досліджень – виявлення технічного стану будинку в зв'язку з його реконструкцією. Будівля є об'єктом незавершеного будівництва, роботи на якому були «заморожені» впродовж десяти років. Для досягнення поставленої мети були сформульовані такі **задачі**:

- 1) ознайомлення з методами інструментальних випробувань, а саме: механічним склерометричним методом визначення міцності матеріалу; фізичним ультразвуковим методом визначення міцності бетону; руйнівним методом визначення міцності бетону; магнітним методом визначення товщини захисного шару бетону та розташування арматури у залізобетонних конструкціях; колориметричним методом для визначення глибини карбонізації бетону.
- 2) проведення за вище зазначеними методиками досліджень та випробувань конструкцій об'єкту.

Засоби обстеження, включали, крім візуальних, інструментальні випробування конструкцій на міцність та вологість, контрольні проміри, розкриття тріщин конструкцій, шурфування, узагальнення результатів та розробку рекомендацій.

Будівля, що обстежується являє собою двоповерхову будівлю з підвалом та технічним поверхом (рис.1, 2).

Рис. 1 Фасад передній

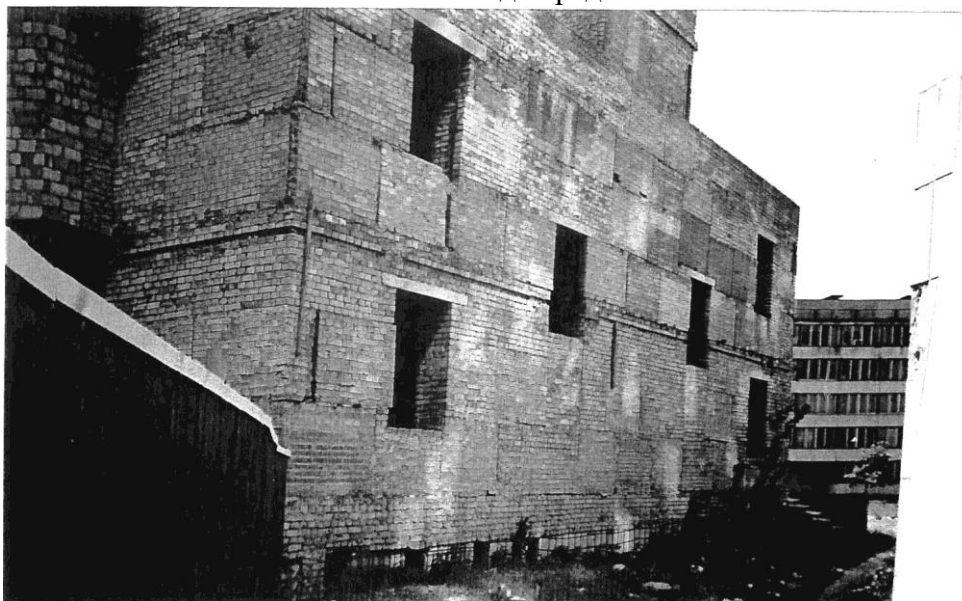

Рис.2. Фасад задній

Практичне значення отриманих результатів. Результати практичних випробувань та досліджень з визначення фізико-механічних показників основних несучих конструкцій дозволяють достовірно оцінити фактичну несучу здатність конструкцій та на основі отриманих даних розробити проект реконструкції об'єкту за технічним завданням замовника.

Викладення основного матеріалу. Схема будівлі – з неповним в'язевим каркасом з цегляними несучими та самонесучими стінами. Каркас будівлі виконано на основі конструкцій серії 1.020-1/83. Стіни виконано з глиняної цегли та цегляних блоків на цементному розчині. Панелі перекриттів та покриттів - за серіями 1.041.1-2 та 1.141.1. Фундаменти – пальові. Колони каркасу стоять на окремих монолітних ростверках стаканного типу, зовнішні стіни спираються на монолітний стрічковий ростверк. Стіни підвалу змонтовано зі стінових фундаментних блоків ФБС з цегляними армованими пілонами. Сходові марші прийнято за серією 1.050.1-2. Покрівля – плоска, асфальтова, з внутрішнім організованим водостоком.

На момент обстеження виконано майже всі загальнобудівельні роботи. Віконні та дверні заповнення відсутні, не розпочато опоряджувальні роботи, не змонтоване технологічне обладнання та інженерні комунікації. Технічний стан конструкцій, показники міцності та вологості матеріалів вивчались в доступних місцях.

Вологість матеріалу стін. Вологість визначалась за допомогою гідрометра GANN UNI-2. Вимірювання вологості гідрометром провадилось на зовнішніх та внутрішніх стінах всередині споруди. Вологість в глибині масиву стіни до 120 мм визначалась приблизним методом за допомогою активного електрода В50. Аналіз результатів показав, що зовнішні стіни знаходяться в вологому та дуже вологому станах внаслідок відсутності гідроізоляції.

Показники міцності цегли кладки стін будівлі визначались склерометричним неруйнівним методом. Склерометричні вимірювання виконувались молотком Шмідта, тип L.

При цьому визначення міцності цегли неруйнівним методом (див. табл. 1) виконувалися за тарирувальними кривими.

За результатами вимірювання знаходили середнє значення за формулою:

$$H_i = \frac{\sum_{j=1}^m H_j}{m},$$

де, H_i – середнє значення непрямої характеристики на ділянці конструкції яка обстежується;

H_j – одиничне значення непрямої характеристики – величини пружного відскоку;

m – кількість одиничних значень вимірних характеристик.

Таблиця 1. Результати вимірювання міцності цегли методом пружного відскоку за допомогою приладу молоток Шмідта

№ з/п	Місце знаходження, осі	Вид кладки цегли	Величина пружного відскоку H_j /Номер удару						Середнє значення H_i	Фактична міцність, кгс/см ²
			1	2	3	4	5	6		
підвал										
1	Г, 2-3	монол.кладка	34	31	37	35	30	35	33,7	136,6
2	Г, 1-2	монол.кладка	30	32	37	33	35	32	33,2	132,2
3	А-Б, 1	монол.кладка	28	30	30	33	29	33	30,5	108,3
1 поверх										
4	А, 2-3	цегл.блок	36	33	34	34	33	34	34,0	139,3
5	А, 1-2	монол.кладка	31	31	34	32	34	30	32,0	121,6
6	В, 7	цегл.пілястра	32	30	34	35	32	35	33,0	130,4
2 поверх										
7	В-Г, 1-2	монол. кладка	34	27	25	30	30	27	28,8	93,2
8	В, 1	цегл.блок	35	30	30	35	30		32,0	121,6
9	А-Б, 7	монол. кладка	32	30	32	32	33		31,8	119,8
10	А-Б, 8	цегл.блок	32	27	30	27	30	29	29,2	96,8
11	А, 6-7	цегл.блок	24	25	28	30	29		27,2	79,1
12	В, 7	цегл.пілястра	35	31	37	30	30	37	33,3	133,1
Технічний поверх										
13	Б-В, 5	цегл.блок	28	25	30	28	28		27,8	84,4
14	В-Г, 4	монол.кладка	31	36	35	29	38	30	33,2	132,2
15	В-Г, 5	порожниста цегла	32	37	30	36	33	30	33,0	130,4

Таким чином, за даними табл. 1, міцність цегли стін змінюється в межах 79,1–139,3 кгс/см². Міцність мурувального розчину знаходили приблизним методом за методикою [2]. Результати досліджень за методикою наведено в таблиці 2. Міцність цементного розчину кладки стін становить 25,0–50,0 кгс/см².

Міцність бетону основних несучих конструкцій визначена трьома методами :

- Методом пружного відскоку
- Методом пластичних деформацій
- Руйнівним методом

Такий експериментально-порівняльний аналіз є основами наукових досліджень при визначенні міцнісних характеристик матеріалу конструкцій.

Руйнівний механічний метод визначення міцності бетону є базовим методом і вважається найбільш достовірним, оскільки він є прямим методом визначення міцності бетону порівняно з першими двома методами, які є непрямими, тобто опосередкованими методами. В непрямих методах міцність матеріалу визначається опосередковано на основі залежності деякого фізичного показника, визначеного емпіричним шляхом та міцністю матеріалу.

Таблиця 2. Приблизна оцінка міцності мурувального розчину

№ з/п	Місце знаходження, осі	Характерні ознаки пошкоджень	Фактична міцність, кгс/см ²
1 поверх			
1	А-Б, 7	Розчин кришиться, але неріжеться	50,0
2	А, 2-3	Розчин ріжеться легко	25,0
3	Г,6	Розчин кришиться, але неріжеться	50,0
2 поверх			
4	В-Г, 7	Розчин кришиться, але неріжеться	50,0
5	А-Б, 1	" - "	50,0
6	А, 2	" - "	50,0
технічний поверх			
7	В-Г, 2-3	Розчин кришиться, але не ріжеться	50,0
8	Б-В, 7-6	" - "	500

Значення міцності для такої залежності знаходяться за базовим руйнівним методом і за результатами серії випробувань встановлюється кореляційна залежність між певним фізичним параметром матеріалу та величиною міцності.

При визначенні міцності бетону основних конструкцій порівнюємо розбіжність отриманих даних показників міцності та зробимо висновок щодо достовірності того чи іншого методу.

Результати визначення міцності бетону основних конструкцій будівлі за трьома методами наведено в зведеній таблиці 3.

Таблиця 3. Результати випробувань міцності бетону за трьома методами

№ з/п	Місце визначення, осі	Найменування елемента	Метод пружного відскоку	Похибка, %	Метод пластичних деформацій	Похибка, %	Руйнівний метод
1	Г, 2-3	Блок ФБС	13,54	4,90	13,37	6,28	14,21
2	В, 2	Колона	43,36	12,00	36,04	6,74	38,47
3	В-Г, 2	Ригель	38,03	7,00	33,91	5,22	35,68
4	В-Г, 2-3	Панель перекриття	27,59	2,10	24,13	16,82	28,19
5	Б, 3	Колона	25,76	4,04	25,69	4,32	26,8
6	Б-В, 3	Ригель	41,47	2,00	38,96	8,72	42,36
7	А, 2-3	Блок ФБС	20,91	1,00	19,65	6,56	20,94
8	А-Б, 3-4	Панель перекриття	30,51	3,14	29,45	6,86	31,47
9	Б, 5	Колона	29,22	7,56	27,65	13,67	31,43
10	А-Б, 5	ригель	35,62	2,00	33,67	3,71	34,92
11	А, 5-6	Блок ФБС	10,6	9,40	8,71	10,33	9,61
12	А-Б, 7	Блок ФБС	16,1	4,78	15,44	9,26	16,87
13	А, 6-7	Блок ФБС	19,19	4,84	18,74	7,36	20,12

Можна зробити висновки, що порівнюючи величини міцності бетону за методом пружного відскоку та методом пластичних деформацій з базовим руйнівним методом розходження в них становить:

- від 1 до 5% в середньому – для методу пружного відскоку
 - від 4 до 8 % в середньому – для методу пластичних деформацій
- за остаточні показники міцності прийняли характеристики, отримані за руйнівним методом,

Визначення глибини карбонізації бетону

Глибина карбонізації (тобто відстань від поверхні конструкцій до глибини, де збережені захисні властивості бетону стосовно до арматури) визначалася обробкою свіжих сколів розчином фенолфталеїну. Результати випробувань зведено в таблицю 4.

Таблиця 4. Визначення глибини карбонізації бетону

№ з/п	Місце знаходження, осі	Найменування елемента	Глибина карбонізації, мм
Підвал			
1	Б, 5	Колона	0,5
2	В, 5	Колона	0,5
3	В, 6	Колона	1,0-1,5
4	Г-В, 7/6	Ригель	1,0
1 поверх			
5	В, 6	Колона	3,0-4,0
6	Б, 3	Колона	3,0
7	Б, 2	Колона	0,5
8	А-Б, 2	Ригель	1,0
9	Г-В, 7/6	Ригель	0,2

Згідно з таблицею 4 глибина карбонізації бетону ригелів становить 0,2 – 1,0 мм, колон – 0,5–4,0 мм.

Як **висновки** можна сформулювати наступне:

1. Конструкції будинку після перерви в будівництві протягом близько 10 років піддавалися агресивним впливам з боку навколишнього середовища внаслідок чого проявилися ознаки корозійного зносу будівельних матеріалів.

2. Будівельні конструкції мають дефекти й механічні ушкодження (у тому числі свідомі), що підвищують корозійну уразливість і знижують несучу здатність окремих конструкцій та довговічність будинку в цілому.

Частково виконане покриття будинку зм'якшило агресивні впливи навколишнього середовища та сповільнило процес деструкції матеріалів.

3. Внаслідок проникнення атмосферної води та вологи крізь покрівлю та віконні отвори з'явилися наступні корозійні ушкодження конструкцій:

- поверхнева та шарувата корозія відкритого металу конструкцій. Захисні покриття металевих конструкцій відсутні;
- корозія арматури та закладних деталей залізобетонних елементів, що не мають захисного шару бетону або він менше належного;
- утворення поздовжніх тріщин в панелях перекриттів та покриття;
- утворення сталактитів на поверхнях ригелів та панелях перекриттів.

4. В колоні в осях В, 7/6 на 1 та 2 поверххах зафіксована поздовжня тріщина шириною 0,5 мм, яка виникла внаслідок використання при бетонуванні арматури, ураженої шаруватою корозією.

5. Цегляна та блокова кладка корозійним процесам піддалась в незначній мірі. Ушкодження, зв'язані з впливом знакозмінних температур, мають локальний характер.

6. В стінах зафіксовано наскрізні тріщини силового характеру з максимальною шириною розкриття до 4,0 мм.

7. Окремі перемички мають недостатню несучу здатність або недостатнє обпирання.

В стінах підвалу в осях Г, 3-6 має місце застосування керамзитобетонних блоків замість бетонних блоків ФБС.

8. Гідроізоляція стін відсутня і не передбачена проектом [3].

9. Анкерування панелей перекриття в стіни й до ригелів виконана в поодиноких випадках.

10. Анкерні сполучення цегляної кладки перегородок з колонами каркаса чи стінами не зафіксовані.

11. Металеві балки еркерів 2 поверху не мають анкерів проти горизонтальних зсувів, а в осях Г, 3 і Г, 4 консолі підсилені металевими колонами, що обпираються в свою чергу консольно на нижче лежачі стіни підвалу. Перев'язка приставних колон з пілястрами (стінами) відсутня.

12. В панелях перекриттів при виконанні технічних отворів зафіксовані численні випадки перерізання робочої арматури, що призвело до зниження їх несучої здатності.

13. Покрівля виконана не в повному обсязі. Утеплювач покриття знаходиться у вологому чи сирому стані.

14. Міцність на стиск бетону становить: колон – 262,6- 442,9 кгс/см²; ригелів – 302,7–387,7 кгс/см²; панелей перекриттів –197,7–311,0 кгс/см²; стінових блоків ФБС – 106,3–213,2 кгс/см². Міцність цегли та стиск становить – 79,1–139,3 кгс/см²; міцність мурувального розчину – 25,0–50,0 кгс/см²; глибина карбонізації бетону 0,2–4,0 мм свідчить про забезпечення захисту арматури від корозії при умові наявності проектного значення товщини захисного шару бетону.

15. Армуння пілястр та стін під опорними частинами балок виконано безсистемно або зовсім відсутнє.

16. Будівля за сукупністю ознак знаходиться загалом в непридатному для нормальної експлуатації технічному стані (категорія III) [4].

Список використаної літератури:

1. Срібняк Н.М., Хурсенко А.О. Обстеження несучих та огорожуючих конструкцій будівлі методами неруйнівного контролю в зв'язку з її реконструкцією //Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (17-20 квітня 2018 р.). том I. - Суми, 2018. С.293.

2. Орлович Р.Б., Деркач В.Н. Оценка прочости кладочных растворов при обследовании каменных зданий. Инженерно-строительный журнал №7, 2011. [Електронний ресурс] [Інтернет-портал]. – Електронні дані. – Режим доступу: http://engstroy.spbstu.ru/index_2011_07/derkach_rastvor.pdf. Дата звернення 02.04.2021.

3. Креслення проекту інституту “Гипрогражданпромстрой”, м.Київ, замовлення № 6845-04 “Столовая на 150 мест, вечером работающая как молодежное кафе-дискотека”.

4. «Руководство по эксплуатации строительных конструкций производственных зданий промышленных предприятий» ЦНИИПромзданий, М. 1997г.

5. Є.П. Воскобійник. Обстеження існуючих промислових об'єктів з метою їх реконструкції під торговельно-офісні будівлі. /Жунальне господарство міст, 2017, випуск 139. [Електронний ресурс] [Інтернет-портал]. – Електронні дані.– Режим доступу: <https://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/article/download/5125/5077/>. Дата звернення 02.04.2021.

6. Корзаченко М. М. Методика вивчення фізичних явищ у складних інженерно-геологічних умовах. [Електронний ресурс] [Інтернет-портал]. – Електронні дані.– Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VchdpuP_2014_116_12.pdf. Дата звернення 02.04.2021.

Sribniak N.M., Hursenko A.O., Tsiganenko L.A., Tsiganenko G.M., Savchenko O.S.

***INSPECTION OF BUILDING STRUCTURES BY NON-DESTRUCTIVE CONTROL
METHODS IN CONNECTION WITH ITS RECONSTRUCTION***

In the introduction to the work the relevance of tests of building structures with the basics of the scientific object under reconstruction is substantiated. The purpose, tasks, object and subject of research, methods of scientific research are formulated. The results of practical tests and research to determine the physical and mechanical parameters of the main load-bearing structures allow to reliably assess the actual load-bearing capacity of structures, as well as on the basis of the data to develop a project for reconstruction of the object. The main part describes the technical condition of structures that require testing and reinforcement. Building on a set of signs is in general in a technical condition unsuitable for normal operation (category III) in the conclusions is generalized.

Key words: *plastic deformation method, elastic rebound method, Kashkarov hammer, Schmidt hammer, concrete carbonization*

УДК: 349.2 (477)

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА ПРАЦЮ ЗА МЕЖАМИ БАТЬКІВЩИНИ

С.А. Копоть, студ. 1 м курсу ЮФ, спеціальність «Право»

Науковий керівник: к.ю.н. доцент Горбачова К.М.

Сумський національний аграрний університет

У науковій статті проаналізовано положення міжнародних договорів, що регулюють питання трудових прав громадян України за кодоном. Стаття присвячена аналізу основних трудових прав громадян України, закріплених в міжнародних договорах між урядом України та урядами інших держав. Розглянуто державну міграційну політику України та проведено аналіз національної законодавчої бази у сфері трудових прав громадян України за її межами.

Ключові слова: працівник, громадянин України, трудові права, державна міграційна політика, міжнародний договір, законодавство України.

Постановка проблеми. Міграційні процеси зумовлюють перерозподіл населення між країнами і регіонами. Серед мігрантів переважають люди молодого і середнього віку, освічені, активні особи, здатні сприймати нові знання і набувати потрібних економічних навичок. Напрями та обсяги міграції населення регіонів залежать від особливостей соціально-економічного розвитку, в тому числі від ефективності впровадження інновацій. Зазвичай населення переміщається з менш соціально і економічно розвинених регіонів в більш економічно і соціально привабливі регіони. Тобто, інноваційний розвиток, з одного боку, є точкою тяжіння для населення і робочої сили, а з іншого боку, прибуття активних мігрантів - це запорука інноваційного розвитку регіону. Загалом міграція населення може грати в інноваційному розвитку як позитивну, так і негативну роль [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням міграційних процесів займається достатня кількість як вітчизняних так і зарубіжних вчених. Тема трудової міграції, інтелектуальної та студентської піднімалася не раз і потрібно віддати належне, дослідники кожен раз знаходять все нові і нові шляхи вирішення щодо подолання ризиків, які несе в собі масова міграція за кордон або нелегальна міграція в Україні.

Постановка завдання. Аналіз причин міграції населення і пропозиції, на його основі, пріоритетних напрямків державної політики в області реінтеграції трудових мігрантів, державних заходів щодо мотивації потенційних мігрантів до застосування своїх знань і умінь для інноваційного розвитку України.

Виклад основного матеріалу. Внаслідок того, що серед мігрантів переважає молодь та особи з високим рівнем освіти, міграція сприяє поліпшенню якісних характеристик населення і робочої сили, поліпшення можливостей впровадження інновацій в регіонах і, навпаки, викликає погіршення трудового потенціалу і стримує інноваційний розвиток. Особливо негативний вплив на інноваційний розвиток надає еміграція висококваліфікованих фахівців.

Саме розвиток високотехнологічних ідей і продуктів, які можуть конкурувати на міжнародному ринку, сприяє притоку як висококваліфікованих фахівців, так і низько кваліфікованої робочої сили. Впровадження інноваційних технологій підсилює привабливість країни для іноземців і підвищує частку зворотних мігрантів серед її громадян, що працюють за кордоном. Тобто міграції населення та інноваційний розвиток взаємопов'язані [3; с. 69].

Характерними рисами сучасної міграційної ситуації в Україні є стабільно позитивне сальдо зареєстрованих міграцій на тлі широкого розвитку зовнішніх трудових міграцій, поширення випадків переходу тимчасової трудової міграції в постійну форму. Крім того, в результаті анексії Криму і подій на Донбасі сформувався новий для України тип міграцій населення, в країні з'явився контингент внутрішньо переміщених осіб, відбувся перерозподіл населення між регіонами.

Контингентами населення, в значній мірі визначальними можливостями інноваційного розвитку, в першу чергу є освічена молодь і висококваліфіковані особи, зокрема вчені. Галузі, що виробляють інновації, використовують висококваліфікованих працівників, а галузі, що використовують інновації, вимагають висококваліфікованих фахівців для кращого впровадження інновацій. Що стосується молоді, то вона є найбільш активним контингентом населення, швидше адаптованим до нових умов, легше засвоює нові знання і навички, необхідні для інноваційного розвитку.

Еміграція з України фахівців вищої кваліфікації (докторів і кандидатів наук) відзначалася особливою інтенсивністю в 90-ті роки ХХ ст. Так тільки в 1995 році на постійне місце проживання виїхали 243 вчених - 59 докторів і 184 кандидата наук. Основними країнами призначення в цей період були Росія, США, Ізраїль. У ХХІ в. характер еміграції вчених дещо змінився. Починаючи вже з 2005 року рівень виїзду фахівців вищої кваліфікації знижується: за останні 8 років Україна залишила 46 докторів наук і 287 кандидатів наук. Зокрема, в 2013 році виїхало 1 доктор наук і 27 кандидатів наук, хоча США, Росія і Німеччина зберігають свої позиції як країни призначення, відбувається розширення географії направлення українських вчених [9].

Зараз у зв'язку з військовою інтервенцією і різким зниженням обмінного курсу гривні до долара, євро і валют країн-нових членів ЄС ризик еміграції вчених зростає. Запобігти цьому, принаймні частково, можливо шляхом розширення співробітництва України та країн Заходу, залучення вітчизняних вчених до виконання міжнародних проектів без виїзду за кордон, а також розширення системи грантів для обдарованої молоді, в тому числі і з благодійних коштів.

Важливим фактором інноваційного розвитку країни є запрошення іноземних студентів на навчання до вищих навчальних закладів і подальша їх працевлаштування як висококваліфікованих працівників. Наприклад, законодавство Німеччини надає іноземним громадянам право шукати роботу за фахом протягом одного року після отримання диплома. Україні варто переймати досвід зарубіжних країн по залученню іноземних студентів для навчання та мотивування кращих випускників до подальшої роботи в країні. Для цього слід передбачити спрощення процедури отримання громадянства України іноземними громадянами, які закінчили навчання в вузах нашої держави.

Кращим засобом мотивування молоді до повернення є рекрутування вихідців з України з відповідною кваліфікацією. Така тактика допоможе перерозподілити ресурси і призведе в рух зворотну міграцію більш ефективно, ніж іноземні втручання. Можливе використання потенціалу діаспори за допомогою створення програм з обміну знань, програм тимчасового повернення дослідників в країну походження для проведення консультацій. Крім того, вимагає перегляду процедура визнання Україною іноземних дипломів про науковий ступінь або кваліфікацію, яка в даний час є тривалою, дорогою і визнана молоддю одним з перешкод для повернення на батьківщину. Україна залишається однією з найбільших країн-експортерів робочої сили в Європі: не менше 2 млн. українських громадян працює за її межами, частина з них вже напевно не повернеться в Україну. Держава зацікавлена в поступовому поверненні тих трудових мігрантів, які проявляють або за певних умов можуть проявити готовність до повернення на батьківщину.

В умовах економічного спаду і бойових дій на сході України сподіватися на високу ефективність заходів щодо стимулювання повернення трудових мігрантів не доводиться. Тому слід сконцентрувати зусилля на реінтеграції тих мігрантів, які вже повернулися в Україну. Особи, які повернулися з країн Євросоюзу, є носіями світогляду західних країн і навичок роботи в умовах розвинутої ринкової економіки, їх досвід важливий для забезпечення інноваційного розвитку. З іншого боку, більшість мігрантів після повернення в значній мірі втратили кваліфікацію внаслідок того, що за кордоном були зайняті на низько кваліфікованих роботах, багато хто має проблеми зі здоров'ям через виснажливу працю і некомфортні умови перебування за кордоном. Крім того, вони потребують допомоги з реінтеграції та адаптації до вітчизняного ринку праці та суспільства, зміненого за період їх відсутності [10].

Пріоритетним напрямком політики в області реінтеграції трудових мігрантів є поліпшення можливостей підприємництва в Україні. Актуальною є розробка і впровадження спеціальної програми стимулювання зайнятості та мікро підприємництва для осіб, які повертаються після трудової діяльності за кордоном, де повинні бути передбачені пільгові умови оподаткування протягом стартового періоду, дозвіл на безмитне ввезення засобів виробництва громадянами України через кордон, надання юридичної та консультаційної допомоги щодо започаткування та ведення бізнесу. Діяльність найбільш успішних підприємців-колишніх мігрантів слід негайно цілком підтримувати і рекламувати [7].

Також важливим є залучення мігрантів, які повертаються до програм підвищення кваліфікації та перекваліфікації, визнання придбаної за кордоном кваліфікації, надання допомоги в працевлаштуванні, психологічної підтримки. У майбутньому, після нормалізації ситуації в країні і впровадженні політики повернення мігрантів, сприяння їх реінтеграції необхідно починати ще під час перебування за кордоном, надаючи психологічну та інформаційну підтримку. Обсяги імміграції в Україну сьогодні невеликі, але вони можуть істотно збільшитися за умови припинення військового конфлікту і відновлення економічного зростання. Триваюче старіння населення, зменшення чисельності осіб працездатного віку рано чи пізно призведе до нестачі робочої сили і необхідності залучення мігрантів. При цьому результати наукових досліджень показують, що в Україні існує дискримінація іммігрантів [5].

Хоча в Україні розроблені і впроваджені нормативні акти, які регламентують питання доступу іноземців до працевлаштування, послуг освіти, медичного обслуговування, забезпечення житлом, все ж в цей доступ залишається обмеженим як через незнання і низького рівня володіння мігрантами мови, так і в результаті дій роботодавців, працівників закладів охорони здоров'я тощо.

Низький рівень інтеграції іммігрантів несе загрозу формування закритих діаспор, які будуть жити за своїми законами - по суті поза правового поля України. Для запобігання негативним наслідкам імміграції є необхідність спростити доступ іноземців до працевлаштування, а також забезпечити доступ мігрантів до послуг охорони здоров'я, а дітей мігрантів, крім того, - до освітніх послуг, незалежно від правового статусу іммігрантів. Слід посилити співпрацю державних органів з недержавними організаціями мігрантів з метою підвищення обізнаності про державні програми і заходи, підвищення рівня користування ними (в тому числі шляхом розробки і поширення інформаційно-просвітницьких матеріалів для ознайомлення іммігрантів з механізмами захисту від дискримінації щодо національних мов громад), залучати недержавні організації до розробки інтеграційних програм і моніторингу їх виконання. Актуальним завданням є підвищення рівня інформованості як мігрантів, так і місцевого населення про заходи інтеграції та важливості інтеграційної політики в цілому [4; с. 165].

Висновок. Проаналізувавши вищевикладене можна зробити висновок, що міграція в Україні є найбільш розповсюдженим явищем та актуальним питанням в сьогоденні. Міграційна політика нашої держави повинна включати в себе заходи для забезпечення працівників робочими місцями, гідною оплатою праці, а також належним заохоченням та преміюванням. На мою думку, найдієвішим засобом припинення трудової міграції є забезпечення економічної стабільності в нашій країні впродовж декількох років, як наслідок-упевненість українців в завтрашньому дні.

Для вирішення проблем переселенців слід розробити державну програму підтримки внутрішньо переміщених осіб та впровадити систематичні опитування внутрішньо переміщених осіб за визначенням їх положення, настроїв і таке інше.

Список використаної літератури:

1. Васильців Т. Г., Лупак Р. Л. Стратегічні пріоритети конвергенції соціальної безпеки України та ЄС. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2018. Вип. 5 (133). С. 14-19;

2. Ворвинець Б. М. Теоретичні основи організаційно-економічного механізму регулювання ринку праці. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Чернігів. 2013. № 2 (66). С. 458–463;

3. Гринкевич С. С., Лупак Р. Л., Васильків Ю. В. Формування системи та структуривання інституційного забезпечення реалізації державної політики розвитку і використання трудового потенціалу України. Бізнес Інформ. Харків, 2015. № 7. С. 67-72;

4. Гуцу С. Ф. Трудова міграція: сутність та наслідки. Право і безпека. 2011. № 4. С. 164–168;

5. Національний Інститут стратегічних досліджень. Трудова міграція громадян України за кордон: виклики та шляхи реагування. Аналітична записка. 2018. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/socialna-politika/trudova-migraciya-gromadyan-ukraini-zakordon-vikliki-ta-shlyakhi> (дата звернення 29.03.2021);

6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 20.12.2020, підстава - 1030-IX / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14> (дата звернення: 29.03.2021);

7. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17> (дата звернення: 29.03.2021);

8. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон України від 21.01.1994 № 3857-XII / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3857-12> (дата звернення: 29.03.2021);

9. Угода між Урядом України і Урядом Російської Федерації про трудову діяльність і соціальний захист громадян України і Росії, які працюють за межами кордонів своїх країн: Міжнародний документ від 14.01.1993 / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/643_266 (дата звернення: 29.03.2021);

10. Угода між Урядом України та Урядом Республіки Польща про взаємне працевлаштування працівників: Міжнародний документ від 16.02.1994 / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_026 (дата звернення: 29.03.2021).

Kopot S.A.

REGARDING THE REALIZATION OF THE RIGHT TO WORK OF CITIZENS OF UKRAINE OUTSIDE THE MOTHERLAND

The scientific article analyzes the provisions of international agreements governing the issues of labor citizens of Ukraine by codon. The article is devoted to the analysis of the basic labor rights of citizens of Ukraine enshrined in international agreements between the Government of Ukraine and the governments of other states. The state migration policy of Ukraine is considered and the analysis of the national legislative base in the field of labor rights of citizens of Ukraine abroad is carried out.

Key words: *employee, citizen of Ukraine, labor rights, state migration policy, international agreement, legislation of Ukraine.*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУДУ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ

А.О. Бабак, студ. 1 м курсу ЮФ, спеціальність «Право»

Науковий керівник: к.ю.н. доцент Роговенко О.В.

Сумський національний аграрний університет

Стаття присвячена комплексному дослідженню теоретичних та практичних питань щодо формування та функціонування судового розгляду присяжних у кримінальному провадженні в Україні.

Проаналізовано процесуальний статус присяжного та його обов'язки під час судового розгляду. Формується авторське бачення моделі судів присяжних в Україні.

Ключові слова: *суд присяжних, присяжний, процесуальний статус присяжного, модель суду присяжних.*

Постановка проблеми.

Сьогодні однією з важливих сфер судової реформи є участь присяжних у здійсненні правосуддя. До 2012 року ця норма практично не працювала, але з прийняттям Кримінально-процесуального кодексу України інститут присяжних почав активно розвиватися.

Слід зазначити, що будь-які нововведення мають як позитивні, так і негативні якості. Практика вказує на те, що даний інститут потребує удосконалення законодавства для щоб він був досконалим повністю реалізованим.

Завдання:

- розкриття правової природи судового процесу і його основних особливостей;
- з'ясування суті світової моделі судового процесу;
- характеристика правової моделі присяжного, передбачена чинним законодавством;
- провести правовий аналіз інституту присяжного;
- визначення особливостей судового процесу в суді присяжних;

Виклад основного матеріалу.

На шляху побудови демократичної та правової держави в Україні пріоритетом є вдосконалення правової та організаційної бази та системи кримінального судочинства, яка ще не повністю відповідає суспільним потребам у реальній повазі верховенства права та змагальності. У зв'язку з наближенням кримінального законодавства України до стандартів міжнародного права, особливо важливим є вивчення Кримінально-процесуального кодексу України щодо встановлення складу присяжних форм імплементації конституційного права. [1; гл. 30; п. 2]

Серед основних принципів незалежної судової влади важливе місце відводиться верховенству права. Однак реалізація цього конституційного положення можлива лише за активної участі членів громадянського суспільства у здійсненні правосуддя в особі присяжних. Наразі інститут присяжних перебуває в активному процесі розвитку, і тому є предметом численних досліджень серед українських та закордонних вчених та практиків.

Право на справедливий суд є частиною звичаєвого міжнародного права та звичаєвого гуманітарного права. На сьогоднішній день на державному рівні підписано значну кількість міжнародних договорів та прийнято багато нормативно-правових актів, спрямованих на захист прав людей як у мирний час, так і у збройних конфліктах.

Інститут суду присяжних є відносно новим правовим інститутом для нашої держави. Хоча основний закон української держави (стаття 124 Конституції України) закріплює в безпосередню участь громадян у здійсненні правосуддя, ми не маємо значного досвіду його застосування. Крім того, ефективність демократії таким чином є стратегічно важливим завданням судової реформи і, отже, важливою гарантією встановлення основних демократичних принципів функціонування верховенства права та громадянського суспільства. [2; ст. 124]

Дуже часто в наукових джерелах зазначається, що суд присяжних - це не що інше, як суд почуттів, в якому почуття присяжних маніпулюються захисником у судовому процесі з метою досягнення позитивного результату у цій справі. Ця точка зору значною мірою натхнена традиційним сприйняттям громадськістю колегії з 12 осіб, на яку юрист прагне вплинути, уважно вивчаючи світогляд громадян у складі присяжних.

Насправді не все так. Суд присяжних – представляє собою інститут права, котрий здійснив тривалий процес становлення та розвитку. Походження цієї форми здійснення правосуддя лежить в Англії та Франції. Відповідно, класична та континентальна моделі судового розгляду виникли в цих державах як своєрідна безпосередня участь людей у здійсненні судової влади. [3; с. 9]

Світова практика показує, що англосаксонська модель судового процесу не єдина в своєму роді. Модернізація класичної моделі інституту суду присяжних є передумовою виникнення континентальної моделі судового процесу. Справа обговорюється та вирішується зусиллями змішаного органу, до складу якого входять, як професійні судді так і присяжні та застосовується "спільна" думка (з урахуванням вини особи, визначення виду покарання та його розміру).

Тому Україна застосовує континентальну (європейську) модель судового процесу, суттєвою рисою якої є те, що фактичні та юридичні питання вирішуються спільно присяжними та професійними суддями, що, на думку багатьох дослідників, певною мірою впливає на об'єктивність та незалежність суду. Суб'єкти, які не ведуть професійного провадження, бажають дотримуватися суб'єктивної точки зору, а не нести відповідальність за індивідуальну оцінку судового провадження.

Відповідно до частини першої та частини шостої стаття п'ятнадцять Закону України «Про судоустрій і статус суддів»:

«розгляд судових справ може здійснюватись такими суб'єктами: суддею одноособово, колегією суддів, судом присяжних.» [4; ст. 15]

Розділ 3 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» носить назву «Судді та присяжні». Якщо глави 1 та 2 стосуються безпосередньо судді, то третя глава («Присяжний») зазначеного розділу присвячена визначенню правового статусу присяжного.

Здійснення правосуддя присяжними забезпечується двома суддями та трьома присяжними в кримінальних провадженнях у судах першої інстанції на вимогу обвинуваченого за злочини, які караються довічним позбавленням волі. Виконання судового провадження присяжними також регулюється цивільно-процесуальним законодавством. Знову ж таки, мова йде про управління судовою владою в суді першої інстанції, але процес веде суд, який складається з професійного судді та двох присяжних.[1; ст. 31]

Що стосується категорій справ, то відповідно до статті 293 Цивільного процесуального кодексу України:

«такий суд розглядає в порядку окремого провадження справи про: 1) обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи; 2) визнання фізичної особи безвісно відсутньою чи оголошення її померлою; 3) усиновлення; 4) надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку; 5) примусову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу.»[5; ст. 293]

Присяжний відповідно до норм чинного законодавства - це особа, яка за його згодою приймає рішення в судовому процесі поряд з професійним суддею у процесуальних справах або бере участь у здійсненні правосуддя. На наш погляд, вираз "залучений до здійснення правосуддя", який з'являється окремо від можливості бути присутнім на судовому засіданні, є неправильним, оскільки не відповідає іншим положенням чинного законодавства. Пункт 1 статті 63 Закону України "Про Про судоустрій і статус суддів", який містить таке формулювання, може призвести до непорозумінь та помилкових тлумачень суті судового процесу в Україні і навіть сформулювати хибне враження щодо його подвійного характеру (поєднання класичних та континентальних моделей), що не є типово для української держави.

Ось чому, вважаємо за доцільне необхідність внести зміни до досліджуваної норми шляхом вилучення частини «... або залучається до здійснення правосуддя» з статті 63.

Для присяжних та суддів у судових засіданнях та поза ними притаманний ряд обов'язків, серед яких частиною сьомою статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» виділено такі:

«1) справедливо, безсторонньо та своєчасно розглядати і вирішувати судові справи відповідно до закону з дотриманням засад і правил судочинства; 2) дотримуватися правил суддівської етики, у тому числі виявляти та підтримувати високі стандарти поведінки у будь-якій діяльності з метою укріплення суспільної довіри до суду, забезпечення впевненості суспільства в чесності та непідкупності суддів; 3) виявляти повагу до учасників процесу; 4) не розголошувати відомості, які становлять таємницю, що охороняється законом, у тому числі таємницю нарадчої кімнати і закритого судового засідання; 5) виконувати вимоги та дотримуватися обмежень, установлених законодавством у сфері запобігання корупції.»[4; ст. 56]

Крім того, суддя несе обов'язки, що впливають із професійного здійснення правосуддя та особливостей його правового статусу у верховенстві права та громадянському суспільстві.

Слід зазначити, що в Україні існують певні вимоги до присяжних. До них належать такі:

- 1) визначення мінімального та максимального віку (30 та 65 років);
- 2) вимога проживання (постійне проживання не лише на території України, але зокрема в районі, на який поширюється юрисдикція компетентного суду);
- 3) відсутність судимості;
- 4) відсутність будь-яких психічних захворювань.[4; ст. 65]

Оскільки присяжні не є професійними суддями, їм не потрібно бути підготовленими, активними чи обізнаними в сфері права.

Включення особи до списку присяжних є добровільним, тобто воно відзначається свідомою згодою. Якщо особа виявляє бажання брати участь у здійсненні правосуддя таким чином, вона також повинна усвідомлювати важливість цієї діяльності та той факт, що "бути присяжним" стає її обов'язком.

Модель судового процесу, яка існує сьогодні в Україні, є неповною і має вирішувати низку правових та організаційних питань. Суд присяжних - це досить складний правовий інститут, який лише щойно утвердився в сучасній судовій системі України. Хоча багато країн детально регулюють особливості судового процесу, досконало використовують цю форму здійснення правосуддя, чітко визначають та систематизують особливості правового статусу присяжних, Україна знаходиться на початку цього шляху. На наш погляд, ефективність судового процесу може бути забезпечена прийняттям окремого законодавчого акта, який чітко вдосконалює процедуру формування судового процесу, особливості правового статусу присяжних, критерії відбору присяжних у нашій державі та інші важливі пункти, які заохочуватимуть такий тип реалізації судового процесу за участю громадян.

Список використаної літератури:

1.Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон від 13.04.2012 № 4651-VI // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>(дата звернення: 23.03.2021).

2.Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 22.03.2021).

3. Солодков А. А. Теоретичні основи та практика здійснення провадження в суду присяжних в Україні : автореф. дис. канд. юр. наук – Харків, 2015. – 22 с.

4. Закон України «Про судоустрій і статус суддів»: Закон від 04.06.2016 № 1402-VIII// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 24.03.2021).

5. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон від 18.03.2004 № 1618-IV// База даних «Законодавство України»/ВР України. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення: 25.03.2021).

Бабак А.О., студ. 1 м курсу ЮФ, спеціальність «Право»

Науковий керівник: к.ю.н. доцент Роговенко О.В.

Організаційно-правові аспекти функціонування суду присяжних в Україні.

Babak A.O.

CURRENT PROBLEMS OF THE JURY TRIAL IN UKRAINE

The article is devoted to a comprehensive research of the theoretical and practical issues concerning the formation and functioning of the jury trial in the criminal proceedings in Ukraine.

The procedural status of the juror and his duties during the trial were analyzed. An author's vision of the jury trial model in Ukraine is being formed.

Key words: *jury trial, juror, procedural status of juror, jury trial's model.*

ЗМІСТ

АГРОНОМІЯ І БІОЛОГІЯ

Сівак Я.П., Бердін С.І. ФОРМУВАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ВРОЖАЙНОСТІ ГРЕЧКИ ПРИ КОМПЛЕКСНОМУ ЗАСТОСУВАННІ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ТА МІКРОДОБРІВ В УМОВАХ ННБК СНАУ	3
--	---

ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ

Yuan Yang RESEARCH ON THE CURRENT SITUATION AND TRENDS OF MANAGEMENT SCIENCE DEVELOPMENT AT HOME AND ABROAD	8
Li Fei ANALYSIS OF THE CURRENT SITUATION AND TRENDS OF CROSS-BORDER E-COMMERCE IN CHINA	13
Miao Junke INFLUENCE OF TRANSNATIONAL CORPORATIONS' ACTIVITY ON CHINA'S ECONOMY	18
Максичка А.Ю. УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦВА З УРАХУВАННЯМ РИЗИКІВ	22
Mohylna L., Zhang Yi THEORETICAL ASPECTS OF MANAGEMENT AND DEVELOPMENT OF WAYS TO IMPROVE BUSINESS IN RURAL AREAS	26
Сердюк О.М. ОБЛІК КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ЯК СКЛАДОВА СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ВІДПОВІДНО ДО ISO 9000.....	30
Qiu Hongzhou THE COUNTERMEASURES AND MANAGEMENT STRATEGIES OF LOGISTICS SERVICE ENTERPRISES TO COPE WITH THE OUTBREAK OF CORONA VIRUS DISEASE	35
Zhang Rui STUDY ON FINANCIAL STRATEGIC COMPETITIVENESS OF AGRICULTURAL LISTED ENTERPRISES	39
Li Zongxi RESEARCH ON SPORTS MANAGEMENT SYSTEM IN FOREIGN COUNTRIES	45
Liu Yuhang, Tkachenko V.V. MANAGEMENT OF EMPLOYEE MOTIVATION IN CHINESE ENTERPRISES.....	49

БУДІВНИЦТВО ТА АРХІТЕКТУРА

Височин І.А., Галушка С.А. СТАНВІЗУАЛЬНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У МІСЬКОМУ ПРОСТОРІ	53
Срібняк Н.М., Хурсенко А.О., Циганенко Л.А., Циганенко Г.М., Савченко О.С. ОБСТЕЖЕННЯ КОНСТРУКЦІЙ БУДІВЛІ МЕТОДАМИ НЕРУЙНІВНОГО КОНТРОЛЮ В ЗВ'ЯЗКУ З ЇЇ РЕКОНСТРУКЦІЄЮ	60

ПРАВО

Копоть С.А. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА ПРАЦЮ ЗА МЕЖАМИ БАТЬКІВЩИНИ.....	67
Бабак А.О. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУДУ ПРИСЯЖНИХ В УКРАЇНІ	71